

Framtidsplan 2050 - Översiktsplan för Katrineholms kommun

Samrådsredogörelse

Granskningshandling

Kommunstyrelsen 2024-06-12

Innehåll

Inledning.....	3
Ändringar i stora drag.....	3
Läsanvisning.....	3
Del 1 – Samrådets upplägg	4
Annonsering.....	4
Framtidsurné	5
Former för synpunktsinsamling	6
Del 2 – Förteckning över inkomna yttranden.....	7
Del 3 – Inkomna yttranden med kommentarer	9
Allmänna synpunkter från politiska partier	9
Allmänna synpunkter från kommunala nämnder, utskott, bolag och råd	16
Allmänna synpunkter från myndigheter, förbund och kommuner	21
Allmänna synpunkter från privatpersoner.....	27
Synpunkter kopplat till översiktsplanens karta	30
Synpunkter kopplat till översiktsplanens strategier	32
Synpunkter kopplat till temat utvecklingsinriktning	33
Synpunkter kopplat till temat regionala samband.....	37
Synpunkter kopplat till temat bebyggelseutveckling.....	40
Synpunkter kopplat till temat bebyggelse på landsbygden.....	45
Synpunkter kopplat till temat gestaltad livsmiljö	47
Synpunkter kopplat till temat grönområden, parker och lek	49
Synpunkter kopplat till temat klimatanpassning.....	50
Synpunkter kopplat till temat fritid, idrott och kultur.....	52
Synpunkter kopplat till temat trafik och resande.....	54
Synpunkter kopplat till temat näringsliv och besöksnäring.....	62
Synpunkter kopplat till temat digitalisering	66
Synpunkter kopplat till temat natur och friluftsliv	68
Synpunkter kopplat till temat sjöar och vattendrag	72
Synpunkter kopplat till temat jordbruksmark och skogsbruk.....	73
Synpunkter kopplat till temat kulturmiljö	76
Synpunkter kopplat till temat omsorgsboenden	79
Synpunkter kopplat till temat utbildning.....	80
Synpunkter kopplat till temat teknisk försörjning.....	82
Synpunkter kopplat till temat energiförsörjning	84
Synpunkter kopplat till temat miljö- och riskfrågor	89
Synpunkter kopplat till temat riksintressen	94
Synpunkter kopplat till temat övergripande mål	98
Synpunkter kopplat till temat genomförande	99
Synpunkter kopplat till miljökonsekvensbeskrivningen.....	100
Del 4 – Ändringar till granskningsversionen.....	101
Ändringar i översiktsplanens digitala miljö.....	101
Ändringar i översiktsplanens karta	101
Ändringar i översiktsplanens texter inom de olika temaområdena	102
Ändringar i miljökonsekvensbeskrivningen	105

Inledning

Framtidsplan 2050 är Katrineholms kommuns förslag till ny översiktsplan. Efter antagande kommer den att ersätta Översiktsplan 2030 del staden och del landsbygd. Arbetet med Framtidsplan 2050 har letts av Samhällsbyggnadsförvaltningen och har tagits fram av en bred projektgrupp med tjänstepersoner från kommunens olika förvaltningar samt med deltagande från kommunala bolag, räddningstjänst och polis.

Framtagandet av en ny översiktsplan inleddes med en tidig dialog 2021 som lade grund för översiktsplanens innehåll. Den 30 augusti 2023 fattade Kommunstyrelsen beslut om att skicka ut förslag till översiktsplan på samråd. Förslaget ställdes sedan ut på samråd under hösten 2023 för möjlighet att lämna synpunkter. Denna samrådsredogörelse redovisar de synpunkter som inkommit vid samrådet samt vilka ändringar som har gjorts i innehållet. Det kommande, sista tillfället att påverka innehållet sker under granskningsperioden där den omarbetade planen återigen ställs ut innan antagande.

Ändringar i stora drag

Inför granskningskedet av översiktsplanen har samtlig text och karta genomgått en analys och delar av texterna har arbetats om. Generellt har text utgått där det bedöms att översiktsplanen inte är rätt forum för att styra frågorna, eller att de har låg bäring på mark- och vattenanvändning (till exempel ställningstaganden om kvalitet i kommunens verksamhet eller service till invånare).

För att synliggöra kommunens historia har en ny rubrik tillkommit som heter Historia och identitet. Där redogörs för de större samhällsutvecklingarna som format kommunen geografiskt och identitetsmässigt samt hur vi avser att förvalta det arvet.

Nulägesbeskrivningar har minskats för att göra planen mer hållbar över tid. Detta gäller samtliga temaområden men särskilt Energiförsörjning och Teknisk försörjning som har kortats ner och disponerats om för ökad tydlighet. I temaområdet Trafik och resande har planeringsinriktningen förtydligats och anger nu att trafikplaneringen utgår från "rätt trafik på rätt plats" och vilar på de 4 trafikslagen gång, cykel, kollektivtrafik och bil.

I översiktsplanens karta har en kategori för friluftsliv tillkommit där det går att tända lager för badplatser, motionsspår, leder och särskilt viktiga friluftsområden. Vissa utvecklingsområden för verksamheter har korrigerats för att minska eventuell negativ inverkan på närliggande grönområden och rekreationsområden. Utvecklingsområden för bostäder som sedan tidigare har fastslagna detaljplaner eller som under översiktsplanens framtagande har vunnit laga kraft har istället markerats som befintlig bebyggelse. Utvecklingsområdet för bostäder som i samrådsversionen var placerat på åsen har flyttats till södra sidan om vägen, för att värna grundvattentäkten som åsen utgör.

Läsanvisning

I denna samrådsredogörelse har alla yttranden sammanfattats och kommenterats av kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning. Dokumentet har delats in i fyra delar enligt nedan:

Del 1 – här beskrivs processen för dialog och resultatet av samrådet.

Del 2 - redovisar instanser som lämnat yttrande under samrådet.

Del 3 – här redogörs för innehållet i alla yttranden samt kommunens svar.

Del 4 – här redovisas en förteckning av ändringar som har gjorts till granskningsversionen.

Del 1 – Samrådets upplägg

Framtidsplan 2050 – förslag till ny översiktsplan för Katrineholms kommun har varit ute för samråd under tidsperioden 4 september till 30 oktober 2023. Förslaget skickades ut till myndigheter, kommuner, företag, föreningar med mera enligt sändlista.

Annonsering

Samrådet annonserades i Katrineholms kuriren den 4 september samt med en extra annonsering en vecka innan samrådets slut. Annonsering har även gjorts digitalt på kommunens skärmar och kommunens sociala medier. Förslaget har funnits tillgängligt på kommunens kontaktcenter, både i pappersformat samt med möjlighet att låna dator för att ta del av förslaget digitalt.

Annons i Katrineholms kuriren:

katrineholm.se/framtidsplan2050

Tyck till om Framtidsplan 2050

Foto: Hanna Månstadi

Just nu är Framtidsplan 2050 ute på samråd. Det betyder att du kan tycka till om innehållet i planen. Framtidsplanen är Katrineholms kommuns förslag på ny översiktsplan. Planen sätter agendan för hur vi vill att Katrineholms kommun ska utvecklas, och hur livet här ska se ut i framtiden.

I Framtidsplan 2050 finns fyra strategier. Katrineholm ska vara:

1. Robust & klimatsmart
2. Nära & inkluderande
3. Vacker & hälsosam
4. Nyttänkande & företagsam

På katrineholm.se/framtidsplan2050 kan du ta del av framtidsplanen och tycka till.

Jag har inte möjlighet att delta digitalt

Ingen fara. Du som inte använder dator eller mobil kan ta dig till Kontaktcenter på Djulögatan 31B i Katrineholm för att se framtidsplanen och tycka till. Kontaktcenter har öppet måndag till fredag klockan 10 till 16.

Du kan lämna dina synpunkter om Framtidsplan 2050 till och med den 30 oktober.

Frågor?

Vänligen kontakta projektledare Jennie Hjertberg och Sara Eresund på Katrineholms kommun.

Mejl: framtidspan2050@katrineholm.se

Telefon: 0150-570 00 (växel).

Träffa oss!

Passa på att träffa oss som arbetar med Framtidsplan 2050.

Kulturhuset Ängeln (Djulögatan 27)

Torsdag 7 september klockan 13-18

Stortorget i Katrineholm

Lördag 9 september klockan 10-15

Lekparken i Sködinge (Parkgatan)

Tisdag 19 september klockan 15-18

Idrottsplatsen i Strängsjö

Onsdag 20 september klockan 15-18

ICA Nära Julitahallen i Åsköping

Torsdag 21 september klockan 15-18

24 SJU-butiken i Bie

Onsdag 27 september klockan 15-18

Tempo i Valla

Tisdag 3 oktober klockan 15-18

Matöppet Björkvik

Torsdag 5 oktober klockan 15-18

Entrén till Sportcentrum (Västgötagatan 39)

Lördag 7 oktober klockan 10-15

Framtidsturné

Under samrådets första veckor har Samhällsbyggnadsförvaltningen besökt olika platser i kommunen för att samtala med invånare om förslaget till ny översiktsplan. Syftet med turnén har varit att visa planen för invånare, ge chans att ställa frågor och hjälpa invånare att navigera i den digitala planen. Projektgruppen besökte Kulturhuset Ängeln, Stortorget, Sköldinge, Strångsjö, Åsköping, Bie, Valla, Björkvik och Sportcentrum samt Duveholmsgymnasiet, Lindengymnasiet och Järvenskolan.

Totalt under samrådet mötte och samtalade projektgruppen med cirka 800 invånare, varav uppskattningsvis 600 var ungdomar i kommunens gymnasieskolor och högstadieskola.

Bilder från platsbesök:

Under platsbesöken i kommunen noterades cirka 60 önskemål och synpunkter. Många av dem hanteras på sidan av översiktsplanen (till exempel önskemål om att rusta upp motionsspår eller förtydligad skyltning av cykelbana) och andra har tagits med i revideringen till granskningskedet (till exempel önskemål om blandad bebyggelse i serviceorterna för att möjliggöra flytt från villa till lägenhet).

Grupper som efterfrågat en genomgång av planen har getts möjlighet till det, bland annat har näringslivsrådet, Rotary Katrineholm, Naturskyddsföreningen Katrineholm, partigrupperna, funktionsrättsrådet och pensionärsrådet fått planen presenterad på sammanträden.

Former för synpunktsinsamling

Under samrådet har det gått att lämna sina synpunkter skriftligt via en e-tjänst, via e-post eller med brev.

Den digitala planen har funnits tillgänglig via QR-kod på tryckta annonser, affischer samt på vykort som delades ut. I den digitala miljön har tydliga vägar funnits till e-tjänsten samt instruktioner hur du tar del av den digitala planen.

Bild på vykort för att tycka till, fram- och baksida:

Just nu är Framtidsplan 2050 ute på samråd. Det betyder att du får tycka till om innehållet i planen. Framtidsplanen sätter agendan för hur vi vill att Katrineholms kommun ska utvecklas, och hur livet här ska se ut i framtiden.

Scanna QR-koden med kameran i din mobil eller gå in på katrineholm.se/framtidsplan2050 för att läsa förslaget och tycka till.

Du kan lämna dina synpunkter om Framtidsplan 2050 till och med den 30 oktober.

Du som inte använder dator eller mobil kan ta dig till Kontaktcenter på Djulögatan 31B i Katrineholm för att se framtidsplanen och tycka till.

katrineholm.se/framtidsplan2050

QR-kod

Del 2 – Förteckning över inkomna yttranden

Under samrådstiden inkom totalt 90 skriftliga yttranden fördelade enligt nedan.

Politiska partier (6)

Miljöpartiet det gröna	2023-10-29
Centerpartiet	2023-10-29
Vänsterpartiet Katrineholm	2023-10-30
Kristdemokraterna	2023-10-30
Moderata samlingspartiet i Katrineholm	2023-10-30
Socialdemokraterna Katrineholm	2023-10-31

Kommunala nämnder, utskott, bolag och råd (10)

Bildningsnämnden	2023-09-21
Viadidaktnämnden	2023-10-02
Vård- och omsorgsnämnden	2023-10-03
Sörmland Vatten och Avfall AB	2023-10-30
Bygg- och miljönämnden	2023-10-31
Pensionärsrådet	2023-10-31
Socialnämnden	2023-11-01
Hållbarhetsutskottet	2032-11-09
Kulturnämnden	2023-11-14
Service- och tekniknämnden	2023-11-20

Myndigheter, förbund och kommuner (23)

Lantmäteriet	2023-09-08	<i>Avstår att svara</i>
Trafikverket	2023-10-10	
Luftfartsverket	2023-10-11	
Flens kommun	2023-10-13	
Nyköpings kommun	2023-10-16	
Svenska kraftnät	2023-10-23	
Örebro kommun	2023-10-24	
Statens fastighetsverk	2023-10-26	<i>Inget att erinra</i>
Länsstyrelsen i Södermanlands län	2023-10-30	
Post- och telestyrelsen	2023-10-30	
Tillväxtverket	2023-10-30	
Statens geologiska institut	2023-10-30	
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2023-10-30	
Sjöfartsverket	2023-10-30	
Länsstyrelsen i Örebro län	2023-10-30	<i>Inget att erinra</i>
Länsstyrelsen i Östergötlands län	2023-10-30	<i>Avstår att svara</i>
Länsstyrelsen i Västermanlands län	2023-10-30	<i>Inget att erinra</i>
Sörmlands museum	2023-10-30	
Försvarsmakten	2023-10-30	
Norrköpings kommun	2023-10-30	
Västra Sörmlands räddningstjänst	2023-10-30	
Region Sörmland	2023-11-14	
Skogsstyrelsen	2023-11-21	

Föreningar och företag (8)

Fogelsta kvinnliga medborgarskola	2023-09-21	
Tekniska verken	2023-10-27	<i>Inget att erinra</i>
+Katrineholm AB	2023-10-29	
Naturskyddsföreningen	2023-10-30	
Katrineholms orienteringsklubb	2023-10-30	
Energikontoret i Mälardalen	2023-10-30	
Vattenfall	2023-11-01	
LRF Katrineholm	2023-11-15	

Privatpersoner (43)

Totalt har 43 yttranden inkommit från privatpersoner via framtidsplanens e-tjänst.

Del 3 – Inkomna yttranden med kommentarer

I detta avsnitt redovisas innehåll i de inkomna yttrandena samt hur dessa har tagits ställning till. Synpunkterna är dispositionerade efter översiktsplanens uppbyggnad med de olika temaområdena, samt innehåll i mark- och vattenanvändningskartan, de synpunkter som rör planen i stort och inte något specifikt tema har lagts som allmänna synpunkter. För dem yttranden som behandlar flera av översiktsplanens teman har synpunkterna delats upp och redogörs för under respektive temaområde. Några av synpunkterna redovisas i sin helhet under allmänna synpunkter, om det till exempel bedömts att innehållet skulle försvinna av att delas upp. I vissa fall har synpunkter sammanfattats något, alla inkomna handlingar finns att begära ut i sin helhet från kommunens diarium. Under respektive rubrik går att läsa en sammanställning av vilka ändringar som gjorts utifrån kommentarerna, med undantag för allmänna synpunkter som kommenteras enskilt.

Allmänna synpunkter från politiska partier

Socialdemokraterna Katrineholm

- Vilken karaktär vill vi att staden och kommunen ska ha? Detta behöver definieras i underlaget. Vad är vår ambitionsnivå? När personer som inte bor i Katrineholm tänker på oss vad ser de då? Vår känsla är att man kanske har tappat Katrineholms själ och bakgrund i planen och istället fokuserar på vad man vill att det ska bli. Vi bör ta vara på det som är och jobba vidare på det. Redan i vårt stadsvapen så finns trädgårdsstaden, järnvägen, industri och handel med som en delar av vår själ.
- En översiktsplan ska måla med stora penslar och inte med för små. Mycket hinner förändras under 25 år. Därför är det viktigt att inte vara för detaljerad i en översiktsplan, utan visa på de stora penseldragen som man vill att vi ska utvecklas vidare i. Undvik siffror och antal i möjligaste mån, då det inte ens är säkert att det gäller när planen antas. Det är viktigt att planen är balanserad och anpassad till de som bor här eller tänker sig att flytta hit och inte dem som besöker oss eller endast arbetar här.
- Vi vill att man ska värna vår stad och dess grönområden, men även småstadsbebyggelsen. Vi tror att mer villor och radhus i attraktiva stadsnära områden kommer att locka till inflytt till Katrineholm. Bygg vidare på trädgårdsstaden som begrepp.
- När det gäller miljöperspektivet så måste det finnas med i planen som en möjliggörare och inte ett hinder. Vi måste skapa möjligheter till goda livsmiljöer för de som bor i Katrineholm idag och i morgon.
- Tydliggör hur vi ska utveckla vårt befolkningsskydd och vår beredskap för krig och kris.
- Vi ska ha ambitionen att växa som kommun men det finns risker med att sätta absoluta siffror på befolkningsmängd i översiktsplanen, utan det viktiga är viljeinriktningen att vi ska bli fler. Det medför att vi behöver ha ett arbete som möjliggör detta genom att ta fram fler detaljplaner som är lätta att omsätta i praktisk handling när det behövs. Dessa planer ska bygga på den karaktär som vi vill att kommunen ska ha. Vi vill bibehålla den karaktär som vi har idag med blandad bebyggelse i de flesta områden.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen håller med om att planen tjänar på att kommunens identitet och historiska bakgrund kommer fram tydligt. Planens texter har utvecklats för att synliggöra identitetsmarkörer som trädgårdsstaden, järnvägen och jordbrukslandskapet samt tydliggöra att vi i

stads- och samhällsutveckling bygger vidare på begreppen. Ett nytt avsnitt "historia och identitet" har tillkommit för att förankra planen i kommunens historia.

Genomgående har planens text och ställningstaganden setts över för att göra planen mer generell och hållbar över tid, till exempel har antal eller årtal tagits bort och där ett nuläge ändå tjänar planen har årtal tillkommit för att tydliggöra när i tid texten hänvisar till.

Under temaområdet miljö- och riskfrågor har avsnittet gällande beredskap i samhällsplaneringen utvecklats något gällande krig som en riskfaktor i planeringen. Temaområdet bebyggelseutveckling har uppdaterats så att den potentiella bostadstillväxt som planen möjliggör inte ska förväxlas med ett befolkningsmål.

Moderata Samlingspartiet Katrineholm

Ansatsen är bra även om tidsperspektivet kan anses vara väl långt. En del strategier och tema/målområden kan behöva ett långt tidsperspektiv med andra förtjänar ett kortare.

När det gäller styrning och uppföljning talas det om Framtidsplan 2050, planeringsstrategi och översiktsplan. Det är önskvärt att förtydliga vilken status detta dokument har – är det en framtidsplan, en planeringsstrategi eller en översiktsplan?

Under de 4 strategierna finns en koppling till agenda 2030. Där finns ett stort antal mål och delmål som i och för sig är bra skrivna, men inget är mätbart och framför allt vet man inte om målet är avsedda att uppnås 2030 eller 2050.

Förutsättningar för tillväxt

Katrineholm kommun har goda förutsättningar för tillväxt samtidigt som det finns ett antal utmaningar. Katrineholm är en sårbar kommun på grund av två företags höga andel av den totala lönesumman. Katrineholm har trots en god arbetsmarknad och bra pendlingsmöjligheter en stor utmaning i att öka sysselsättningsgraden. Genom att ge goda förutsättningar för näringslivet, nya etableringar och entreprenörskap skapas tillväxt och fler arbetstillfällen. Det ger en förnyelse av näringslivet i kommunen och en minskad sårbarhet.

För att ta vara på potentialen krävs ett proaktivt och systematiskt arbete som involverar hela kommunen med fokus på processer med medborgaren och företagaren i centrum. Målen är att öka sysselsättningsgraden, skapa fler arbetstillfällen och förbättra kompetensmatchning och servicen mot näringslivet.

Långsiktiga mål för tillväxten:

1. Kommuninnevånarnas sysselsättningsgrad ska öka, d.v.s. både de som pendlar ut och de som bor och arbetar i Katrineholm.
2. Antal arbetsställen och antalet anställda ska öka (SCB), d.v.s. sysselsättningstillväxten inom alla branscher.
3. Antal inflyttade arbetsställen ska öka (SCB).
4. Företagens syn på Katrineholm kommuns service och bemötande ska förbättras.
5. Svarstiderna för samhällsbyggnads- och miljökontorets tjänster ska minskas.

Utmaningar

Under arbetet med att ta fram förslaget till ny översiktsplan har ett antal utmaningar som är av särskild betydelse för Katrineholm framtid identifierats. De utgår från Katrineholms särskilda förutsättningar och dagläget ur social, ekonomisk och ekologisk synvinkel. Utmaningarna är intimt kopplade till varandra. Insatser för att möta en utmaning kan få återverkningar även på andra utmaningar. Översiktsplanens syfte är att ge en inriktning för kommunens samlade arbete för att möta utmaningarna genom ett helhetsperspektiv.

- Katrineholms konkurrenskraft i regionen måste stärkas.
- Katrineholm vill växa i takt med regionen och det betyder att det behöver byggas fler

bostäder, skolor, arbetsplatser med mera samtidigt som miljöpåverkan ska minska.

- Näringslivet och den högre utbildningen samt kopplingen mellan näringsliv, utbildning och offentliga organisationer måste utvecklas för att stärka kommunens tillväxt.
- Socioekonomiska skillnader och boendesegregationen inom kommunen och regionen måste minska.
- Resande och transporter måste bli mer hållbara samtidigt som behovet ökar

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

För att förtydliga att Framtidsplan 2050 är kommunens nya översiktsplan har layout och rubriksättningar ändrats. Där det tidigare stod "Framtidsplan 2050 - Katrineholms kommuns nya översiktsplan" står det istället "Översiktsplan för Katrineholms kommun - Framtidsplan 2050". Planeringsstrategi är ett dokument för att tillse kontinuerlig översiktsplanering och är sedan 2020 ett krav enligt Plan- och bygglagen. Planeringsstrategin innebär ingen ändring eller komplettering av översiktsplanen utan ska tala om vad i den beslutade översiktsplanen som kommunen ska prioritera. Katrineholms kommun kommer att ta fram en planeringsstrategi till översiktsplanen som ska antas senast 2 år efter nästa val. Under nuvarande mandatperioden krävs ingen planeringsstrategi då vi har en ny översiktsplan för antagande istället.

De delmål från Agenda 2030 som översiktsplanens strategier kopplar an till har sikte på år 2030 och har valts eftersom Agenda 2030 är den mest brett överenskomna och framåtsyftande styrningen för hållbarhet som idag finns.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar bilden av att matchning för ökad sysselsättning, proaktivt arbete för att förbättra kommunens samhällsservice och näringslivstillväxt är viktiga faktorer för en framgångsrik utveckling av kommunen, men bedömer att den styrningen kommer tills in rätt på annan plats än i översiktsplanen som hanterar förutsättningar för mark- och vattenanvändning. Temaområdet näringsliv och besöksnäring har reviderats för att bättre spegla dagens näringslivs utmaningar och kommunens möjligheter att inom mark- och vattenanvändning främja näringslivsutveckling.

Centerpartiet i Katrineholm

ALLMÄNT:

Inledningsvis ifrågasätter vi tidsperspektivet. Om detta är en planering för hur Katrineholm ska utvecklas fram till 2050, då är innehållet starkt kopplat till dagsaktuella frågor och problem. Går det ens att överblicka och planera för ett samhälle mer än 25 år framåt i tiden? Och om det går, då är planen fortfarande för ojämn.

Enligt Plan- och bygglagen ska en översiktsplan kunna förstås och användas av många olika aktörer, både av professionella användare och av privatpersoner. Förslaget uppfyller inte det kravet idag, då det återfinns ord och begrepp som behöver en närmare förklaring. Exempel: lekotop, balanserad densitet, gestaltad livsmiljö, multifunktionalitet och begreppet nod och stråk.

Planen behöver förtydligas på vissa punkter.

IDAG ÄR IGÅR IMORGON

Framtidsplan 2050 har uppenbara problem med tidsperspektivet. Kan verkligen en framtidsplan 2050 hänvisa till ett kulturminnesvårdsprogram från 1900-talet (1988)? Och texten om framtidens äldreboenden är bakåtsträvande och beskriver dagsläget. Texten säger också att det inte kan bli några nya äldreboenden på landsbygden. Vad vet vi om den utvecklingen? Kan det inte komma nya boendeformer? Framtiden tycks ha tagit slut 2023.

Hela vattenavsnittet är nulägesbaserat och väldigt lite framtidsinriktat. Det behöver uppdaterats, bland annat med behovet av en dricksvattenreserv.

"Användningen av fossila energikällor för uppvärmning, transport och energiförsörjning ska minska." Om detta är en plan för 2050, så är det otroligt passivt. Fossila energikällor bör rimligen vara avvecklade då.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Framtidsplan 2050 tecknar i sina strategier en målbild över hur vi vill att livet i kommunen ska se ut år 2050. Innehållet grundar sig i resultatet av en bred invånardialog och kommunövergripande workshops med politiker och tjänstepersoner. Det är en utmaning att ta fram en framåtsyftande plan som tar höjd för 25 års utveckling, men som också behöver ha handlingskraft och bidra med verktyg för att lösa de utmaningar vi idag står inför och som behöver lösas för att strategierna ska förverkligas. Under kommande mandatperioder kommer planen, liksom tidigare översiktsplan att prövas i aktualitet genom planeringsstrategi för att tillse att dess innehåll är relevant och aktuellt.

Planens texter har gått igenom för att vid tillfällen där svåra begrepp finns också bidra med en förklaring till begreppet, så att läsare ska kunna ta del av och förstå planen även om områdesspecifika begrepp finns med. I temaområdet för omsorgsboenden har texten justerats så att det framgår att befolkningsprognosen för de närmaste åren inte förväntas föranleda ett behov av nya äldreboenden på landsbygden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att temaområdet för energiförsörjning tjänar på en mer framåtsyftande ansats. Den övergripande inriktningen har kompletterats med att vi *ska arbeta för att Katrineholms kommun senast år 2045 ska vara oberoende av fossila bränslen*. Den ansatsen får sedan konkretiseras i kommande klimatstrategi som hanterar energifrågor. Även temaområdet sjöar och vattendrag har uppdaterats för att vara mindre nulägestungt.

Ett nytt kulturmiljöprogram för kommunen är under framtagande och förhoppningen är att översiktsplanen kan kompletteras med det nya underlaget innan antagande.

Vänsterpartiet Katrineholm

1. Befolkningsprognos

Vi anser att den befolkningsutveckling som finns i planen behöver justeras nedåt. Vi har ju sett hur målsättningen om att nå 40 000 invånare i kommunen till 2030 inte kommer att nås. Från 2012 till 2020 ökade Katrineholms invånarantal med i snitt 261 personer per år. Därefter har vi haft en negativ befolkningsutveckling och minskade med 160 personer under 2022. Nu räknar man med en befolkningsökning med 12 000 personer i framtidsplanen till 2050, en tillväxt med 450 personer per år. Tittar vi på siffrorna för de senaste tio åren så ser vi att det är en orealistisk siffra och behöver justeras nedåt.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Temaområdet bebyggelseutveckling har uppdaterats så att den potentiella bostadstillväxt som planen medför inte ska förväxlas med ett befolkningsmål.

Kristdemokraterna

"Framtidsplanen beskriver den förväntade och önskade utvecklingen av Katrineholms kommun flera decennier framåt och är avgörande för möjligheterna att åstadkomma en hållbar utveckling och en god livsmiljö för kommunens invånare". Vi tror att detta är en av svårigheterna att få till ett engagemang av medborgare, bolag och föreningar. Ämnet är stort, ögreppbart och spretande.

Vi i KD upplever att tidsperspektivet på 25 år är en lång tid att förhålla oss till när det gäller stora delar av översiktsplanen. Varför så långt tidsperspektiv?

När man visionerar inför en 25 årig framtid i Katrineholm kommer frågor som: - finns bilar kvar som går på vägen eller är vi i luften då? Kan tågstopp i Strångsjö och alla påverkar tillväxten av Katrineholm, och är det möjligt att verkställa? Hur ser demografin ut på nyinflyttade? Finns det äldreomsorg kvar, eller måste anhöriga ta över omsorgen helt?

Varför 47000 invånare 2050? Är det önsketänkande? Befolkningstillväxten kommer påverka nästan alla andra beslut om investeringar. Den borde vara väl utredd och förankrad innan beslut. SCB:s prognoser

pekar åt lägre befolkning i Katrineholm 2050. Utifrån skattetillväxt genom ett ökat antal medborgare är den en förståelig vision.

Hur kommer kommunen hantera och räkna på dom ökade kostnader inom skola, vård och omsorg om inte medborgarantalet ökar? Även demografin påverkar stort inför kommande framtid. Skattetillväxten, arbetade timmar är helt avgörande om man målar ut en framtidsbild med nya bostäder i centrum, mer offentliga lokaler som skolor och äldreboenden. Vi värderar mer av utbildad personal (skola, vård o omsorg) som sker i dom offentliga lokalerna än nyproducerade fastigheter för kommande behov. Har vi råd att tillhandahålla skola, vård och omsorg i bara egen regi? Ska valfriheten öka i Katrineholm för att kommunen ska växa? Vi tror på mer valfrihet och ökat antal företag inom skolan & äldreomsorgen.

Katrineholms kommun skulle kunde verka för att få hit ett fängelse, det borde skapa arbetstillfällen för lång tid framöver.

Solcells & vindparker kommer säkert diskuteras under kommande 25 år, eller finns det någon annan energikälla? Vi går in med öppna ögon och öron. Vi vill delta i Katrineholms utveckling nu och i framtiden.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Översiktsplanens roll är att peka ut lämpliga områden för tillkommande bebyggelse och vara den övergripande styrningen i frågor som rör lämplig markanvändning i kommunen. Temaområdet bebyggelseutveckling har uppdaterats så att den potentiella bostadstillväxt som planens utpekade utvecklingsområden medför inte ska förväxlas med ett befolkningsmål.

Som nämnt i tidigare svar är det en utmaning att ta fram en plan som tar höjd för 25 års utveckling, men som också bidrar med verktyg för att lösa de utmaningar vi idag står inför och som behöver lösas för att strategierna ska förverkligas. Under kommande mandatperioder kommer planen, liksom tidigare översiktsplan att prövas i aktualitet genom planeringsstrategi för att tillse att dess innehåll är relevant och aktuellt.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar också bilden av att offentlig verksamhet som till exempel förskola, skola och äldreomsorg är viktiga för att en ort ska fungera och vara attraktiv. Inför granskningsversionen har skrivningar för servicenoder setts över för möjlighet att förtydliga detta.

Miljöpartiet det gröna i Katrineholm

Katrineholm ska vara en robust kommun som tar hot och kriser på allvar!

Positiva förslag i planen

Vi tycker att det är positivt att planen som ett av sina fyra teman pekar på behovet av att kommunen ska vara "robust och klimatsmart".

Insikten om de hot och kriser vi står inför förmedlas på olika sätt i planen och man drar också slutsatser av detta som dock främst visar sig när det kommer till klimatanpassningar och biologisk mångfald. Planen lyfter fram vikten av att använda sig av mark som redan är tagen i anspråk, att bostadsbyggande framför allt ska ske i kommunens olika tätorter (noder) och att frågan om ökade framtida dagvattenflöden behöver uppmärksammas och lösas.

Vi tycker att det är positivt att Katrineholm i och med Framtidsplan 2050 får en sammanhållen översiktsplan som omfattar hela kommunen.

Mindre positiva förslag i planen

Språket har betydelse när vi ska beskriva olika typer av skeenden och inte minst handlingsriktningar. I Framtidsplan 2050 framhålls vikten av att alla de åtgärder som ska vidtas framöver ska vara hållbara.

Hållbarhetsbegreppet har, ända sedan det lyftes fram som ett kriterium i klimat- och miljöpolitiken av Brundtlandrapporten på 1980-talet, brukats och missbrukats. Inte minst har det fått kritik för att vilja prioritera fortsatt ekonomiska tillväxt högre än klimat- och miljöhänsyn.¹ Det är därför viktigt att ge tydliga exempel på vad som egentligen avses när man hävdar att något ska vara hållbart. Detta är inte minst viktigt när det framöver blir alltmer avgörande att genomföra satsningar som verkligen gör skillnad.

Som vi skriver ovan tycker vi att det är positivt att ett av framtidsplanens temaområden är "robust och klimatsmart". Men för att visa på att Katrineholms kommun tar klimat- och miljöfrågorna på största allvar vill vi mycket tydligare göra detta till ett överordnat tema för hela framtidsplanen. Med tanke på hur fort de negativa förändringarna går är det heller inte rimligt att ha ett tidsperspektiv som sträcker sig så långt in i framtiden som 2050. Vi tycker att det är mer trovärdigt att snarare välja 2035 eller 2040 som framtidshorisont.

Trots att man på flera håll i dokumentet lyfter fram exempel på de risker och hot som vi står inför tycker vi inte att dessa sedan tas på allvar i de scenarier som sedan presenteras. Hela planen ger sken av att vi i stort sett kommer att kunna fortsätta leva som vi gjort hittills och att de förändringar som vi behöver göra ska ske på marginalen.

Väger man samman den kunskap som finns talar den för att vi måste tänka om i grunden när det gäller hur vi planerar inför framtiden. Detta gäller inte minst hur vi bygger och bor. Det nämns visserligen i planen att vi ska vara försiktiga med att bygga på odlingsbar mark och att vi måste stärka de gröna och blå sambanden genom kommunen.

Vi vill dock gå mycket längre. Vi vill helt förbjuda byggnation på odlingsbar mark som inte är absolut nödvändig. Vi vill också att ökade satsningar ska göras för att höja vattenkvaliteten i kommunens sjöar och vattendrag samt undanta all kommunal skogsmark från avverkning.

Modiga politiska förslag som vi saknar

Genom åren har Miljöpartiet i Katrineholm pekat på en rad åtgärder som vi ser som nödvändiga för att kunna bygga en robust kommun för framtiden. Ett flertal av dessa har med fysisk planering att göra. Vi lyfter nedan fram ett antal av dessa som förslag till förbättringar av Framtidsplanen.

Vi måste till att börja med våga tala klarspråk – det handlar inte längre om att ta små försiktiga steg för att försöka motverka de kriser vi ser allt tydligare tecken på redan idag. Det handlar om rejäla krafttag, om politiskt mod, men framförallt om att handla i enlighet med den kunskap som forskningen bidrar med. Och ju längre vi väntar, desto större och mer drastiska blir de åtgärder som måste vidtas.

Mycket handlar också om raka motsatsen, det vill säga att låta bli att genomföra omfattande projekt, att dra sig tillbaka, att tillämpa försiktighetsprincipen, att våga säga nej. Hittills har det ofta varit ekonomin eller den politiska viljan som gjort att politiska förslag som går utöver vad som är reella behov för människorna i en kommun har avslagits. I takt med att vi ser allt tydligare tecken på att planeten inte orkar med ökad mänsklig aktivitet måste vi också våga säga nej när vi uppfattar att olika förslag diskvalificerar sig ur ett naturresursperspektiv.

Detta kommer att kräva modiga ställningstaganden av samtliga politiker framöver. Vi har länge levt över våra tillgångar, inte minst i det globala nord. Det är dag att tänka efter på allvar och i mycket större utsträckning prioritera vilka projekt som ska genomföras. Det gäller inte minst när det kommer till den fysiska planering som Framtidsplanen omfattar.

Slutord

Eftersom framtidsplanen är en översiktsplan ska den främst behandla hur vi vill att den fysiska gestaltningen av kommunen ska se ut framöver, hur den bebyggda miljön i centralorten liksom i kommunens mindre tätorter, liksom på landsbygden ska gestaltas, hur mark och vatten ska användas mm.

I detta arbete är det av stor vikt, inte minst med tanke på de hot och kriser vi ser allt fler tecken på runt omkring oss, att vi inte fortsätter på den inslagna vägen och fjärrmar oss ytterligare från naturen. Det krävs ett tydligt trendbrott. Mänskligheten måste hitta ett annat sätt att förhålla sig till sin omgivning. Från att under främst de senaste århundradena i allt större utsträckning försökt tämja naturen och underkasta den vår vilja, måste vi inse att också vi är en del av den natur som faktiskt har frambringat oss. Den insikten måste också allt tydligare framgå i de dokument som vill peka ut en riktning inför framtiden.

Vill vi att Katrineholm ska vara en robust kommun måste vi också skapa hållbara sociala strukturer där människor ser och hjälper varann, ett Katrineholm där vi tar tillvara de olika resurser som var och en har, en kommun som är trygg att leva i nu och i framtiden; en kommun där människor som bor där liksom den verksamhet de bedriver alltmer strävar efter att åter bli en del av naturen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar bilden av att klimatförändringarna inverkar stort på våra förutsättningar till livskvalitet och att vi behöver förändra våra levnadssätt för att minska vårt negativa klimatavtryck. Med utgångspunkt i mark- och vattenanvändning vill översiktsplanen ge möjlighet till hållbara livsstilar både genom satsningarna på hållbar mobilitet men också genom till exempel ställningstaganden om förtätning. Generellt vägleds planen av bilden att satsningar på hållbarhet och möjlighet till hållbara liv är en attraktionskraft för kommunen, men däremot har ställningstaganden som rör insatser för att stimulera förändrade livsstilar valts bort då de leder planen bort från mark- och vattenanvändningsfrågor.

Generellt har ambitionen varit att den grön-blå strukturen och grönområden ska få en betydligt större tonvikt i denna plan. Utgångspunkten i att peka ut gröna stråk och grönområden är att viktiga områden ska värnas från exploatering och att deras värde alltid ska beaktas. För att förtydliga detta har temaområdet natur och friluftsliv, klimatanpassning och grönområden, parker och lek setts över till granskningsversionen.

Allmänna synpunkter från kommunala nämnder, utskott, bolag och råd

Kommunala pensionärsrådet

Den äldre befolkningen kommer att antingen bo hemma, på Trygghetsboenden, i Seniorbostäder eller på Säbo, vilket antagligen inte kommer heta så 2050.

För att kommunicera med omvärlden kommer de att ha egna dataskärmar som är touch och röststyrda. Apparna på dessa används till all it-kommunikation med familj, vänner, mataffären, andra affärer, vårdcentralen, vet inte om det systemet finns kvar då, tjänster, myndigheter och den egna kalendern. Man kan antingen skriva, prata in, eller se varandra via kamera eller VR-headset för att kommunicera. När man kontaktar mataffären, eller annan affär, väljer man först vilken affär, sen meddelar man den valda affären, vem man är och bostadsadress, vilka varor man vill inhandla och vilken dag man vill ha dem. Då kommer varorna hem till dig med en drönare som drivs av elkraft och styrs via satellit. Drönarna styrs av AI så det kan vara fullt med drönare i luften samtidigt. AI håller koll på dem. Dessa funktioner kommer ju att finnas för alla medborgare men för de lite äldre kommer det var ett suveränt hjälpmedel. Det kommer också att finnas en app på skärmen som man lägger sin handflata på. På så sätt kan man mäta blodtryck, puls, syresättning och andra värden. Dessa värden behöver man inte skicka till vårdcentralen om man inte tycker det är nödvändigt, men om värdena är utanför gränsvärdena då lyser nämligen värdesiffrorna röda. Är värdena alldeles dåliga så larmas en läkare som kommer och kollar patienten. Kalendern på skärmen är naturligtvis viktig, där antecknar man vad man ska göra men den är även uppkopplad till nätet så man kan se vad som händer i närområdet eller inom det område man själv bestämt. Typ alla event, utställningar, kyrkans program och mycket mer.

Via en App kan man också beställa hem en liten eldriven bil, eller trehjulig elcykel så man kan ta sig dit man vill. Dessa elfordon finns på platser där de laddas automatiskt precis som robotdammsugare och robotgräsklippare. Dessa elfordon finns inte bara i staden utan även på flera platser ute på landsbygden och kransorterna. AI håller ordning på dessa. Man kan ju tänka sig att dessa mindre fordon kan vara en drönare som far snabbt i luften men blir mer markbunden när de ska transportera människor.

Det finns också el eller vätgasdrivna mindre bussar över hela kommunen som går fort och tätt. Bor man inte vid någon av de större vägarna så beställer man en liten elbil via appen så man kommer ner till de större vägarna och kan ta bussen.

Tekniken kan ju ha kommit så långt med "flygande bilar" (stora drönare) att det är en sån som man flyger iväg med till parken, kaffekalaset eller konstutställningen. Dessa fantastiska fordon gör att det blir färre som äger egen bil.

De i befolkningen som har egen bil har naturligtvis en el eller vätgasbil som kör sig själv dit man dirigerar den. Att den inte krockar ser AI till. De fossilfria bensin och dieselbilarna är museiföremål.

Med snabbtåg kan man lätt ta sig till större orter och ut i världen. Att pendla från andra städer till och från Katrineholm kommer att gå fort vilket gör att orten där man bor inte alls behöver vara orten där man jobbar.

Det kommer att finnas linbanor ut till naturen, särskilt där det är svårt att ta sig fram och det är stora höjdskillnader. Alla vägar ut i naturen är gjorda så att cyklar, elcyklar men också trehjuliga elcyklar kan ta sig fram. Joggingsspår är upplysta på kvällar men släcks på nätterna för att inte störa fåglar, insekter och andra nattaktiva djur. Alla våra sjöar har renats, alger, som förr har använts till gödsel, är ett minne blott och flera badplatser har ramper och hissar för att äldre och handikappade ska kunna bada.

Det kommer inte finnas någon energi som drivs av fossila bränslen. Alla bilar, lastbilar, bussar och tåg drivs av el eller vätgas och styrs med AI via satellit.

Mycket solenergi kommer att installeras, främst på alla tak, villor flerfamiljshus och fabriker. Vindkraftparker kommer att byggas där det blåser mest och inte stör. Sen vet vi ju inte om det kommer någon ny ren och billig energiteknik som vi i dag inte har en aning om men som om 25 år kommer att revolutionera användningen av energin.

Katrineholms kommun kommer att bli självförsörjande i möjligaste mån på mat och energi, där många fler kommer att föda upp djur att äta och odla egna grönsaker, men det kommer även att bli stora och små industrier i hela kommunen som forskar och bygger olika slag av nya kommunikationsmedel, både drönare, elfordon och nya sätt att kommunicera med varandra. Katrineholm kommer naturligtvis även att sälja och exportera produkter som kommunen producerar.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen om att digitaliseringen väsentligt kommer att påverka sättet vi lever våra liv och organiserar samhället de kommande åren och även att mängden hållbar energi som produceras i kommunen bör öka. Planen utgår från de energislag vi idag vet om och bygger. Kapitlet digitalisering har setts över för att ytterligare exemplifiera hur digitaliseringen och ny teknik kan nyttjas i samhällsbyggnadsprocessen för mark- och vattenanvändning.

Hållbarhetsutskottet

Förslaget inkluderar och belyser de områden som ligger inom Hållbarhetsutskottets ansvarsområde det vill säga ett kommunövergripande arbete med social och ekologisk hållbarhet och att Katrineholms kommun som geografisk plats är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott och tryggt liv med god hälsa och utan orättfärdiga skillnader som även präglas av ett ekologiskt synsätt. Förslaget till Framtidsplan 2050 strävar mot detta och det finns tydliga kopplingar till de målen i Agenda 2030 såväl social som ekologisk hållbarhet arbetar med.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte gjort några revideringar av planförslaget med remissvaret som utgångspunkt.

Bygg- och miljönämnden

Allmänt

Förslaget till ny översiktsplan är uppbyggd utifrån dels fyra strategier och dels en rad temaområden som kopplar till strategierna. Strategierna är i sin tur kopplade till de globala målen i Agenda 2030. Planen är lättläst och åskådliggör på ett tydligt sätt genom kartor önskad utveckling av bebyggelse, kommunikationer, grön- och blåstrukturer mm i stråk och noder.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte gjort några revideringar av planförslaget med remissvaret som utgångspunkt.

Service- och tekniknämnden

Synpunkter om tillgänglighet på framtidsplanens digitala format.

En digitalt publicerad plan ger stora möjligheter att visualisera planens innehåll, men layouten kan också upplevas utmanande för läsaren. På förstasidan bör den digitala plattformen därför ge en tydlig vägledning till hur innehållet ska användas och tydas.

Det är önskvärt att samla länkning till relevanta styrdokument för kommunen och hänvisa till gällande styrdokument för att ge läsaren information om Katrineholms utveckling även i ett kortare tidsperspektiv. Vidare skulle innehållet bli ännu tydligare om man t.ex. beskriver vad de olika temaområdena är, varför de tillkommit och hur det förhåller sig till de fyra strategierna. Delarna *övergripande mål* och *tidig dialog* bör lyftas fram tidigare i planen.

Kartorna kring framtida markanvändning är viktig kunskap för medborgare att ta del av. Samtidigt krävs en digital kompetens hos användaren för att ta del av dessa. Vissa av kartorna bör därför finnas med även i del 1 (*Strategier och temaområden*) t.ex. under temaområdena. Alternativet att under del 1 hänvisa till vilka kartor som berör det aktuella temat. I kart-delen finner man också områdesbeskrivningar och de informativa texterna om *”Så här ser det ut idag, det här vill vi”* som hamnar något i skymundan i planen.

Det finns en stor möjlighet att slå samman några av temaområdena samt att se över att rubriker och innehåll i temaområdena är av samma omfattande karaktär. Temat *omsorgsboenden* känns t.ex. mer riktat om man jämför med ett tema som *klimatanpassning*. Temaområdet *utvecklingsinriktning* bör antingen anges som en "strategisk del" utanför temaområdena, alternativt bakas in i t.ex. bebyggelseutveckling.

Planen bör genomgå en klarspråkgranskning alternativt utges i en lättläst version.

Synpunkter på innehåll i texter.

Vissa ställningstaganden bör snarare hänvisa till andra myndigheters planeringsstrategier/rekommendationer/riktlinjer. På så vis blir framtidsplanen inte låst i planeringsförutsättningen man påtalar i planen, utan utvecklas i linje med nya riktlinjer från myndighet. Ett exempel kring detta är friyta, vilket kan följa Boverkets rekommendationer.

Vidare skulle planen vinna på en övergripande och inspirerande inledning som sammanfattar den vision av kommunens framtid som framträder i materialet. Hur ser Katrineholm kommunen ut om 25 år? Identifiera och ringa in vad som gör Katrineholm unikt idag, och hur vi kan bygga vidare på den tillgången i framtiden. En sådan visionsbild kan med fördel presenteras som en illustrationsbild som lätt kan användas i marknadsföring, eller vid samtal med målgrupper som inte tagit del av texten.

För att skapa attraktiva och hälsofrämjande miljöer är det viktigt att gator, torg, parker och andra allmänna ytor är välskötta. För att öka nöjdheten med skötseln i den offentliga miljön är det viktigt att säkerställa robusta och enhetliga lösningar där drift anpassas till den tilltänkta funktionen. Riktade skötselinsatser kan uppnå bästa utfall i form av naturvärden, ekosystemtjänster mm. Detta bör framgå än mer i planen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Till granskningsversionen har texter i både kartan och under temaområdena setts över för att bli mera lättlästa, viss förändring i layout har gjorts för att öka orienterbarheten. Minimaps som visar vyer av mark- och vattenanvändningskartan finns under till exempel temaområdet för trafik och har tillkommit under temaområdet för friluftsliv. För att bli mer hållbar över tid har till exempel ställningstaganden om friyta vid skolor utgått och ersatts med att kommunen ska följa boverkets riktlinjer.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att drift och skötsel av offentliga miljöer är en viktig del i den upplevda nöjdheten hos invånare, det har förtydligats i texten om kommunen som markägare och förvaltare, under temaområdet gestaltad livsmiljö.

Socialnämnden

Framtidsplanen som dokument

Socialförvaltningen vill framhålla att Framtidsplan 2050 redan nu är ett gediget arbete som täcker in många sammanhang och perspektiv på ett tydligt och lättillgängligt sätt. Framtidsplanen andas tillförsikt och möjligheter. Katrineholm planerar för en befolkningsökning om cirka 12 000 personer till år 2050. Katrineholms kommun har i planen satt upp fyra övergripande strategier, kopplade till målen i Agenda 2030. Därigenom berör strategierna också i sin tur ämnen som jämställdhet, frihet från fattigdom, fred, säkerhet och inkludering.

Därutöver innehåller Framtidsplanen tjugofyra mer detaljerade temaområden, samt en interaktiv karta som gör visioner och teman ytterligare mer greppbara. Temaområdena innefattar många "hårda värden" där man resonerar kring mer handfasta siffror och system, exempelvis kring energiförsörjning, fysisk planering och miljö. Planen berör också en hel del "mjuka värden". Man trycker avslutningsvis på att framtidsplanen framöver kontinuerligt ska konkretiseras i styrdokument, genomförandeplaner, program, investeringsprioriteringar, kommunplaner och uppföljningar.

Socialförvaltningens roll?

Med detta sagt är det dock inte självklart på vilket sätt Socialförvaltningen kommer in i bilden när det gäller framtidsplanen. I kommunplanen för 2023 - 2026 finns beskrivet att man ska "bygga ett socialt,

miljömässigt och ekonomiskt hållbart Katrineholm". "Miljömässigt" och "ekonomiskt" finns väl täckt i framtidsplanen, men möjligen är det sociala mindre utförligt behandlat.

Socialförvaltningen utgör det yttersta skyddsnetet för de medborgare som planen handlar om. Socialförvaltningens arbete är värdefullt för att få människor att gå mot självständighet från att ha varit till exempel beroende eller i behov av försörjningsstöd. Socialtjänsten arbetar med detta, både som en egen myndighet och i samverkan med andra aktörer. Å ena sidan påverkas Socialtjänsten av förändringar i samhället, såsom flöden av inflyttning och utflyttning till kommunen, ekonomiska förutsättningar och social trygghet eller otrygghet. Ett exempel är tillgång till bostäder, där en kartläggning som pågår just nu pekar mot att inflyttning till kommunen just nu i många fall handlar om förhållandevis resurssvaga hushåll, som flera fall har behov av stöd. Det är inte i sig något fel med detta, men det är bra att ha respekt för att en växande befolkning inbegriper en mix och en mångfald av människor. Å andra sidan är socialtjänsten också i viss mån med och påverkar utvecklingen genom politisk inriktning, egna styrdokument och budget, utvecklingsarbete och förutsättningar för att förebygga, fånga upp, stödja och skydda medborgare.

Socialtjänst – förändring och utveckling

Socialtjänsten, inte bara i Katrineholm utan i alla Sveriges kommuner, står inför ett utvecklingsarbete under lång tid framåt. Vi talar mycket om hur de demografiska förändringarna i samhället påverkar vård- och omsorg, men vi ser faktiskt också demografiska förändringar som kan påverka individ- och familjeomsorgen, till exempel utifrån andelen yngre ungdomar i befolkningen under ett antal år framåt. Ny socialtjänstlag kommer att styra socialtjänsten mot högre grad av förebyggande arbete, krav på evidensbaserade insatser och ännu mer hänsyn till den enskildes vilja och önskningsar. Mer och mer av arbetsmarknadsåtgärder kommer att överföras till kommunerna i takt med att Arbetsförmedlingens uppdrag fortsätter förändras eller skärs ned. Digitalisering och automatisering påverkar socialtjänstens arbete, men vi vet inte riktigt hur vi ska hantera skärningspunkterna mellan den digitala världen och det personliga mötet, och hur detta påverkar socialsekreterarens roll i framtiden.

Förstärka framtidsplanen ytterligare?

Framtidsplanens styrka är att den innehåller starka och detaljerade visioner inom många områden. Därför vore det fint om det även fanns starka och modiga visioner för socialtjänsten. Socialnämndens ansvarsområden (IFO, barn och ungdom, våld i nära relationer, ekonomiskt bistånd, missbruk, arbetsmarknadsåtgärder mm) är skiftande och komplexa. De behöver, och förtjänar, också långsiktiga visioner. Likväl som samhällsbyggnadsfrågorna eller miljöfrågorna gör det. Det är förstås så att socialtjänsten på sätt och vis ingår överallt, inom många områden. Men att se det så gör det i så fall aningen urvattnat. För att exemplifiera detta med frånvaron av socialnämndens roll så finns det till exempel ett långt avsnitt om visionen för det som kallas "gestaltad livsmiljö" i framtidsplanen. Däremot nämns aldrig begreppet "socialtjänst" i dokumentet.

Socialförvaltningen skulle vilja föreslå ett ytterligare temaområde, som tydligare lyfter fram socialt arbete i det långsiktiga sammanhanget. Alternativt att dessa vinklar och perspektiv istället tydligare kan ingå eller lyftas fram i befintliga teman. Detta skulle dessutom visa på att kommunen ser även de särskilt utsatta som viktiga medborgare. Detta temaområde skulle kunna heta till exempel "socialt arbete och särskilt utsatta", och beröra sådant som rättssäkerhet, förebyggande socialt arbete, öppna insatser, social trygghet och skyddsbehov, återintegrering i samhället efter problem, och framför allt vad politiken och medborgarna ser för möjligheter och vägval kring detta.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att socialtjänstens roll är viktig för att bygga ett hållbart samhälle och att de förtjänar långsiktiga visioner. Översiktsplanens roll är att styra och ge riktning i kommunens strategiska planering för mark- och vattenanvändning och med det som utgångspunkt har frågor som rör verksamhetsutformning eller andra typer av det kommunala uppdraget inte inkluderats. Ambitionen i planen är att bidra till social hållbarhet med de verktyg som finns inom ramen för mark- och vattenanvändning, till exempel genom att bygga blandade och ljusa kvarter för ökad integration och trygghet, att planera för grönområden, fritidsanläggningar och större lekmiljöer i bryggor mellan stadsdelar eller att tillse att alla invånare har tillgång till valmöjligheter för transport och fritidsutbud.

Kulturnämnden

Synpunkter om Framtidsplanens tillgänglighet

Översiktsplanen ska bland annat ge näringsliv, allmänhet och andra aktörer information om kommunens utvecklingsplaner och vilka områden och miljöer som kommunen särskilt vill värna om.

Kulturförvaltningen är positiv till den digitala och interaktiva utformningen eftersom detta ökar möjligheterna att visualisera innehåll och ställningstaganden. Förvaltningens bedömning är dock att ytterligare hänsyn bör tas till att navigering, funktionalitet och språk kan vara utmanande för läsaren.

Den vägledning som finns för att hjälpa användaren att navigera i, och ta del av, den digitala versionen av planen bör både lyftas fram ytterligare och utvecklas. Det gäller bland annat de texter som samlats under *Så här tar du del av Framtidsplan 2050*, som nås via Framtidsplanens startsida. För att underlätta läsarens förståelse bör informationen här bland annat kompletteras med en beskrivning av vad en översiktsplan är samt hur planens angivna temaområden förhåller sig till planens strategier.

Även om det finns anvisningar för hur kartfunktionen ska användas bedömer kulturförvaltningen att det krävs en viss digital kompetens för att hantera denna. Detta bidrar till att kulturförvaltningen anser att den digitala versionen även i sin slutversion bör kompletteras med pdf-filer. Detta för att underlätta för olika typer av användare att kunna ta del av informationen.

Vidare bedömer kulturförvaltningen att det inför den slutliga utformningen av planen kan vara aktuellt med en klarspråksgranskning av texterna.

Fördjupa barnperspektivet

Framtidsplan 2050 lägger grunden för efterföljande skeden i samhällsbyggnadsprocessen och kommer därmed att påverka barns livsmiljöer under lång tid framöver. Kulturförvaltningen är positiv till att planen bland annat lyfter fram barnkonventionen som en av utgångspunkterna för planeringsarbetet samt att barnperspektivet återkommer i många avsnitt. Kulturförvaltningen ser dock att det kan finnas skäl att ytterligare fördjupa detta perspektiv, bland annat utifrån de tydliga socioekonomiska utmaningarna i kommunen. I den senaste hållbarhetsrapporten för kommunen framgår bland annat att av våra barn och unga 0-19 år var det 12,6 procent som ingick i ekonomiskt utsatta hushåll, jämfört med 7,7 procent i riket.

Att bidra till trygga boende- och livsmiljöer, utformade utifrån barns behov, är en viktig faktor för att barn och unga ska må bra, känna studiero och bli en aktiv del av sitt område och samhället. Det handlar bland annat om att skapa förutsättningar för barns mobilitet och att barns behov tillgodoses när framtida markanvändning planeras. En annan dimension är hur planering av skolor, bebyggelse, lek miljöer, anläggningar och offentlig konst kan bidra till att utjämna skillnader och att skapa förutsättningar för att barn från olika socioekonomiska grupper kan träffas och umgås. Dessa faktorer beskrivs till viss del i planen, men skulle kunna utvecklas. Ett tänkbart sätt för att åstadkomma detta är att sammanföra och utveckla de avsnitt som handlar om barn och unga till ett eget temaområde.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Inför granskningsskedet har översiktsplanens texter setts över med fokus på klarspråk, där begrepp som kan upplevas specifika eller svåra har dessa förtydligats. Efter antagande kan det bli aktuellt med en lättläst version av planen alternativt en film som summerar planens inriktning och innehåll.

Bedömningen under framtagandet har varit att genomgående perspektiv, som till exempel barnrättsperspektivet eller andra aspekter av social hållbarhet, skulle få större genomslag om de återkom i olika temaområden där de var styrande, det finns dock inget som hindrar att ställningstaganden som rör specifika frågor samlas i egna rapporter/ visualiseras tillsammans som en helhet bredvid översiktsplanen.

Allmänna synpunkter från myndigheter, förbund och kommuner

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen har tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Översiktsplanen är digital och har en god övergripande struktur, som gör det lätt att förstå kommunens ambitioner och avsikter med den fysiska planeringen.

För en översiktsplan är det centralt vilken befolkningstillväxt som kommunen bedömer är realistisk under planperioden eftersom tillväxten styr behovet av ny planering och därmed mark- och vattenanvändningen. I översiktsplanen framgår det att kommunen planerar utifrån en befolkningstillväxt på 12 000 invånare till 2050, det vill säga cirka 450 invånare om året. Länsstyrelsen bedömer att befolkningstillväxten är optimistisk. Se även Länsstyrelsens synpunkter under bebyggelse och bostadsförsörjning.

De fyra strategierna ger en god sammanfattning av inriktningen för kommunens utveckling och vilja, men det är svårt att ur planen utläsa hur de fyra strategierna avses att genomföras. Länsstyrelsen ser därför gärna att kommunen i anslutning till strategierna kort beskriver hur dessa konkret kommer till uttryck i planeringen av mark- och vattenområden samt ger exempel på några konkreta ställningstaganden ur planen som anknyter till strategierna.

Redovisningen inom vissa temaområden skulle förståelsen vinna på ytterligare konkretisering av hur arbetet ska genomföras.

Social hållbarhet

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att kommunen delvis har beaktat de sociala hållbarhetsaspekterna, men att planen kan förtydligas. Det är positivt att de sociala hållbarhetsfrågorna har integrerats i planens olika delar och inte hanteras samlat i ett särskilt temaområde. Detta anser Länsstyrelsen stärker förutsättningarna för att de sociala hållbarhetsfrågorna behandlas vid genomförandet av planen. Det är även positivt att kommunen har som ambition att samhällsutvecklingen ska ske med stor hänsyn till invånarnas olika förutsättningar och behov.

Sammantaget bör dock planens beskrivningar av vad kommunen vill och ska göra ses över så att kopplingen till de sociala hållbarhetsaspekterna framgår tydligare i planen. I översiktsplanens delar om social hållbarhet saknas ett tydligt helhetsperspektiv och "en röd tråd", även om social hållbarhet särskilt har hanterats i strategierna.

Generellt bör kommunen se över helhetsperspektivet kring de sociala hållbarhetsfrågorna i planen och säkerställa den röda tråden för särskilt utpekade prioriteringar. Kommunen bör se över vilka delmål i Agenda 2030 som de valda strategierna bidrar till att uppnå och hur. I beskrivningarna om kopplingen till Agenda 2030 framgår det inte varför de utpekade målen och delmålen anses mest relevanta vilket bidrar till att sambandet mellan valda strategier, mål och temaområden blir otydligt.

Planen kan med fördel ange vilka sociala hot och risker som kommunen har identifierat samt hur dessa kommer att beaktas vid planering av bostadsbebyggelse, service och skolor och vid utveckling av trafiknoder och kommunikationsstråk. Översiktsplanen bör förtydligas gällande hur kommunen avser att ta hänsyn till de sociala hållbarhetsaspekterna utifrån exempelvis jämställdhet, barns rättigheter och tillgängligheten för funktionshindrade.

Länsstyrelsen noterar att det är relativt lite information i kartunderlagen som rör sociala hållbarhetsfaktorer. Det finns skrivningar som rör barns behov i beskrivningarna för bebyggelsenoderna och någon som rör tillgänglighetsanpassningar i beskrivningen av besöksnäringen, men i övrigt är det tunt. I kartunderlaget för bebyggelseutvecklingen i Katrineholms stadsnod saknas det exempelvis skrivningar om vad kommunen vill eller data kopplade till faktorer som kan påverka tillgängligheten för funktionshindrade och barn eller till risker kopplade till den sociala hållbarheten som trångboddhet, otrygghet, brottslighet.

Klimatpåverkan

Länsstyrelsen bedömer att det är positivt att kommunen har för avsikt att arbeta för att minska påverkan på klimatet och öka beredskapen för klimatförändringar genom exempelvis satsningar på anläggandet av nya våtmarker och ökad kolinlagring genom hållbart skogsbruk.

Planen har en genomtänkt struktur för hur bebyggelseutvecklingen hänger ihop med den planerade utvecklingen av gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik. Kommunens strategi för att gynna transporteffektiv är väl genomarbetad.

Länsstyrelsen ser positivt på inriktningen att ytor för återbruk och andra lösningar för cirkulär ekonomi ska finnas med vid planläggningen av nya bostads- och verksamhetsområden.

Länsstyrelsernas checklista för begränsad klimatpåverkan i fysisk planering, kan användas som stöd vid tillämpningen av översiktsplanen vid detaljplaneläggning.

Sjöfart

Länsstyrelsen ställer sig bakom Sjöfartsverkets yttrande och anser att förutsättningarna för fritidsbåtstrafik samt yrkesfiske behöver beaktas i översiktsplanen. De åtgärder som planen möjliggör för får inte försämra möjligheten för nyttotrafiken, fritidssjöfart eller för yrkesfisket. För att stärka översiktsplanens vägledande funktion bör den allmänna farleden 941 samt farlederna 9413, 9421 och 9426 i Hjälmarens redovisas i mark- och vattenanvändningskartan. Se bifogat yttrande från Sjöfartsverket för ett förtydligande av farledernas sträckning. Vid planering av nybyggnation eller belysningspunkter i strandnära lägen ska hänsyn tas till sjöfarande så att dessa inte bländas eller att belysningen påverkar funktionen på de aktuella ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysningen under anläggningsfasen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

I arbetet med Framtidsplan 2050 har en utgångspunkt varit att inte besluta ett befolkningsmål, men att möjliggöra för en planberedskap genom nya utpekade områden för till exempel bostäder att exploatera vid behov. Utvecklingsområdena har valts utifrån var noder och stråk har potential att utvecklas och i linje med den övergripande inriktningen om att växa hållbart. Till granskningsversionen av översiktsplanen har stycken i temaområdet bebyggelseutveckling setts över för att inte ge intrycket av ett tillväxtmål. Översiktsplanens roll är att ge styrning inom mark- och vattenanvändning på ett övergripande plan och kommunen anser därför inte att ytterligare ställningstaganden som detaljerar temaområdena är planen till del. Alla ställningstaganden i planens temaområden utgår från- och ska koppla an till strategierna, möjligheten att förtydliga detta har setts över till granskningsversionen. I Framtidsplanens klickbara kartlager har kommunen strävat efter att ge den information som är mest viktig kopplad till den geografiska platsen. Tematiska ställningstaganden för till exempel barnrättsperspektivet eller social hållbarhet bedöms höra hemma i texten till temaområdena. Möjligheten att förtydliga sociala hållbarhetsperspektiv och jämställdhetsperspektiv har setts över till granskningsversionen. Gällande sjöfart, se svar på Sjöfartsverkets yttrande.

Region Sörmland

Region Sörmland har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på översiktsplan för Katrineholms kommun, Framtidsplan 2050. Region Sörmland välkomnar en uppdaterad översiktsplan för Katrineholms kommun och ser en fortsatt samverkan inom kommunens och regionens ansvarsområden. Sörmlandsstrategin, den regionala utvecklingsstrategin (RUS) med dess fem prioriteringar, utgör grunden för genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken. Region Sörmlands yttrande tar sin utgångspunkt i Sörmlandsstrategin och Strukturbild Sörmland.

Övergripande anser Region Sörmland att Katrineholms kommun visar på ett tydligt sätt att man tar in och vägleds av Agenda 2030 samt hur man genom planen verkar för att nå både mål och delmål. Framtidsplan 2050 harmonierar väl med det regionala genomförandet av Agenda 2030 utifrån Sörmlandsstrategin (RUS). Vidare anser regionen att de fyra utpekade strategierna i Framtidsplan 2050 bidrar till att stärka det regionala genomförandet av Sörmlandsstrategin (RUS).

Region Sörmland ser sammantaget positivt på Katrineholms kommun Framtidsplan 2050. Regionen anser bland annat att inriktningsstrategin är tydlig och ser positivt på att utvecklingen i första hand föreslås i noder och stråk. De regionala och storregionala perspektiven hanteras på ett föredömligt sätt i inriktningen och Region Sörmland delar uppfattningen att funktionaliteten i stråket Vingåker-Katrineholm-Flen är av stor betydelse, både för kommunen och den regionala utvecklingen. Region Sörmland lämnar vidare synpunkter och förslag inom bland annat område klimatanpassning, trafik och resande, jordbruksmark och skogsbruk samt energiförsörjning.

Summerande resonemang ur ett hållbarhetsperspektiv

Framtidsplan 2050 är framåtsyftande, sätter människan i centrum, har höga ambitioner inom flertalet områden och ställningstaganden linjerar väl med Sörmlandsstrategin och Strukturbild Sörmland. Framtidsplan 2050 omfattar en tydlig struktur för hur respektive strategi har potential att påverka olika målområden och delmål inom Agenda 2030.

Genomgående finns en konsekvent ambition i Framtidsplan 2050 att nå en integrerande samhälls- och stadsplanering som främjar möten mellan människor av olika ålder, socio-ekonomisk position, kön, religion samt funktionsvariation. Det är strategiskt klokt, så som remissen resonerar, att knyta an till befintliga funktioner och arenor som naturligt förenar människor av olika bakgrund som sker vid t ex idrottsplatser, resecentrum, parker, handelsplatser. Med relativt små tillägg kan den inneboende dragkraften i dessa sammanhang och miljöer utvecklas ytterligare för mervärden i den önskade riktningen.

Social hållbarhet, ur olika perspektiv, ges konsekvent utrymme i de flesta avsnitt i Framtidsplan 2050 vilket visar på en bred förståelse för den sociala dimensionen av hållbarhet. Inte minst är barnperspektivet väl uppmärksammat och integrerat i planen. Likaså finns omfattande uppmärksammande av miljödimensionen och den ekonomiska dimensionen i olika sammanhang.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att den regionala utvecklingsstrategin och framtidsplanens intentioner stärker varandra och att fortsatt samverkan är viktig för att realisera strategier för såväl hållbar regional utveckling som hållbar lokal utveckling.

Luftfartsverket

Ingenting nämns i översiktsplanen vad gäller höga objekt som kan vara till hinder för civil eller militär luftfart. Detta bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LfV och Försvarsmakten remitteras.

LfV vill påminna om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LfV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även kustbevakningen i Karlskrona remitteras. För Försvarsmakten gäller att objekt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse samt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse ska samrådask med Försvarsmakten. Observera skillnaderna i höjd gentemot civil luftfart ovan.

Katrineholm stad berörs av de s.k. MSA/TAA (skyddsområde på ca 80 km kring flygplats där flygplanen påbörjar den sista delen av inflygningen) för Linköping, Skavsta, Västerås och Örebro flygplats. Dessa flygplatser utgör riksintressen vilket bör tas upp under riksintressen i översiktsplanen. Flygtrafiken rör sig med fastställda marginaler över MSA/TAA ytan, vars höjd är samma som högsta hindret inom ytan. Nya hinder kan ha en negativ inverkan på flygplatsen. Av översiktsplanen bör framgå att lokalisering av höga byggnader/föremål (exempelvis vindkraft) inom den berörda MSA/TAA ytan ska samrådask med berörda flygplatser.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LfV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk standard 447 10 12 utgåva 1:1991 "skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", standardiseringskommissionen i Sverige, samt ICAO DOC 015.

VIKTIGT: i vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser ska därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA/TAA-yta ca 80 km ut från flygplatsen. MSA/TAA är de hinderytor som är störst och står för "Minimum Sector Altitude/ Terminal Arrival Altitude".

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Till granskningsversionen har översiktsplanen kompletterats med ställningstaganden gällande höga objekt och riksintresse för flygplatser har lagts till i översiktsplanens karta samt under temaområdet för riksintressen.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har inget att erinra mot rubricerad översiktsplan för Katrineholms kommun, förutsatt att nedan framförda synpunkter beaktas i fortsatt arbete med planerna.

Sjöfartsverket förutsätter att yrkessjöfarten med tillhörande infrastruktur inte kommer att påverkas negativt av planens innehåll. I översiktsplanen beskrivs de möjligheter till yrkesfiske, friluftsliv och fritidsaktiviteter som vattenområdet och dess omgivning erbjuder.

Det kommunala vattenområdet i Hjälmaran tillhör s.k. påverkansområde för sjöfarten, där en sträcka av den allmänna farleden 941 samt farleder 9413, 9421 och 9426 inryms. Sjöfartsverket förutsätter att förutsättningar för fritidsbåtstrafik samt yrkesfiske kommer att beaktas i översiktsplanen. I fortsatt planarbete måste hänsyn tas till att planerna eller eventuella framtida åtgärder inte försämrar möjligheter för aktuella nyttotrafiken, för fritidssjöfarten eller för yrkesfiske.

Vid planering av nybygge eller belysningspunkter i strandnära lägen inom planområdet ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de aktuella ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfasen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Hjälmarens farleder har lagts till i översiktsplanens karta under kategorin särskild hänsyn. Hur en utveckling av området kring Hjälmaran kan ske så att inte båttrafik och fiske påverkas bedöms vara en fråga för eventuella kommande detaljplanarbeten.

Svenska Kraftnät

Svenska kraftnäts transmissionsledningar ska synliggöras i aktuell plan. Transmissionsnätet och regionnätet ska särskiljas från varandra och det ska tydligt framgå att 400 kV-ledningarna tillhör transmissionsnätet för el. En utav ledningarna har även behov av förnyelse vilket bör synas i översiktsplanen. Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna vilket innebär att åtgärd eller verksamhet inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätt. Därmed bör hänsyn tas till angivna rekommenderade skyddsavstånd och att kommunen lägger till detta till vindbruksplanens riktlinjer. Svenska kraftnät vill även framhålla vikten av att kommunen planerar för den mark som kan komma att behövas för nya ledningar vid upprättande av vindkraftsutbyggnad.

I Katrineholms kommun är två av Svenska kraftnäts ledningar belägna, FL9 S1 samt CL3 S8. I markanvändningskartan bör transmissionsledningarna markeras ut. Vidare finns behov av ledningsförnyelse för CL3 S8, och det behovet bör också synas i markanvändningskartan.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Transmissionsnätledningarna har lagt till i översiktsplanens karta under kategorin särskild hänsyn. Samhällsbyggnadsförvaltningen har efter samrådet haft dialog med Svenska kraftnät och förstått att behovet av förnyelse eller utbyggnad av ledningsnätet inte finns att precisera i kartan. Svenska kraftnät meddelar att det finns ett behov av kapacitetsförstärkning som är prognosticerat till början av 2040-talet och ett ledningsprojekt kommer att startas runt 2028. För att kunna bevaka detta har kommunens ställningstagande för riksintresse gällande eldistribution kompletterats med att Svenska kraftnät ska remitteras i alla större planärenden.

Post- och telestyrelsen

PTS har av Länsstyrelsen i Södermanland ombetts att inkomma med synpunkter på samråd om ÖP för Katrineholms kommun. PTS är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar sektorsansvar inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete skall PTS bland annat:

- främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation
- verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt
- verka för ökad krishanteringsförmåga verka för att tillgodose totalförsvarets behov av post- och elektronisk kommunikation under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar i näten för elektronisk kommunikation i fred

Regeringen presenterade i oktober 2011 sin digitala agenda för Sverige. Det övergripande målet i agendan är att Sverige ska vara bäst i världen på att utnyttja digitaliseringens möjligheter. År 2016 presenterade regeringen en ny bredbandsstrategi där det kortsiktiga målet är att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till minst 100 Mbit/s år 2020. På längre sikt är målen att 98 procent av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till minst 1 Gbit/s senast år 2025 samt att det bör finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig senast år 2023.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningens utgångspunkt är att alla invånare ska ha tillgång till funktionell uppkoppling, liksom annan samhällsviktig infrastruktur. Till granskningsskedet har temaområdet digitalisering setts över och då bland annat skrivningar om den digitala uppkopplingens vikt på allmänna platser uppdaterats.

Tillväxtverket

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Myndigheten arbetar inom huvudsakligen tre politikområden, regional utvecklings- och sammanhållen landsbygdspolitik samt näringspolitik. Vi är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion. Vårt arbete syftar till att stärka sambanden mellan näringslivsutveckling, samhällsplanering och hållbar regional utveckling. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

- Tillväxtverket har inga synpunkter på översiktsplanen kopplat överprövning.
- Tillväxtverket bidrar med råd och kunskap avseende riksintresse industriell produktion och underlag kopplat till regional utveckling.

Riksintresse industriell produktion: Tillväxtverket är riksintressemyndighet i enlighet med förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden för riksintressen enligt 3 kap 8 § miljöbalken avseende områden för industriell produktion. I Katrineholms kommun finns inget område som är utpekade eller som utreds som av riksintresse för industriell produktion.

Tillväxtverket tackar för möjligheten att få bidra till det samordnade svaret av statliga intressen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte gjort några revideringar av planförslaget med remissvaret som utgångspunkt.

LRF Katrineholm

Landsbygdens utveckling, infrastruktur

Vi saknar visioner från kommunen när det gäller utvecklingen på landsbygden, framför allt byggnation av bostäder utöver tätorterna i Björkvik, Forssjö, Valla mm. Det finns många småföretag utöver företag i de gröna näringarna på landsbygden såsom entreprenad, mekaniska verkstäder och gårdsbutiker, fik mm med många besökare. Det känns inte som att det lyfts fram tillräckligt.

Vi saknar också visioner avseende Flodafors som är en mindre ort, men inte verkar ha fått den statusen i Framtidsplan 2050. Flodafors finns med på kartan över sammanhållen bebyggelse, men utan kopplad information. Enligt förklaringen "Sammanhållen bebyggelse utgörs i regel av 10 till 20 hus" så är Flodafors större än detta spann och borde då ha status som en egen ort.

Det kommer att byggas en ny elledning från Hedenlunda till Katrineholm. Här kommer jordägare och landsbygdsboende behöva tydlig och drivande stöttning av kommunen för att den blir markförlagd.

Övriga synpunkter

Dagvatten från hårdgjorda ytor påverkar brukningslandskapet. Det är inte bara i tätorter det kan bli översvämning. Tex om man bygger ut en väg, så ökar den hårdgjorda yta som vattnet behöver tas om hand från, annars kan det orsaka översvämningar längre ner i systemet, tex på åkermark och diken som plötsligt blivit underdimensionerade. Vi varje byggnation med hårdgjorda ytor behöver kommunen ta detta i beaktande.

De naturliga grönområdena, promenadstråken i kanten/nära staden bör bevaras då vi tror att det är närheten till naturen som gör att människor väljer att bo i en mindre stad. Det räcker nog inte med några små parkområden inne i staden.

Vi tycker att kommunen ska våga snäppa upp visionen att bygga mer hållbart. Trä är en närproducerad råvara som fungerar utmärkt i många byggnadssammanhang.

Vad kommer att hända med den kommunala avloppshanteringen i Björkvik om Nyköping som aviserat inte längre vill ta emot i Vrena?

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Översiktsplanen anger att ny bebyggelse på landsbygden i huvudsak ske i anslutning till våra utpekade noder och längs med våra viktiga kommunikationstråk samt i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper där möjlighet finns för att resa hållbart med cykel eller kollektivtrafik (till exempel Flodafors). Men för att fortfarande möjliggöra utveckling på andra platser än stråken anger den att ny bebyggelse som gynnar befintliga och nya näringar även utanför utpekade stråk och noder är positivt. Utgångspunkten för inriktningen är att skapa en levande och livskraftig landsbygd samtidigt som jordbruksmark och viktiga natur- och kulturområden på landsbygden lämnas oexploaterade.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att de gröna miljöerna i anslutning till stadsnoden är viktiga. Till granskningsskedet har ett kartlager som synliggör viktiga friluftsområden och grönområden för rekreation lagts till.

Allmänna synpunkter från privatpersoner

Privatperson 1

ALLMÄNT: Enligt Plan- och bygglagen ska en översiktsplan kunna förstås och användas av många olika aktörer, både av professionella användare och av privatpersoner. Förslaget uppfyller inte det kravet idag, då det återfinns ord och begrepp som behöver en närmare förklaring. Exempel: lekotop, balanserad densitet, gestaltad livsmiljö, multifunktionalitet och begreppet nod och stråk. Begreppet nod används på ett ovanligt och därmed svårförståeligt sätt, är det ett begrepp för Planarkitekter. På sidan 21 finns uttrycket "landetdrömmare" det anser jag vara ovärdigt att skriva i en Översiktsplan. Planen behöver förtydligas på vissa punkter.

IDAG ÄR IGÅR IMORGON Framtidsplan 2050 har uppenbara problem med tidsperspektivet. Kan verkligen en framtidsplan 2050 hänvisa till ett kulturminnesvårdsprogram från 1900-talet (1988)? Och texten om framtidens äldreboenden är bakåtsträvande och beskriver dagsläget. Texten säger också att det inte kan bli några nya äldreboenden på landsbygden. Vad vet vi om den utvecklingen? Kan det inte komma nya boendeformer? Framtiden tycks ha tagit slut 2023. Hela vattenavsnittet är nulägesbaserat och väldigt lite framtidsinriktat. Det behöver uppdateras, bland annat med behovet av en dricksvattenreserv. "I översiktsplanens utpekade områden för utveckling av bostäder och verksamheter anses utveckling vara ett väsentligt samhällsintresse och prioriteras över jord- och skogsbruksverksamhet." Om vi ska öka självförsörjningsgraden så måste jordbruksverksamhet prioriteras.

Privatperson 7

2. Jag önskar att kommunen ska sätta ut hjärtstartare i värmeskåp på strategiska platser så det finns tillgängligt dygnet runt.

Privatperson 10

Som om vi ens har överlevt till 2050...

Varför skriver ni bara om klimatanpassning? Det viktigaste är ju att förhindra klimatförändring. Vilket kommer kräva koldioxidlagring (ta upp mer än man släpper ut på global nivå). Från och med idag. Men borde ha gjorts igår. Att klimatanpassa till ett klimat som bara fortsätter värmas upp blir bara dyrare för varje år tills det helt enkelt inte går längre. Till slut kollapsar civilisationen av allt värre mat- och vattenbrist. Man ser tecken på det redan idag. Och glöm tillväxt. Det är ett av de största skälen som vi har en klimatkris idag. Klimatförändring och artdöden, som kallas för det sjätte massutdöendet, är bara symtom på människans allt större aptit på resurser och energi. Över 80 % av den totala energianvändningen i världen kommer från fossila bränslen. Det byter man inte så lätt ut. För att inte tala om allt som går åt för att bygga ny infrastruktur. Ett annat alternativ är helt enkelt använda mindre energi och resurser. Så lite som möjligt. Tänk som en lat person ungefär. Bl a ger färre arbetstimmar lägre utsläpp enligt en rapport. Förbjud personbilstrafik i städer. Parkeringsplatser kan bli parker/skog eller hus. Klipp inte gräset - låt allt bli en ängsmark eller park/skog. Förbjud lövblåsare - det finns ju sopborste och kratta. Återställ våtmarker så klart. Förbjud kalhyggen. Skog och våtmarker ser till att ta upp koldioxid. Och mycket annat som är bra för oss. Förbjud engångsartiklar. Precis som Frankrike borde man göra det förbjudet att kasta mat som går att äta. Sätt upp solceller på kommunens tak. Mer vegansk kost. Och så vidare. Finns massor som kan göras. Eller snarare avstå från att göra - för att spara energi, resurser och koldioxidutsläpp.

Privatperson 16

Hur går tanken om klimat smart ihop med att hugga ner skog o gräva bort odlingsmark med att utvidga köpområdet Lövåsen?

Kommunen har ca 34 tusen invånare och centrum handeln kämpar för sin överlevnad?

Tomma affärslokaler och nödortftiga lösningar i uppskyldade fönster, en sakta död är vad jag upplever och ser.

Att skövla skogsmark för ett nytt truckstop mitt i mot Biltema o Burgerking?

Hur rimmar det med klimatnödläge eller hållbar utveckling tillväxt?

Utvecklingen och tillväxt går stick i stäv med klimatmål för minskad konsumtion och utsläpp av skadliga ämnen.

Jag har svårt för floskler och önskedrömmar som blir till politikernas slag ord. Det blir en omöjlig ekvation.

Privatperson 32

Jag tycker att det är dåligt att man som kommuninvånare inte kan få framtidsplanen i pappersform att ta del av hemma i lugn och ro. Det är inte lätt att för alla att läsa digitalt och på Kontaktcenter hinner man inte sitta och läsa igenom hela upplagan i lugn och ro

Privatperson 33

I avsnittet om trafik skriver kommunen såhär: "Närheten mellan centrum och resecentrum erbjuder Katrineholm en sällsynt möjlighet att ge passerande och stannande resenärer en direkt upplevelse av Katrineholm genom tillgång till centrum med handel och upplevelser."

Jag tycker att det är otroligt viktigt att kommunen inser att "centrum" inte bara är en upplevelse utan den ska uppfylla många praktiska funktioner i folks vardag. Stora delar av de funktioner jag behöver i mitt närsamhälle är numera så utspridda att jag inte förmår klara av mina ärenden utan bil. Jag kan ganska smidigt ta mig kollektivt till resecentrum (jag bor på landsbygden) och därifrån vidare till andra orter men om jag vill handla mer än en typ av produkt, kanske kombinera med ett besök på vårdcentral eller bibliotek, så uppstår genast timmar av vandringsbehov för att förflytta mig runt mellan Lövåsen, centrum och andra stadsdelar. Jag har inte tid att gå runt på detta sätt! Se till att centrum inte dör, det är det viktigaste för att underlätta "rätt" trafik.

Privatperson 38

Planen skall präglas av visioner och långsiktighet.

Planeringsarbetet bör samordnas med Vingåker.

Katrineholm planerar för en avsevärd befolkningsökning.

Katrineholm tar höjd för ett ändrat klimat med risk för tippar av nederbörds mängder. Katrineholm månar sig om att vara en miljökommun.

Av dessa skäl måste kommunerna ta ansvar för Näsnaren, som hotas av igenväxning. Sjön är ett Natura 2000- område och en fågelsjö av riksintresse.

Katrineholm måste i planen ange att man tar ansvar för miljö och reglering genom att söka vattendom för sjön. En västra förbifart runt om Näsnaren bör anges som komplement till den östra förbifarten. Den trånga punkten är passagen intill Genne över Viren.

Till yttrande från privatperson 38 hör tre kartor som ej redovisas här men finns i sin helhet i kommunens diarium. Medskick till kartorna:

Söder om järnvägen anges framtida platser för bad, marinor, vandringleder och rastplatser.

GC-leden föreslås följa kraftgatan i rak riktning västerut.

Norr om järnvägen anges lämpliga platser för parkering och kolonilotter i gamla handelsträdgården samt rastplatser och parkeringar till vandringsleden runt Näsnaren.

Bostadsområdet SB17 har anpassats till topografi och lämpligare placering med hänsyn till ädellöv.

Ett bostadsområde föreslås på åsen vid Sjöholms norra gräns. Där är marken lämplig och utsikten god.

Två bostadsområden föreslås i Vingåkers kommun, det ena intill Ålsätter och det andra vid Marmorbyn, båda på lämplig mark och i anslutning till befintlig bebyggelse.

Privatperson (grupp) 39

2. Viktigt att man får respons när man lämnar felanmälan - hur man kommer bemöta klagomålet.3.

Önskar loppis på djulögatan på lördagar eller söndagar på sommaren - som i Lund och Ronneby

Privatperson (grupp) 40

Hejsan! Vi är ett antal hundägare i valla, men vi har inte tillgång till någon slags hundrastgård, vilket skulle vara uppskattat av många här, ett förslag på plats är intill idrottsvägen och tågspåret, har bilder men går ej att bifoga i denna bilaga.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Kommunen har för avsikt att fortsätta föra dialog med Vingåkers kommun i arbetet med utveckling av områden och kommunikationer i närhet till och över kommungränsen.

Kommunens ställningstagande till Natura 2000-området Näsnaren har förtydligats under temaområdet för riksintressen samt i översiktsplanens karta. En ny kategori har även lagts till kartan för friluftsliv och där beskrivs kommunens ambitioner med området utifrån rekreationssynpunkt och som möjligt besöksmål.

En förbifart är inte aktuell att föra in i översiktsplanens karta, dock beskrivs ett eventuellt framtida behov av en förbindelse på västra sidan av staden i beskrivningen av den stadsnära noden Sjöholm.

Avvägningen mellan att peka ut områden för exploatering, för att kommunen ska ha möjlighet att växa med invånare och näringsliv som ger arbetstillfällen, samt att bevara för att tillse jordbruksmark och natur är inte lätt. Översiktsplanens roll är att göra den första bedömningen av lämpliga områden för både bevarande och exploatering. Utgångspunkten är att bara peka ut exploateringsområden på mark där tillväxt bedöms göra så lite åverkan på landskapet som möjligt, eller där allmänintresset av en exploatering väger över andra intressen. Exempel är utbyggandsområden i service- och bebyggelsenoder där mark valts ut som stärker orten och samtidigt gör så liten åverkan på miljön som möjligt.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att centrum behöver fylla många funktioner och att en tät stadskärna där invånare kan minska behov av transporter mellan målpunkter är viktigt. Efter antagande av planen kan det bli aktuellt med fördjupade översiktsplaner för delar av kommunen, till exempel stadsnoden och där kommer vi ha ytterligare möjligheter att förtydliga den inriktningen.

Önskemål om hundrastgård i Valla, loppis på Djulögatan samt hjärtstartare utplacerade i kommunen förs vidare till berörda enheter och förvaltningar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har sett över utbyggnadsområdena till granskningsversionen, med utgångspunkt i de inskickade kartorna i området runt stadsnära noden Sjöholm. Sträckor som översiktsplanen redovisar som utvecklingsstråk för cykel är endast schematiska och anger inte exakt läge för en framtida cykelväg. Sträckningen har inte ändrats till granskningsversionen, en mer exakt placering hanteras i efterföljande detaljplaner och projekt. Översiktsplanen har en övergripande nivå och pekar inte ut platser för rastplatser och parkeringar.

Synpunkter kopplat till översiktsplanens karta

Länsstyrelsen i Södermanlands län

För att stärka översiktsplanens vägledande funktion bör aktuella rekommenderade transportleder för farligt gods redovisas i mark- och vattenanvändningskartan.

Länsstyrelsen anser att mark- och vattenanvändningskartan behöver kompletteras med en karta över eller en hänvisning till kartmaterial över potentiellt förorenade områden, och en beskrivning av var ytterligare material kan inhämtas vid planläggning av förorenade områden. På länsstyrelsens webbportal för vägledning och information EBH-portal finns underlagsmaterial som kan användas.

Mark- och vattenanvändningskartan bör kompletteras med en karta över lagskyddade fornlämningar. Fornlämningarna bör redovisas som punkter, linjer och polygoner i likhet med hur de redovisas i länsstyrelsens kartunderlag i WebbGIS.

Tillgängliga friluftsvärden till exempel badplatser, anordning av friluftsliv, leder för vandring, kanot, ridning och annan infrastruktur för friluftslivet bör redovisas i mark- och vattenanvändningskartan.

Mark- och vattenanvändningskartan behöver kompletteras med en karta över den yttre gränsen av kommunens befintliga vattenskyddsområde och hur de förhåller sig till de tänkta utvecklingsområdena.

Kommunens ställningstagande om lämpliga områden för vindkraft kan med fördel redovisas i mark- och vattenanvändningskartan.

För att stärka översiktsplanens vägledande funktion bör den allmänna farleden 941 samt farlederna 9413, 9421 och 9426 i Hjälmarens redovisas i mark- och vattenanvändningskartan

Försvarsmakten

Riksintressen för totalförsvarets militära del bedöms inte vara korrekt redovisade och beskrivna i översiktsplanen då det kartunderlag som redogör för kommunens riksintressen saknas en gestaltning av *påverkansområde övrigt* som finns i kommunen. Texten bifogad till yttrandet samt riksintressekatalogen för Södermanlands län med tillhörande kartunderlag kan användas som stöd för redovisning och beskrivning av riksintressen för totalförsvarets militära del. Försvarsmakten förutsätter att kommunen i granskningshandlingen av översiktsplanen tydligt redovisar riksintressen för totalförsvarets militära del samt tydligt beskriver hur dessa avses tillgodose. I annat fall bedöms planen medföra risk för skada på riksintressen för totalförsvarets militära del.

Försvarsmakten vill betona att det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarsmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen (FM2019-26734:1). Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Svenska kraftnät

Transmissionsnätet saknas i markanvändningskartan. En översiktsplan där inte transmissionsnätet finns redovisat ihop med övrig planering är svår att ta ställning till. Transmissionsnätet (el överföring via 400 och 220 kV-ledningar) har de högsta spänningsnivåerna som finns i Sverige och kan likställas med europavägar, medan region- och lokalnät arbetar med regional och lokal eldistribution. Näten har olika funktion, spänningsnivåer och olika planeringsförutsättningar. Transmissionsnätet jobbar med överföring över långa avstånd inom och mellan länder. Det är därför av stor vikt för samtliga parter att man tydligt klargör åtskillnad mellan spänningsnivåer eftersom transmissionsnätet för el är av nationellt intresse för Sverige.

Svenska kraftnät anser kommunens översiktsplan ska redovisa transmissionsanläggningar på kartunderlaget som redovisar planer för mark- och vattenområden. Kommunen behöver visa dessa i en markanvändningskarta tillsammans med övriga intressen. Transmissionsnät och distributionsnät ska

också särskiljas i planen och det ska tydligt framgå vilka som är transmissionsledningarna. Transmissionsnätet för el går att hämta via Geo-dataportalen.

Svenska kraftnät har nätkoncession och ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Ledningsrätt innebär att åtgärd/verksamhet inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätt. Därmed ska samråd hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter från transmissionsnätledningarna. Mer information om hur samråd med Svenska kraftnät går till finns på vår webbplats.

Statens geotekniska institut

Identifierade risker bör redovisas i karta. I samrådsversionen saknas helt kartlager med geotekniska risker, istället hänvisas till en extern kartvisningstjänst. Vi rekommenderar en komplettering i ÖP med följande kartlager för att förtydliga vägledning i kommande plan- och byggskedet

- Identifierade riskområden i översiktlig stabilitetskartering 1996 (MSB)
- Förutsättningar för skred i finkornig jordart (SGU)
- Stränders eroderbarhet (SGU)

Nyköpings kommun

Rent tekniskt skulle en länk tillbaka till huvudsidan kunna läggas till i översiktsplanens karta.

Norrköpings kommun

Norrköpings kommun anser att framtidsplanens karta är visuellt tydlig med passande info-klick. Kartan kan dock vidareutvecklas och breddas då man i nuvarande utförande inte kan se Norrköpings stad, utan endast kommunens norra delar så som Åby, Jursla och Krokek. Vid en vidareutveckling och breddning av kartan, bör Norrköpings stad få klassifikationen som en "nod utanför kommunen", under noder för bebyggelse – likt Nyköpings stad. Norrköpings kommun noterar även att Kolmårdens djurpark och omkringliggande gröna miljöer är en viktig besöksnod även för turismnäringen i Katrineholms kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Översiktsplanens karta har setts över utifrån Länsstyrelsens yttrande och har kompletterats med transportleder för farligt gods, potentiellt förorenade områden, fornlämningar och Hjälmarens farleder. Vidare har en ny kategori lagts till kartan där vi nu samlar kommunens utpekade områden som är viktiga för friluftsliv, befintliga leder samt kommunala badplatser. Kommunen har valt att inte redovisa vattenskyddsområden i kartan utan har istället beskrivit att särskild hänsyn ska tas till vattenskyddsområdet i texten för varje enskilt utvecklingsområde i närhet till ett utpekat eller kommande vattenskyddsområde. Kommunen har inte pekat ut områden i kartan för vindkraft då den analysen inte har tagits fram i detta skede, det blir en fråga att hantera i kommande klimat- och energiplan.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har sett över formuleringar för riksintresset för totalförsvaret och ändrat det i texten kopplat till området i kartan. Transmissionsnätledningarna samt föreslagna kartlager i SGI:s yttrande har lagts till i översiktsplanens karta under kategorin särskilt hänsyn och kan tändas ihop med mark- och vattenanvändning. En länk från kartan till startsidan av översiktsplanen finns uppe till höger i kartfönstret. Kartans utbredning har ändrats till granskningsversionen för att även omfatta Norrköpings stad och Kolmården.

Synpunkter kopplat till översiktsplanens strategier

Region Sörmland

Strategierna tar en lovvärd ansats och sätter människan i fokus. De fyra utpekade strategierna i Framtidsplan 2050 bidrar till att stärka det regionala genomförandet av Sörmlandsstrategin (RUS). Alla fem prioriterade inriktningar i den Regionala Utvecklingsstrategin synliggörs i strategierna.

Service- och tekniknämnden

I texten till temat "Inbjudan och hälsosamt" anser vi att följande bör läggas till: "Vi vill betona vikten av idrott och friluftsliv. Cykelvägar, effektiv kollektivtrafik och tillgängliga leder, tillsammans med det aktiva föreningslivet, skapar låga trösklar till naturen och idrottsarenor."

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

*Texten till strategin *Inbjudande och hälsosam* samt *Nära och inkluderande* har korrigerats något för att synliggöra idrottens betydelse för invånares hälsa och välmående.*

Synpunkter kopplat till temat utvecklingsinriktning

Privatperson 1

VÄX DÄR DET VÄXER ELLER INTE ALLS? Jag delar uppfattningen att Katrineholm (ska) kännetecknas av grön och hållbar utveckling och att HELA Katrineholm ska utvecklas. Därför är det självklart att hybridkontor inte enbart kan vara en framtida lösning i stadens centrum. Den hör lika väl hemma i de mindre tätorterna eller byarna. I planen talas om noder och stråk. Noder är, enligt texten "...där det finns potential för service och hållbar infrastruktur som kommer många invånare till del." Vad står "många" för och är det verkligen rätt noder som pekas ut? Varför saknas exempelvis Flodafors? Och vad händer med de bygder som inte ingår i en nod? Forssa, Östra Vingåker, Lerbo... Svaret i planen tycks vara att det ska växa där det redan växer, där det finns soptunnor och kollektivtrafik. Men tänker vi inte baklänges då? Hur kan vi lösa framtidens utmaningar med gårdagens tekniska lösningar? Det här är inte framåtsyftande! Utveckling ska ske i ett vidare perspektiv som inrymmer hela kommunen.

Privatperson 2

Jag är bosatt i Granhed vilket ligger i den före detta kommunen Floda. Sedan 1971 ingår ju Floda kommun/socken i Katrineholms kommun. På många sätt har Floda förbisetts av kommunledning och tjänstemän. Ett särskilt kapitel i Flodas historia är nedläggningen av Flodafors skola. En väl fungerande skolenhet som hade miljöinriktning som idé'. Jag upplever att kommunledningen lämnade Flodafors till sitt eget öde på något vis.

Nedlagda kommunala byggnader kan mycket väl tjäna som alternativa lokaler för äldreomsorg, bostäder, verksamhetslokaler mm. mm.

Vad gäller gymnastiksalen i Flodafors upplever jag att den helt lämnats åt sitt öde. Det finns ingen planlagd verksamhet i lokalen. Floda If har, såvitt jag vet, till viss del brukat lokalen under senaste år.

Min synpunkt inför plan 2050 är verkligen att kommunledning visar sitt intresse för alla kommundelar inklusive Flodafors. Det känns anmärkningsvärt att Flodafors inte ens omnämns på kartan för planläggningen.

Mitt förslag är att det inför plan 2050 görs regelbundna dialogmöten i samtliga orter inom Katrineholms kommun. Kommunikation och dialog är verksamt i alla sammanhang för att få till en levande kommun och landsbygd.

Privatperson 23

Mycket intressanta planer och jag tycker det är bra att man tänker både stad och land och vill satsa mycket på klimatfrämjande åtgärder även på landsbygden.

Jag har bevakat den forskning som nu sker för att klimatanpassa hela näringskedjan (från ax- till limpa- till ax igen) och där man nu visar på bra resultat för klimatanpassad recykling.

Ett mycket långt gånget EU-finansierat projekt i Helsingborg där kommunen via det kommunägda bolaget Nordvästra Skånes vatten och avlopp, NSVA och organisationen Hushållningssällskapet, tillsammans med LRF:s kommungrupp driver detta projekt. (Mer information på följande länk).

<https://helsingborg.se/nyheter/har-testas-toalett-och-koksavfall-som-godsel/>

Jag har klippt in lite text från kartan nedan på ett område Loviselund, där vi bor ett 20-tal fastboende, ett 50-tal fritidsboende och omgivande bönder med odlingsmark idag.

Jag är övertygad om att området skulle passa väldigt bra för ett liknande innovativt pilotprojekt för att belysa möjligheterna för fungerande lösningar även på landsbygd, trots de utmaningar det kan innebära.

Man får kanske avväga fördelar och nackdelar med långa transporter (ofta genom sjöar och väldigt bergig mark) till centrala avfallsanläggningar, eller att ha distribuerade avfallsanläggningar närmare fastighetsbebyggelser i städers utkanter där odlingsmark och bönder redan finns.

Nedan, inklippt text från kartan.

Det här vill vi: Området ligger i anslutning till ett av översiktsplanens utpekade kommunikationstråk. Bebyggelsen på området har potential att utvecklas till permanentboende under förutsättning att kommunal vatten- och avloppslösning kommer till. Området skulle stödja kollektivtrafik i stråket samt skola i Sköldinge och Flen.

Så här ser det ut idag: Området är detaljplanelagt och består av cirka 75 tomter. Kommunal vatten- och avloppsanslutning saknas och området beräknas anslutas senast 2028 enligt kommunens vatten- och avloppsplan.

Definition: Sammanhängande bostadsbebyggelse är bostadsområden, småorter, fritidshusområden och bybildningar som huvudsakligen består av bostadsbebyggelse, men där servicefunktioner och icke störande verksamheter kan förekomma. Områdena har en tydlig beroenderelation till centrala staden och närliggande orter. (Boverket, ÖP-modell 2.1)"

Privatperson 28

Titta på en lösning för pendling, att ordna ett tåg stopp i Strångsjö mellan Katrineholm och Norrköpings pendeln. Då detta skulle ge otroligt mycket nya invånare även kunna attrahera Norrköpings kommuns invånare att flytta till oss.

Vilket skulle kunna resultera i flera barnfamiljer troligen och skolan skulle kunna öppnas i framtiden.

Privatperson 37

Angående Exploateringsområde Sågmon

Sågmons samfällighetsförening utgör ett fritidshusområde med närhet till skog, natur och sjö. Området har en känsla av lantlig idyll med fågelkvitter, lugn och ro, trots sin närhet till staden.

Föreningen har GA-områden med egen privat badplats och båtbyggör i sjön Stor-Jälken, som sköts och används av samfällighetens delägare.

Min önskan är att eventuellt nya tomter och infart inte läggs för nära vårt fritidshusområde, så att vi kan bevara den harmoni som vi idag har i vårt område.

/Åsikt från en fastighetsägare och delägare i Sågmons samfällighetsförening

Privatperson (grupp) 42

Under stadsnod föreslår vi att följande text tas med:

Vi ska se till att det finns service och god infrastruktur för fossilfri biltrafik. Vi har en vision om att Katrineholms stad inte behöver vara bilfri men fossilfri.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Natur- och vattenområden Länsstyrelsen anser att kommunens ställningstagande om grön- och blåstråk är för översiktligt formulerat och därför inte ger någon närmare vägledning för efterföljande planläggning och lovgivning.

För att stärka översiktsplanens vägledande funktion anser Länsstyrelsen att kommunen tydligare behöver redogöra för hur grön- och blåstråken kan värmas, och vilka motstående intressen som skulle riskera att skada stråken.

Region Sörmland

Inriktningsstrategin i Framtidsplan 2050 är tydlig och Region Sörmland ser positivt på att utvecklingen i första hand föreslås i noder och stråk. Detta ger möjlighet till ett resurseffektivt nyttjande av befintlig infrastruktur samt en sammanhållen bebyggelse där större sammanhängande naturområden och odlingslandskap bibehålls utan större ingrepp.

De regionala och storregionala perspektiven hanteras på ett föredömligt sätt i inriktningen och Region Sörmland delar uppfattningen att funktionaliteten i stråket Vingåker-Katrineholm-Flen är av stor betydelse, både för kommunen och den regionala utvecklingen.

Centerpartiet i Katrineholm

VÄX DÄR DET VÄXER ELLER INTE ALLS?

Vi delar uppfattningen att Katrineholm (ska) kännetecknas av grön och hållbar utveckling och vi anser att HELA Katrineholm ska utvecklas. Därför är det självklart att hybridkontor inte enbart kan vara en framtida lösning i stadens centrum. Den hör lika väl hemma i de mindre tätorterna eller byarna.

I planen talas om noder och stråk. Noder är, enligt texten "...där det finns potential för service och hållbar infrastruktur som kommer många invånare till del." Vad står "många" för och är det verkligen rätt noder som pekas ut? Varför saknas exempelvis Flodafors? Och vad händer med de bygder som inte ingår i en nod? Forssa, Östra Vingåker, Lerbo... Svaret i planen tycks vara att det ska växa där det redan växer, där det finns soptunnor och kollektivtrafik. Men tänker vi inte baklänges då? Hur kan vi lösa framtidens utmaningar med gårdagens tekniska lösningar? Det här är inte framåtsyftande!

Vi ser det inte som självklart att "bebyggelseutvecklingen främst ska ske i Katrineholms stad och i våra utpekade stadsnoder samt parallellt i våra servicenoder." Vi anser att utveckling ska ske i ett vidare perspektiv som inrymmer hela kommunen.

BESÖKSNOD

Besöksnäringen är viktig och självklart vill vi att fler ska få ta del av det Katrineholm kan erbjuda. Planen talar för att stärka utpekade besöksnoder. Hur vet vi idag vad besökaren 2050 vill ha? Vilken möjlighet har kommunen att ställa krav exempelvis på Nordiska Museet angående Julita gård? Det gick ju bra att stänga under pandemin? Inriktningen bör i stället vara mer generell för att skapa goda förutsättningar för företagsamhet med inriktning mot turism.

Miljöpartiet de gröna

Som övergripande tema för framtidsplanen vill vi att det tydligt framgår att Katrineholms kommun menar allvar och vågar stå för de modiga beslut som kommer att kräva av oss framöver. Vi måste ta de långsiktiga överlevnadsfrågorna på mycket större allvar än vi gör idag. Vi föreslår därför att översiktsplanen får ett övergripande tema som tydliggör detta. För att visa på hur vi tänker och hur detta tema skulle kunna gestaltas ser vi gärna att arbetet med att ta fram detta inspireras av nedanstående textavsnitt hämtat från vårt budgetförslag för Katrineholms kommun 2023: *"Vi kommer i ökad utsträckning behöva se över vår nuvarande livsföring, förändra ohållbara konsumtionsmönster, omvärdera vårt sätt att resa, omvärdera vårt sätt att bygga och bo, vår livsmedelsförsörjning och inte minst vår kosthållning. Framtiden kommer att se annorlunda ut på många sätt, men det behöver inte alls vara en nackdel. Det kan snarare innebära högre livskvalitet och ökade möjligheter att utveckla ett samhälle som anpassar sig till de planetära ramarna. Det kan förändra människors livsvillkor till det bättre och göra livet mer harmoniskt och meningsfullt."*

Det övergripande temat ska beskriva en tydlig viljeinriktning och utöver detta genomsyra nuvarande fyra temaområden som på samma sätt som idag pekar ut hur det praktiska genomförandet ska se ut inom respektive område.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar bilden av att tågstopp i Strångsjö väsentligt skulle förändra ortens möjlighet till utveckling och har kommenterat det i kartans text till noden för Strångsjö och även för Valla.

Servicenodernas beskrivning har kompletterats med en mening om att de i framtiden med fördel kan kompletteras med kontor för distansarbete, enligt Centerpartiets yttrande. De orter som pekats ut som bebyggelsenoder i översiktsplanen har gjorts det utifrån dels sin storlek, att de ligger i de utpekade stråken för utveckling och att de idag har utökade funktioner som till exempel skola/förskola. Övrig bebyggelse, till exempel Floda, finns med i kartan under lagret sammanhängande bostadsbebyggelse. Översiktsplanens inriktning är att kommunens insatser behöver riktas till valda platser för att också få

störst positiv effekt för kommunen som helhet, men att utveckling i bebyggelseområden som redan försörjs av kollektivtrafik och möjlighet till hållbart resande är positivt.

Intentionerna i ställningstaganden för utveckling av besöksnäringen och dess noder är inte att kravställa näringens aktörer att bibehålla upplevelseutbud, utan att med de verktyg kommunen svarar för att stärka och utveckla besöksmålen och de aktörer som finns där.

Gällande fritidshusområdet Sågmon så har det i översiktsplanen pekats ut att ingå i en framtida stadsnära nod, där kommunen ser en potential för att utveckla området med ytterligare bostäder i närhet till Katrineholm. I framtida arbete med detaljplaner i området ses helheten för området över och påverkan på olika intressen hanteras då mer i detalj.

Planförslagets inriktning är att möjliggöra för den typen av hållbar livsstil som Miljöpartiet beskriver i sitt yttrande,

Översiktsplanens avsikt är att genom mark- och vattenanvändning bidra till ökad hållbarhet och ansvarsfullt omhändertagande av resurser, med de medel som står planen till buds. Planen gör det till exempel genom ställningstaganden om att förtäta för minskade resbehov, ge fler tillgång till hållbara färdmedel, premiera hållbara alternativ hos byggaktörer för att stimulera den gröna omställningen i byggsektorn och som aktör och förvaltare ta ansvar för miljön genom till exempel hållbart skogsbruk.

Synpunkter kopplat till temat regionala samband

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Regional samordning

I planens temaområde om regionala samband redovisar kommunen på ett förtjänstfullt de frågor där kommunen ser behov av mellankommunalt samarbete och samordning. Det är en styrka att kommunen söker samarbeten och arbetsmarknader i de närliggande kommunerna. Översiktsplanen redovisar kommunikationsstråk till samtliga närliggande kommuner förutom Finspång, vilket bör motiveras. Se även Länsstyrelsens synpunkter under rubrikerna näringsliv och arbetsmarknad samt farleder.

Järnvägar/vägar

Översiktsplanens avsnitt om "Regionala samband" bör kompletteras med information järnvägslinjen Sala-Oxelösund (sträckan Eskilstuna – Flen – Katrineholm – Linköping).

Region Sörmland

Region Sörmland uppskattar att Katrineholm tydligt ser sin roll i ett regionalt och storregionalt sammanhang. Framtidsplan 2050 beskriver vikten av mellankommunala och regionala samarbeten, stärkta kopplingar till större arbetsmarknader och redogör för vilka regionala och storregionala funktioner kommunen bidrar med idag samt ser sig kunna erbjuda framgent. Kommunens geografiska läge och som knutpunkt för väg och järnväg, skapar särskilt goda förutsättningar för ökad integrering i en regional och storregional kontext. Intentionerna i Framtidsplan 2050 överensstämmer väl med Strukturbild Sörmland, som med fördel skulle kunna beskrivas i sammanhanget. Region Sörmland delar uppfattningen att integrationen i det tvärgående stråket är särskilt viktigt att fortsätta stärka och uppskattar den tydliga ambitionen avseende ökad samverkan med grannkommunerna.

Tillväxtverket

Tillväxtverket uppskattar att översiktsplanen kopplar an till regionala mål och genomförande av planen. Som medskick ges att förutom att redovisa de regionala målen kan det förtydligas hur översiktsplanen bidrar till de regionala målen. I genomförandet av planen kan fokus på insatser från den egna kommunen kompletteras med vad som krävs av andra aktörer för att uppnå planens mål. Om förväntningar på andra aktörer formuleras tydligt i översiktsplanen finns möjlighet för respons på önskemålen i granskningsskedet.

Örebro kommun

Förslag till översiktsplan är väl genomarbetad och lyfter fram aspekter som också anses vara viktiga för Örebro kommun. Strävan efter att stärka det regionala närverket genom samordning över länsgränser och tillgängliggöra bättre pendlingsmöjligheter följer trenden att gå mot färre och större lokala arbetsmarknadsregioner. Att göra regionen mer pendlingsvänlig är därför en viktig utvecklingsfråga som Örebro kommun ser positivt på.

Örebro kommun pekar ut i sin översiktsplan att kommunen ska arbeta för att stärka värdet för rekreation och turism på och kring riksintresset Hjälmarens, med intentionen att verka för att stärka tillgängligheten för friluftsliv. Med Hjälmarens som ett gemensamt intresse ser Örebro kommun fram emot ett samarbete i detta arbete.

Flens kommun

Flens kommun har i sin översiktsplan pekat ut stora opåverkade områden vid kommungränsen till Katrineholms kommun, något norr om Stenhammar och vidare uppemot Hälleforsnäs. Här finns även ett par riksintresseområden för naturvård, ett Natura 2000-område samt ett naturreservat. Flens kommun ser positivt på att Katrineholms kommun inte föreslår någon bebyggelseutveckling eller dylikt utmed kommungränsen i detta område. Det gäller även i området Tolmon-Åkforsån, ett riksintresse för naturvård, som ingår i såväl Katrineholms som Flens kommuner.

Katrineholms kommun föreslår ett LIS-område vid befintlig bebyggelse i Varbro/ Hålbönäs utmed Valdemaren vid kommungränsen. Då en sådan utveckling kan komma att ske nära Stenhammar som är på andra sidan sjön (riksintresse för naturvården samt naturreservat), bör vidare samråd ske med Flens

kommun i fortsatt planering. Även Ekenäs fritidshusområde ligger intill Valdemaren som Katrineholms kommun i översiktsplanen pekar ut som lämpligt för omvandling till permanent bostadsområde som i sin tur kan påverka både sjö och natur. Ekenäs gränsar även till ett stort opåverkat område i Flens kommun. Vid eventuell planläggning eller dylikt bör samråd med Flens kommun ske.

Flens kommun välkomnar också fortsatt samarbete kring kommunaltekniska frågor såsom vatten- och avloppsförsörjning, dagvattenhantering, avfallsplan och räddningstjänst. Flens kommun ställer sig även positiv till att samordna strategier för bostadsutveckling mellan Katrineholm, Flen och Vingåker för att stärka KFV-regionen och det stråk som länkar oss samman.

Vidare ser Flens kommun positivt på samarbete i frågor kring infrastruktur och kommunikationer för att bland annat stärka kopplingarna till större arbetsmarknadsregioner. Katrineholms kommun beskriver även vikten av resande och utveckling av transportsystemet inom region. Flens kommun ser positivt på samverkan kring infrastruktur och kommunikationer samt översiktsplanens beskrivning av att öka tillgängligheten till hållbara resalternativ.

När det gäller vattenfrågor betonar Katrineholms kommun vikten av samarbete utifrån ett avrinningsperspektiv. Flens kommun välkomnar sådant samarbete, framförallt när det gäller sjön Yngaren som har dålig status men även kring andra gemensamma sjöar och vattendrag som inte har god status. Överlag är mellankommunalt samarbete kring gröna och blåa värden viktigt.

Nyköpings kommun

Kommunen noterar att de övergripande inriktningar som pekas ut i kartan i Framtidsplan 2050 utvecklingsinriktningar väl överensstämmer med Nyköping kommuns utvecklingsinriktningar. Nyköping har inte pekat ut väg 216 men ser naturligtvis denna av intresse för goda kommunikationer.

Nyköpings kommun anser i övrigt att:

”Arbetsmarknad, Bostadsförsörjning, Grön infrastruktur, Nationella och regionala vägnät med trafikplatser, Järnvägar med stationer, Godstrafik med logistik, Elkraftförsörjning, Stockholm Skavsta flygplats med verksamhetsområde, Vattenförvaltning, Kollektivtrafik, Besöksnäringstråk, Friluftsområden och anläggningar, Sörmlands- och Näckroslederna, Transportleder för farligt gods, Gymnasieskolor, samt Rosvalla idrotts- och evenemangcenter” allmänt är av mellankommunalt intresse.

Nyköpings kommun har dessutom i vår översiktsplan specifikt pekat ut följande mellankommunala frågor med Katrineholms kommun:

”Yngarens vattenkvalitet och framtida vattenskydd - Vatten och avlopp vid Björkvik – Kulturhistoriska intressen Virå bruk - Större opåverkade områden i Kolmården”. Kommunen konstaterar att dessa frågor i huvudsak även är behandlade i Framtidsplan 2050. Vi ser särskilt med glädje att Stockholm Skavsta flygplats är nämnt som viktigt nav i Framtidsplan 2050.

Nyköpings kommun ser fram mot ett fortsatt gott samarbete i dessa mellankommunala frågor både i regionala och bilaterala forum.

Norrköpings kommun

Storregionala och regionala aspekter

Sett till storregionala aspekter delar Norrköpings kommun åsikten att Katrineholms kommun, genom sin geografiska placering, är en knutpunkt för såväl järnväg som motorväg både för region Sörmland, Stockholm/Mälardalen och Östergötland/Norrköping-Linköping. Norrköpings kommun instämmer i att fortsatt stärka de funktionella sambanden mellan Katrineholm och de omgivande arbetsmarknadsregionerna. Avsiktsförklaringen för de s.k. ”Kolmårdsgrannarna” från 2012, som både Norrköpings och Katrineholms kommuner skrivit under, benämner att samarbeten med närliggande arbetsmarknadsområden inom och utanför länsgränsen är viktiga och ska beaktas inom ramen för samverkan.

Mellankommunala aspekter

Katrineholms kommun är ett logistiknav där både Västra och Södra stambanan samt flera motorvägar av betydelse korsas. Flera kommunikationsstråk pekas ut i framtidsplanens karta. Riksväg 55 pekas ut som

ett kommunikationsstråk av både lokal och regional betydelse samt med god potential för arbetspendling till Norrköpings kommun. Norrköpings kommun instämmer i beskrivningen av riksväg 55 som även är ett viktigt stråk för Norrköpings kommun. Slutligen, föreslår Norrköpings kommun att hamnar och dess betydelse för Katrineholms kommun inkluderas i framtidsplanens karta och tematexterna.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Efter synpunkterna på temaområdet har kommunikationsstråket Katrineholm- Norrköping kompletterats med en kommentar om att stråket också är viktigt för pendling mot Finspång.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser fram emot fortsatt samarbete med omgivande kommuner i gemensamma länsöverskridande frågor, inte minst med Vingåkers kommun där planförslaget pekat ut både behov av förbättrad cykelinfrastruktur och potential för en ny stadsnära nod. Vid framtida detaljplaner i närhet till kommungränsen tar vi också i beaktande att samverka med Flen.

Synpunkter kopplat till temat bebyggelseutveckling

Privatperson 1

HUS SÅ HEMSKT Vid ny bebyggelse ska hänsyn tas till god gestaltning. Men ska det byggas vackert bara då? Inte vid om- och tillbyggnad? Jag blir dock glada över att känna igen Centerpartiets förslag om "Bertil-Bo" i beskrivningen av en byggnads multifunktionalitet, det vill säga att ett hus ska kunna inrymma många olika ändamål. Som verksamheter för barn (förskola, skola och fritids) och olika former av boende för äldre, så att olika generation och grupper kan mötas naturligt. Planen saknar skrivningar som skyddar allmänna ytor. Det har varit möjligt att bebygga ett torg, en demokratisk samlingsplats och allmän yta. Vad blir nästa steg? Är det stadsparken? Kommunen behöver slå vakt om allmänna ytor!

Privatperson 3

Att bygga nya skolor när underlaget minskar, osmart ! Att bygga bandyhall när sporten förmodligen är på utdöende. Att ha en framtidstro i en kommun som har ett krympande befolkningsunderlag är förvånande. Att vara så intresserade av MAKT att man litar sig med M.

Att rätta till gångna misstag är svårt, i många fall omöjligt men se till att minimera nya. Bygg inte för många nya DYRA bostäder.

Privatperson 21

Ni måste fixa en mall med affärer

Privatperson 25

Bebyggelse:

I många år har ni pratat om förtätningar av staden med blandad bebyggelse. Men på de allra flesta platserna det bebyggs i stan saknas det Villor. Förstår att det är kostsammare men det Saknas verkligen villatomter i Stan!!

Förslag:

Det skulle behövas 2-3st områden centralt för 20-40 tomter/område. Dessa områden ska vara attraktiva och kanske vara mer "premium" Detta skulle även locka människor som har arbeten från andra orter hit. Det är en bra mix anser jag.

Privatperson 29

Jag saknar en tydligare bild över hur bebyggelseutvecklingen ska kopplas till social hållbarhet och jämställd samhällsplanering. Hur ska vi utveckla befintliga bostadsområden. Socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen är en viktig del av det sociala förebyggande arbetet. Socialtjänsten kan ge perspektiv och inspel som kan innebära att samhällsplaneringen kan ges ett bredare och i vissa avseenden mer fördjupat perspektiv. Jag hoppas att de verksamheter som arbetar med samhällsplanering får ett tydligt uppdrag att samverka med socialtjänsten för att tillsammans utveckla praktiska verktyg för bra samverkan som kan skapa en socialt hållbar bebyggelseutveckling. I övrigt delar jag många av ingredienserna i framtidsplanen.

Privatperson 35

Att ändra plan o bygglagen är svårt men måste antagligen göras, bygglov skall förplikta solpaneler på taken om gröna omställnings planer ska kunna genomföras.

Privatperson (grupp) 39

1. Huset på torget tycker vi inte om.

Oro att det finns för många tomma lägenheter.

Önskar plats för marknad på stora torget

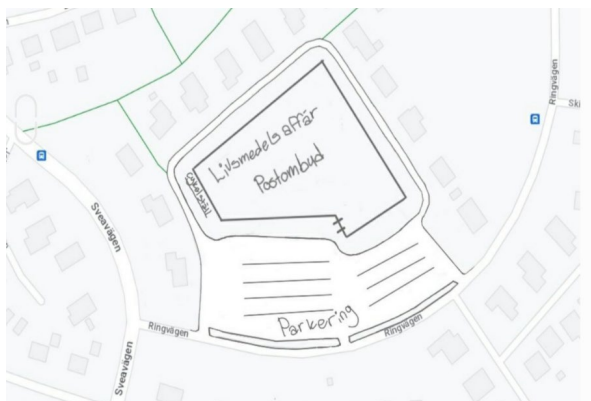
4. Utveckla kvarteret Violen och gör coophuset trevligare.

Privatperson 34

Hej, jag tycker att det saknas livsmedelsbutiker här på Öster. Dom flesta som bor här förlitar sig på sina

bilar och måste åka och handla när det finns en del cykel/gångstråk som kan nyttjas om man placerar en butik här. Även goda möjligheter till att åka buss finns. Jag tycker att den Östra sidan har glömts bort lite i framtidsplanen och det finns en del ytor här som skulle kunna nyttjas och bli mer attraktivt att bo på denna sida. Kanske köpa upp mark och bygga om på ett mer ytsmart sätt vilket frigör mer utrymme och fler kan bo på denna sida.

Skickar med en bild som kan vara ett exempel på vad jag menar. En butik/postombud nära för dom som bor omkring laggarhult.

Privatperson 35

Att ha en väl fungerande idrottsplats "Backavallen" får inte omgärdas av bostäder som blir störda av trafik/publik och studsande bollar. Bygg verksamhets/publika lokaler som "bullerskydd" om nu området ska bebyggas.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Bebyggelse och bostadsförsörjning

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska, enligt 4 § lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, vara vägledande när kommunen tillämpar och bedömer det allmänna intresset om bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet enligt 2 kap. 3 § 5 PBL. Länsstyrelsen anser riktlinjerna bör vara uppdaterade innan arbetet med översiktsplanen påbörjas eftersom de ska vara vägledande för planeringen.

Länsstyrelsen noterar att bostadsförsörjningsprogrammet för kommunen som antogs 2016 har fått förlängd giltighetstid till december 2026. Innehållet i programmet har inte reviderats. I beslutet från 2016 framgår det att en ny nulägesanalys ska göras varje mandatperiod för att se till att de utpekade fokusområdena är aktuella. Detta framgår inte av beslutet om förlängd giltighetstid. I bostadsförsörjningsprogrammet står det att kommunen ska växa med cirka 270 bostäder per år, vilket stämmer överens med det beräknade befolkningstillväxten om 12 000 invånare fram till 2050.

Statistiken avseende till exempel prisutvecklingen på bostäder i bostadsförsörjningsprogrammet ger inte en aktuell bild för nuläget då den sträcker sig fram till 2015. Det samma gäller uppgift om demografi. Bostadsbehovet för särskilda grupper kan även det ha ändrats sedan år 2016. Länsstyrelsen anser därför att det finns skäl för kommunen att inför granskning av översiktsplanen kvalitetssäkra det vägledande bostadsförsörjningsunderlaget i programmet utifrån en aktuell nulägesanalys.

I planen framgår det att kommuninvånare ska erbjudas ett tryggt och attraktivt boende i livets alla skeden, och tillgång till service och aktiviteter. Kommunens ambitioner är bland annat att förenkla för invånarna att flytta mellan olika former av boenden. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen vill försäkra sig om att alla invånare oavsett förutsättningar och läge i livet ska ges möjlighet att hitta en bostad, samt att det ska vara möjligt att flytta inom kommunen när förhållandena ändras.

Ställningstagandena om sociala hållbarhetsaspekter såsom barns behov och rättigheter samt tillgängligheten för alla vad gäller service, kommunikation och fritidsaktiviteter i planens temaområde om bebyggelseutveckling behöver revideras utifrån de aspekter för social hållbarhet som presenteras i översiktsplanens strategier och övriga temaområden. Finns det exempelvis trångboddhet i några av

kommunens socioekonomiskt utsatta områden - hur tänker kommunen kring bostadsbyggande och för att främja god hälsa utifrån denna aspekt? Sammantaget bör planens beskrivningar av vad kommunen vill och ska göra ses över så att kopplingen till de sociala hållbarhetsaspekterna framgår tydligare.

Bebyggelseutveckling

I planen framgår det att kommunen planerar för en befolkningstillväxt om cirka 12 000 invånare till 2050. En närmare beskrivning av hur bedömningen av tillväxten har gjorts saknas och bör redovisas. Länsstyrelsen bedömer att den beräknade befolkningstillväxten är optimistisk, i synnerhet som den senaste statistiken från SCB pekar i svagt nedåtgående riktning. Det är viktigt att kommunen har beredskap för scenarier där befolkningen inte ökar i den takt som översiktsplanen utgår ifrån, detta för att säkerställa att tillgången till service förblir god och bebyggelse och kommunikationsstråk sammanhängande. Dessutom bör den demografiska sammansättningen av både befintlig och tillkommande befolkning följas noga, vilket kommunen också själva poängterar.

Planeringen för en starkt ökad befolkningstillväxt grundar sig delvis i antagandet om att fler kommer att lockas av de mervärden kommunen erbjuder, samtidigt som det geografiska läget och goda kommunikationer gör det möjligt att helt eller delvis arbeta på distans. I planens temaområde om regionala samband anges att restiden till Stockholm är under 60 minuter vilket underlättar för arbetspendling. Länsstyrelsen påpekar dock att det framför allt är i restidsspannet mellan 20 och 40 minuter som arbetspendlingen ökar.

Hur lång den faktiska tiden mellan bostad och arbete blir, och hur väl vardagen fungerar för den hybridarbetande, beror på en rad omständigheter, exempelvis möjlighet till arbete under resan, barnomsorgens tillgänglighet och turtäthet. Kommunen kan därför med fördel fördjupa och konkretisera hur man tänker ta sig an den utmaning och möjlighet det innebär att locka fler hybridarbetande.

Region Sörmland

Region Sörmland ser positivt på att ny bebyggelse i första hand lokaliseras till stadsnoden och utpekade noder samt att det, när så är möjligt, tillskapas genom förtätning på redan ianspråktagen mark eller mark med låga biologiska och/eller låga rekreativa värden. Det är vidare positivt att kommunen tagit ställning i flertalet frågor kopplat till funktionsblandning, gestaltning och densitet avseende den tillkommande bebyggelsen. Kravet på att arbeta med ekosystemtjänster, dagvattenhantering och klimatanpassningsåtgärder i tidiga skeden kan nämnas som särskilt angeläget för att skapa resilianta och attraktiva miljöer.

Region Sörmland delar uppfattningen att en blandning av bostadstyper inom samma område är av stor betydelse då det bidrar till att möta olika bostadsbehov, möjliggöra lokala flyttkedjor och kan bidra till möten och integration mellan olika socioekonomiska grupper. Det är även positivt att mark för etablering av verksamheter avsätts i närhet av väg och järnväg.

Region Sörmland delar även uppfattningen att de utpekade områdena för ny bostadsbebyggelse, som idag är utsatta för buller från väg och/eller järnväg, behöver utredas närmare för att säkerställa goda och hälsosamma boendemiljöer.

+ Katrineholm

Framtidens boende och livsmiljöer måste (se tex den utfärda flytt- och boendeanalysen) utvecklas med hög kvalitet och innovativ standard. Det blir alltså viktigt att säkerställa att planen riktar "hur" olika miljöer utvecklas. Vilket t.ex. kan vara 1) arkitektonisk verkshöjd 2) kontinuerlig research och benchmark mot olika nationella/internationella satsningar och projekt 3) klimatpositiv och framtidssäkrade byggnadsmaterial och 4) samarbete med näringsliv

Utifrån området Triangeln (eller annat strategiskt väl valt område) anser vi att det behövs ett mång-våning hotell, gärna upp emot 20-50 våningar. Underdelen ska inkludera en flexibel yta som kan användas för mässor, konserter, konferenser och andra projekt/evenemang. Vi behöver bygga ikapp det som en modern medelstor stad behöver. Kulturen har gravt eftersatta förutsättningar som enkelt kan åtgärdas i nya såväl som existerande lokaler/förutsättningar.

Marktilldelning bör göras utifrån en säkerställd allmännytta. Exempelvis har både Aborren och Torghuset inte krav/riktlinjer/främjanden på att takvåningar används på sätt som kan ge fler tillträde än boenden i huset. Precis som konsten tar plats, bör även allmänintresset finnas med som en parameter. Tillgångar som både kan stärka fastighetsägare såväl som att tillföra mervärden för boenden och andra invånare/besökare.

Vi vill även föra fram att ett ställningstagande för planens implementering bör vara korsfunktionellt samarbete. Där besöksnäringen kan inkluderas i framtagandet av detaljplaner, citysamverkan kan ge input vid marktilldelning, näringslivsrådet kan vara rådgivande för utbildningsbehov eller liknande. Det finns kompetens/nätverk som kan användas, ovan att se som exempel. Det finns många talanger och sammanhang bortom de förväntade som kan gynna hur framtiden planeras och genomförs.

Centerpartiet i Katrineholm

HUS SÅ HEMSKT

Vid ny bebyggelse ska hänsyn tas till god gestaltning. Men ska det byggas vackert bara då? Inte vid om- och tillbyggnad? Vi blir dock glada över att känna igen Centerpartiets förslag om "Bertil-Bo" i beskrivningen av en byggnads multifunktionalitet, det vill säga att ett hus ska kunna inrymma många olika ändamål. Som verksamheter för barn (förskola, skola och fritids) och olika former av boende för äldre, så att olika generation och grupper kan mötas naturligt.

Planen saknar skrivningar som skyddar allmänna ytor. Vi har sett att det har varit möjligt att bebygga ett torg, en demokratisk samlingsplats och allmän yta. Vad blir nästa steg? Är det stadsparken? Kommunen behöver slå vakt om allmänna ytor!

Miljöpartiet de gröna

När det gäller framtida byggnation behöver vi i större utsträckning fundera över våra reella behov. I den motion som vi ingav till kommunfullmäktige innan sommaren 2023 pekar vi på att vi framöver behöver bo mer yteffektivt och att vi aktivt behöver öppna upp för fler boendeformer; vi är övertygade om att vi kommer att bo på ett helt annat sätt i framtiden jämfört med idag. Det måste finnas större möjligheter att skapa bostäder där vi delar på sådan var och en äger själv idag. Det kan handla om att utveckla en delningsekonomi där olika typer av grundläggande funktioner samnyttjas för ökad resursanvändning och större social interaktion mellan människor. Det kan handla om aktivitetslokaler, gym, snickerier, verkstadslokaler för hantverk och varför inte större gemensamma kök/matsalar i hus där man kanske bor i små egna lägenheter.

Vi vill även göra det möjligt att bo i Tiny House och kunna ansluta sig till kommunalt vatten och avlopp och föreslår att en sådan möjlighet förverkligas i anslutning till ETC:s solpark, gärna integrerad med en gemensam anläggning för grundläggande funktioner som tvättstuga, gemensamt kök och matsal/samlingslokal och cykelpool med bland annat lastcyklar.

Vill vi skapa en kommun som är robust och som står emot de olika typer av hot och kriser vi ser framöver behöver vi som redan nämnts ovan också ta hänsyn till mjuka värden i ett dokument som ska styra den framtida fysiska planeringen av kommunen. Därför är det viktigt att skapa goda förutsättningar för byggandet av starka sociala strukturer. Detta bör inte minst ske genom att olika typer av stödboenden (LSS-boenden, demensboenden, trygghetsboenden mm) integreras ytterligare i olika delar av stadsmiljön.

I stort handlar det om att planera för en fysisk miljö som tillgodoser samvaro mellan människor, över såväl kulturella som sociala gränser och inte minst mellan olika generationer och åldrar. Vi vill därför se att olika typer av mötesplatser blir en självklar del av den fysiska planering som görs framöver. Det kan handla om allt från fler ställen där ungdomar kan träffas, exempelvis fritidsgårdar till fler centralt belägna odlingsytor och gemenskapsodlingar.

Kristdemokraterna

Vi tror på att utveckla Katrineholms landsbygd med kransorter genom att exempelvis erbjuda sjönära boenden. Vi tror att det är en viktig faktor för inflyttning och för att få rätt kompetens till Katrineholm.

Vi tror på förstärkningar av landsbygdens skola, vård och omsorg. Om vi inte har en plan för framtidens skola och äldreomsorg ute på landsbygden så har vi ett tillväxtproblem.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen om sjönära boenden som en attraktionskraft för kommunen samt synpunkten att ytterligare villabebyggelse är viktig för att attrahera nya invånare. Utvecklingen av de stadsnära noderna är ett sätt att skapa ytterligare villabebyggelse och erbjuda attraktiva, natur- och sjönära livsmiljöer med närhet till stadens utbud och resecentrum. Förvaltningen ser också positivt på miljöpartiets yttrande om framtida, alternativa boendelösningar och ser en möjlighet att utforska former för till exempel delningsekonomier i villabebyggelse i framtida byggnation av nya områden.

Ett nytt bostadsförsörjningsprogram beräknas kunna tas fram efter planens antagande. För svar på yttrande om befolkningstillväxt, se tidigare svar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen om att blandade bebyggelsestrukturer där omsorgsboenden av olika typ, skolor, arbetsplatser och bostäder integreras och där mötesplatser av olika slag möjliggör för social hållbarhet och gemenskap. I temaområdet för omsorgsboenden har ställningstagandet om placering av boenden förtydligats med att dessa ska vara väl integrerade i miljön. Kapitlet bebyggelseutveckling har setts över för att förstärka detta och för att förtydliga perspektiven om social hållbarhet där det bedömts möjligt. Ett nytt ställningstagande om att fokusera extra mycket på kvalitetsfulla gröna miljöer och lek i områden med trångboddhet har tillkommit.

Generellt är planförslagets utgångspunkt att allmänna ytor ska värnas och gärna bli fler, speciellt de gröna ytorna. Se till exempel ställningstaganden om att skapa mötesplatser i temaområdet grönområden, parker och lek eller temaområdet gestaltad livsmiljö. Platsspecifika synpunkter om platsers utformning hanteras i detaljplaneskede.

Synpunkter kopplat till temat bebyggelse på landsbygden

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Strandskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

I planens temaområde om bebyggelse på landsbygden anges att utredningen kring landsbygdsutvecklingen i strandnära lägen (2016) är aktuell och att inga nya områden tillkommer. Länsstyrelsen delar inte kommunens bedömning då flera av de utpekade LIS-områdena har ändrats gällande både lokalisering och utbredning.

Länsstyrelsen noterar att följande områden har utvidgats gällande både lokalisering och utbredning; Udden fritidshusområde (LIS 1), Varbro (LIS 2) och Forsa (LIS 6). Udden fritidshusområde har utvidgats genom att de två tidigare redovisade områdena har slagits ihop till ett stort och utökats med småbåtshamnen och badplatsen. Varbro har utvidgats till att även omfatta strandområdet i den centrala delen, samtidigt som området har minskats i sydöst, och Forsa har utökats till att även omfatta strandzonen.

Länsstyrelsen anser i likhet med miljökonsekvensbeskrivningen att bebyggelseutvecklingen inom de utökade/tillkomna delarna av LIS-områdena behöver preciseras med hänsyn till rekreations- och biologiska värden. Kommunen behöver komplettera den utredning som gjordes för gällande översiktsplan samt redovisa konsekvenserna för tillkommande ytor. Planens temaområde om bebyggelse på landsbygden, landsbygdsutveckling i strandnära läge, behöver kompletteras med ett ställningstagande om att upphävandet av strandskydd inom LIS-områden prövas vid kommande planläggning och dispensgivning.

Generellt behöver kommunen redogöra för den ändrade lokaliseringen och utbredningen av LIS-områdena och hur fri passage längs med strandlinjen ska säkerställas. I översiktsplanen behöver det vidare framgå hur de utökade/tillkomna områdena bidrar till positiva sysselsättningseffekter och/eller ökat serviceunderlag. Planen behöver även redovisa hur områdena kan ge möjlighet till utveckling av besöksnäringen och om de är lämpliga för sådana åtgärder som främjar landsbygdsutveckling.

I avsnittet om landsbygdsutveckling i strandnära lägen i den gällande översiktsplanen framgår det att bebyggelsen ska placeras på ett avstånd om mer än 30 meter från strandlinjen för att tillgodose strandskyddets syften med en fri passage. Länsstyrelsen anser att LIS-områden inte ska omfatta området för fri passage längs med strandlinjen. För att stärka översiktsplanens vägledande funktion anser Länsstyrelsen därför att LIS-områdena bör redovisas med en fri passage om minst 30 meter i mark- och vattenanvändningskartan.

Då den nya översiktsplanen ersätter gällande plan behöver avsnittet om LIS-områden generellt kompletteras med beskrivningar, riktlinjer, motiveringar och ställningstaganden för respektive LIS-område.

Vänsterpartiet Katrineholm

2. LIS områden

I förslaget till framtidsplan skriver man att landsbygdsutveckling ska främst ske längs de befintliga kommunikationsstråken med kollektivtrafik, och naturvärden och biologisk mångfald ska skyddas, men samtidigt öppnar man upp för strandnära utveckling i områden som saknar infrastruktur och kollektivtrafik. De här två ståndpunkterna blir inte kompatibla i en översiktsplan. Samtidigt skriver man i förslaget till framtidsplan att: Sjöarna och vattendragens natur- och kulturvärden ska inte komma i konflikt med den fysiska planeringen och markanvändningen. Den fysiska planeringen ska skapa förutsättningar för att natur och vatten ska vara tillgängliga, trygga och sammanhängande. Vatten- och naturmiljöer i Katrineholms kommun har en hög biologisk mångfald och högt rekreativvärde som måste skyddas och bevaras.

De föreslagna LIS-områdena (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) innebär risk för negativa konsekvenser för strandmiljöer med sina natur- och friluftsmöjligheter samt ett upphävande av strandskyddet. Vi anser att LIS områdena ska utgå ur planen.

Bygg- och miljönämnden

Tema Bebyggelse på landsbygden

En ny vattentjänstplan som kommer att ersätta nuvarande VA-plan är under utarbetande. Den nya vattentjänstplanen kan komma att göra andra prioriteringar i fråga om behov och utbyggnadstakt av kommunalt VA jämfört med tidigare VA-plan. Det kan i sin tur förändra förutsättningarna för vilka fritidshusområden som kan vara särskilt lämpliga för omvandling. Den nya vattentjänstplanen beräknas kunna antas av kommunfullmäktige senast under våren 2024.

I den klickbara kartan över fritidshusområden anges att Nästorp har kommunalt VA. Det stämmer inte.

LRF Katrineholm

LRF Katrineholm reagerar kraftigt på den okunskap som finns i delar av underlagsmaterialet. För LIS-område i Björkvik går att läsa:

”Klubbetorp ligger söder om sjön Yngaren vid Klubbviken. Området består av jordbruksmark och planterad granskog och omfattar cirka sex hektar. Det ligger i anslutning till befintlig lokalgata och bostadsbebyggelse i tätorten Björkvik. Jordbruksmarken ligger idag öppen och plöjd i sluttning ner mot sjön, vilket medför stor risk för läckage av näringsämnen och erosion till sjön. Ny bebyggelse här skulle innebära betydligt minskad risk för sådan urlakning.”

Att försöka lösa minskad risk för växtnäringsläckage genom att bebygga marken är ett fullkomligt systemfel. Mark som ligger plöjd ligger i väntan på att en ny gröda ska etableras, en ny gröda som kan försörja ett stort antal människor med mat.

Service- och tekniknämnden

I texten till temat "Det här ska vi göra (bebyggelse på landsbygden)" bör en hänvisning till fritidsaktiviteter och idrott inkluderas för att främja ett aktivt och hälsosamt liv på landsbygden. Att främja fritidsaktiviteter och idrott på landsbygden är av stor betydelse för att skapa en hälsosam och livskraftig gemenskap. Vi föreslår att tydliga strategier och mål inkluderas för att stödja och främja dessa aktiviteter som en del av bebyggelsen på landsbygden.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att LIS-områdena fortfarande fyller sin funktion utifrån syftet i lagstiftningen, de sen tidigare utpekade LIS-områdena bibehålls men inga ytterligare områden utreds för framtiden. När det gäller avgränsningen av LIS-områden så har det oavsiktligt blivit fel till samrådsversionen. Avsikten var att områdena ska ha samma avgränsningar som tidigare enligt rapporten som togs fram till Översiktsplan 2030. Områdenas avgränsning har till granskningsversionen av framtidsplanen justeras tillbaka till de ursprungliga områdena. Motiveringar och ställningstaganden kring LIS-områdena finns för varje område klickbart i kartan, där beskrivs också närmare om vikten av fri passage enligt strandskyddets krav, detta har förtydligats. Skrivningen i texten kopplat till kartan för LIS-område Klubbetorp har setts över till granskningsversionen.

Beskrivningar och förutsättningar för fritidshusområdena har setts över och samordnas med förslaget till vattentjänstplan för kommunen till granskningsversionen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen om att fritidsaktiviteter och idrott är viktig för att främja hälsa och gemenskap i våra noder, men bedömer att det perspektivet tillgodoses genom ställningstaganden i kapitlet fritid, idrott och kultur.

Synpunkter kopplat till temat gestaltad livsmiljö

Privatperson 1

GESTALTAD LIVSMILJÖ "Varje serviceort ska ha en omsorgsfullt gestaltad mötesplats som stärker orten och främjar gemenskapen och identiteten på den platsen." Vad betyder detta? Är det ett "torg", en park, en bygdegård eller något helt annat? Vad är det som avgör, är det kommunens närvaro och finansiering? Det behövs fler mötesplatser runt om i kommunen, eftersom vi behöver nå målet om ett samhälle i gemenskap där alla behövs. Sidan 27, texten om gestaltad livsmiljö och levande platser är extremt krånglig. En ÖP ska kunna läsas av vanliga människor, inte enbart av fackfolk

Privatperson 4

Skapa en stad med nattliv oavsett dag på veckan och en mer social verksamhet där affärer restauranger är öppna sent. Katrineholm är en död stad jag vill att Katrineholm ska bli "staden som aldrig sover". För den har sovit i hundra år nu hahaha. Oavsett vad kommer jag flytta här ifrån för jag ser inte dessa mål att gå i uppfyllelse men ett bra tips bara.

Privatperson 7

5. Fler övervakningskameror för tryggheten, inte bara i centrum

Privatperson 8

Jag vill känna mig trygg i Katrineholm. Det gör jag tyvärr inte nu. Jag ska kunna promenera, besöka en butik utan att få glåpord kastade efter mig av ungdomar i grupp. Jag vill våga gå på promenader ensam i alla stadsdelar och i centrum. Hur ska kommunen jobba för att vi ska känna oss trygga?

Privatperson 19

Reparation och omvårdnad för olika konst i Katrineholm t.ex. målningen på sidan om Triangelgården.

Region Sörmland

Det är på ett föredömligt sätt Framtidsplan 2050 tar sig an perspektivet gestaltad livsmiljö med förklarande texter och tydliga ställningstaganden för hantering av frågan framåt. Det är positivt att kommunen avser vara föregångare på området i egenskap av beställare, förvaltare och markägare.

Kulturnämnden

I avsnittet *Offentlig konst* sker en sammanblandning av byggnadsanknuten konst utifrån enprocentsprincipen och den allmänna satsningen på offentlig konst i Katrineholms kommun. Här står bland annat:

"Katrineholms kommun har sedan 2006 beslutat avsätta investeringsmedel för konstnärlig gestaltning av det offentliga rummet enligt enprocentsprincipen."

Kulturförvaltningens bedömning är att de skrivningar som därefter följer enbart handlar om den allmänna satsningen på offentlig konst i Katrineholms kommun, som möjliggjorts genom de investeringsmedel som avsatts i kommunfullmäktiges budget. Detta bör förtydligas genom att i det citerade stycket stryka *enligt enprocentsprincipen* och sätta punkt efter *offentliga rummet*.

Vidare ser kulturförvaltningen att arbetet med enprocentsprincipen, som bidrar till byggnadsanknuten konst, bör beskrivas med ett eget stycke i detta avsnitt.

Service och teknisknämnden

I *texten till temat "Levande platser"* bör texten revideras för att inkludera betydelsen av att väcka lust till rörelse och föreslå att konsten används för att uppmuntra unga till fysisk aktivitet och därmed förbättra folkhälsan. Konstnärliga inslag och installationer kan utformas för att främja och inspirera unga människor till rörelse och fysisk aktivitet, samtidigt som de bidrar till att skapa en levande och kreativ miljö.

Centerpartiet i Katrineholm

GESTALTAD LIVSMILJÖ

”Varje serviceort ska ha en omsorgsfullt gestaltad mötesplats som stärker orten och främjar gemenskapen och identiteten på den platsen.” Vad betyder detta? Är det ett ”torg”, en park, en bygdegård eller något helt annat? Vad är det som avgör, är det kommunens närvaro och finansiering? Vi ser gärna att det blir fler mötesplatser runt om i kommunen, eftersom vi behöver nå målet om ett samhälle i gemenskap där alla behövs. Ett förtydligande är dock nödvändigt.

Sidan 27, texten om gestaltad livsmiljö och levande platser är extremt krånglig. En ÖP ska kunna läsas av vanliga människor, inte enbart av fackfolk.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har med utgångspunkt i synpunkterna reviderat temaområdet gestaltad livsmiljö för att bli mer lättläst. Vid de tillfällen där begrepp ändå bedöms vara relevanta så har dessa förklarats. Stycket om offentlig konst har skrivits om för att förtydliga skillnaden mellan offentliga investeringsmedel och enprocentsprincipen och även inkludera konstens potential att främja rörelse och folkhälsa. I kapitlet finns ställningstagande och resonemang om ljusa kvarter, det vill säga att bygga mångfunktionella byggnader som kan möjliggöra nyttjande över många av dygnets timmar och genom det öka den upplevda tryggheten.

Ställningstagandet om mötesplatser i alla orter har tagits bort då det bedöms att den kan tillgodoses i ställningstagandet om att stötta orters utveckling genom lokala utvecklingsplaner. Offentlig konst ska självklart tas om hand och underhållas för att kunna vara till glädje länge, däremot bedöms det inte vara en fråga att hantera i översiktsplanen.

Synpunkter kopplat till temat grönområden, parker och lek

Privatperson 1

LEK Texten sid 21-22 låter bra med då måste lekmiljöer utformas kreativt och alla platser kan inte vara tillgängliga för alla personer, utformningen får inte vara "steril" och sakna utmaningar.

Privatperson 20

Jag skulle vilja se mer aktivitet i stan, såsom lekparkar och mer grönt.

Vård- och omsorgsnämnden

I temaområdena *grönområden, parker och lek* samt *fritid, idrott och kultur* saknas till viss del begreppet tillgänglighet i meningen att göra dessa områden tillgängliga för alla medborgare. Detta framgår tydligare i övriga temaområden där det är aktuellt och ett gott exempel är temaområdet *natur och friluftsliv* där det bland annat skrivs att "*De gröna upplevelserna ska vara tillgängliga och mångfunktionella och spegla den mångfald av invånare kommunen har.*"

Miljöpartiet de gröna

Vi vill också att stadsmiljön ska vara "ätbar", dvs att kommunen planterar många fler träd och buskar som har ätbara frukter. Här behövs också nytänkande, eller egentligen att vi låter naturen inspirera oss när vi skapar fler gemenskapsodlingar. Ett bra exempel är matskogen i Malmaberg i Västerås.

Region Sörmland

Framtidsplan 2050 uppmärksammar förtjänstfullt värdet av grönområden och natur, och visar på en tydlig vilja att värna och vidareutveckla dessa miljöer. Föredömligt beskrivs de olika funktioner som parker och grönområden ska bidra med i människors vardag; plats för lek, rörelse, möten, kultur och gemenskap samtidigt som de också ska erbjuda möjlighet till vila, eftertanke och lugn. Även grönområdenas funktion för att mildra och skydda mot klimatförändringarna beskrivs. Lekens betydelse för barns välmående och utveckling adresseras på ett exemplariskt sätt.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att mer grönska och lek berikar stadsmiljön och att en högre andel ätbar grönska i staden skulle berika den och erbjuda ännu fler ekosystemtjänster. Även om planförslagets karta inte visar önskad utveckling av grönstruktur och lek på detaljnivå för staden så finns ställningstaganden om ökad krontäckning, spridda miljöer för lek och närheten till grönområden i planens texter. Gemenskapsodlingar ser vi skulle vara ett fint exempel på mötesplatser som både bidrar till social hållbarhet och trygghet. Skrivningar om att göra plats för gemenskap och mötesplatser återfinns i bland annat temaområdet gestaltad livsmiljö, grönområden, parker och lek samt i bebyggelseutveckling. Temaområdets första ställningstagande har även kompletterats så att det framgår tydligare att de gröna miljöerna ska vara tillgängliga för alla.

Synpunkter kopplat till temat klimatanpassning

Privatperson 1

I texten talas om att återveta torrlagd skogsmark och att anlägga tätortsnära våtmarker. Det måste i så fall handla om kommunal mark. Det borde vara naturligt att ha med en text som handlar om att bevara mossar och inte exploatera dem, utan att bevara de naturliga våtmarkerna i första hand för framtiden.

Privatperson 7

4. Tänk på översvämningar som kommer komma mer utav i framtiden. Rusta upp och planera så vägar och hus inte blir förstörda.

Privatperson 18

Har ni läst Klimatboken av Greta Thunberg? Läs den! Framför allt den första artikeln i boken är viktigt att läsa. Om kolets kretslopp och hur viktigt den är för livet, som ju består av kol, och jordens medeltemperatur. Om ni ska ta fram en framtidsplan så behöver ni all relevant fakta man kan tänka sig. Och ännu en gång: glöm tillväxt!

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen ställer sig, vad avser klimatanpassning, bakom yttrandet från SGI och MSB.

Länsstyrelsen anser att kommunen i stort har beaktat klimatanpassningsaspekterna i översiktsplanen. Inför granskningen kan planens temaområde om klimatanpassning med fördel kompletteras med ett ställningstagande kopplat till värmeböljor och värmeöar. Planen kan också förtydligas med en utvecklad anvisning om hur konkreta åtgärder för att minska klimatrelaterade risker ska genomföras i efterkommande planering i gränssnittet till tekniska åtgärder för gata/park VA och dagvatten.

Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att MSB har tagit fram en värmekartering som kan användas som underlag för att bedöma var klimatanpassningsåtgärder kan behöva genomföras.

Sedan 2019 ska samtliga myndigheter, kommuner och regioner ha en risk och sårbarhetsanalys (RSA). Länsstyrelsen kan inte utläsa om kommunen har tagit fram en RSA vilket i sådana fall bör framgå.

Region Sörmland

Region Sörmland delar uppfattningen att det är angeläget att arbeta förebyggande och långsiktigt för att kunna möta förändrade klimatförhållanden och att det är av stor betydelse att klimatanpassningsåtgärder inkluderas i samhällsplaneringen. De planerade nya bostads- och verksamhets- och industriområden innebär en ökning av hårdgjorda ytor vilket medför ökade risker för översvämningar i händelse av skyfall i och med att stora dagvattenflöden måste tas om hand. Region Sörmland ser behov av en fortsatt samverkan med kommunen kring åtgärder vid Kullbergsska sjukhuset.

Det är värdefullt med ambitionerna om fler cirkulära lösningar för omhändertagande av dagvatten i bebyggd miljö och att när så är möjligt även kombinera detta med rekreativa värden. Anläggandet av våtmarker och strävan efter bland- och lövskog är båda viktiga åtgärder i arbetet med att skapa resiliens och motståndskraftiga skogar. Återvätningen fyller flera funktioner kopplat till klimatet och vår miljö, men är också betydelsefullt ur ett beredskapsperspektiv då ett allt torrare klimat medför ökad risk för bränder varför tillgång till vatten i våra landskap blir särskilt viktigt.

Centerpartiet Katrineholm

I texten talas om att återveta torrlagd skogsmark och att anlägga tätortsnära våtmarker. Det måste i så fall handla om kommunal mark. Det borde vara naturligt att ha med en text som handlar om att bevara mossar och inte exploatera dem, utan att bevara de naturliga våtmarkerna i första hand för framtiden innan nya anläggs.

Vänsterpartiet Katrineholm

3. Vattenposter strategiskt utplacerade i kommunen

Klimatförändringarna med extremt långa somrar med höga temperaturer som vi nu har upplevt i Sverige är en föraning om vilka effekter klimatförändringarna kommer att ge i framtiden där vi får räkna med både långa, varma perioder med torra och kraftigare skyfall. Något som saknas i Katrineholms kommun och som skulle ge lindring till människor i hettan och undvika uttorkning är dricksvattenposter. Dricksvattenposter där man kan släcka törsten och fylla på vattenflaskan för att i värmen orka med de ärenden man har på stan eller återställa vätskebalansen efter att ha besökt lekparken. Framförallt för människor som befinner sig i riskzonen med hälsan i höga temperaturer, för våra äldre och för våra barn, borde det finnas dricksvatten lättillgängligt och avgiftsfritt. Dricksvattenposter kan ställas ut på strategiska platser i kommunen till exempel i centrum, i parker, i lekplatser och vid badplatser. Vi vill att man arbetar in placering av vattenposter i förslaget till översiktsplan.

Miljöpartiet de gröna

Vi tycker det är positivt att Katrineholms kommun tagit till sig Miljöpartiets tidigare kritik när det gäller utvecklandet av en dagvattenpolicy. Likaså är det positivt att satsningar nu görs för att etablera fler våtmarker som på ett naturligt sätt kan hjälpa till att både ta hand om ökade flöden och samtidigt hjälpa till att gynna och stärka den biologiska mångfalden. För oss är det viktigt att dessa inte bli "jippobetonade" utan att de våtmarker som iordningställs utformas på ett sådant sätt att de medverkar till att återförvilda områden som människan tidigare tagit i anspråk (rewildning).

Vi har sagt ja till att genomföra våtmarksprojektet på Djulö gårde trots att det kommer att ta åkermark i anspråk. Vi gör bedömningen att detta, på grund av redan befintlig logistik (bland annat dagvattentunneln från området vid Kullbergsska sjukhuset mynnar ut på Djulö gårde) är den bästa placeringen av en ny våtmark. Eftersom vi också anser att människan måste dra sig tillbaka och ge naturen mer utrymme bedömer vi att även detta uppnås genom den våtmarkssatsning som nu planeras.

Vi tycker det är positivt att man i planen nämner den betydelse som träd och övrig grönska bidrar med i stadsmiljön, inte minst för att skugga och kyla ner luften under varma sommarperioder. Vi vill att krontäckningen ska vara minst 30 procent, gärna mer. Därför måste alla stora träd inom tätbebyggt område, såväl i centrala Katrineholm som i kransorterna, skyddas från avverkning.

Vi vill också att kommunen påbörjar det långsiktiga arbetet med att sörja för att kommunen i framtiden får många fler riktigt stora träd som kan bidra till att kyla och skugga stadsmiljön, men också bidra till att ta upp dagvatten i samband med kraftiga regn. I det senare fallet kan lokala vattenmagasin anläggas för att dels ta hand om vatten vid stora flöden, dels fungera som en vattenresurs vid torra.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har efter inkomna synpunkter reviderat temaområdet klimatanpassning och då framförallt ställningstagandena, som nu inkluderar text om att planeringen och kommande projekt ska ta hänsyn till hur människor påverkas av värmeböljor, torra och skyfall.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar Vänsterpartiets uppfattning att dricksvatten sannolikt kan behöva tillägg på offentliga platser i framtiden, men bedömer att placering av vattenposter eller hur ett sådant system skulle se ut är för detaljerat för översiktsplanen att hantera.

Våtmarksprojekt som sker i kommunen ska inte ses som kompensationsåtgärder som möjliggör exploatering av andra områden. Merpart av stora mossen är markerad som grönområde och även markerad i lagret för viktiga friluftsområden. Till granskningsskede har omfattningen på grönområdet i markanvändningskartan utökats för att dels bevara grönt släpp mot väg 55 och grönområde på andra sidan vägen för att bevara mossen. Utvecklingsområdet för järnväg, som markerats för att utreda möjligheten till stickspår mot föreslagna verksamhetsområdet längs östra förbifarten är bred och schematisk i kartan. Detaljerade utredningar av förutsättningarna för stickspår sker i kommande planering.

Katrineholms kommun har sedan 2019 en risk- och sårbarhetsanalys som har varit ett underlag i framtagandet av nya översiktsplanen.

Synpunkter kopplat till temat fritid, idrott och kultur

Privatperson 15

Önskar möjlighet till cykelparkour för mindre barn, vid skateparken är det större barn och kan kännas otryggt ibland.

Privatperson 19

Fortsatta roliga evenemang i Katrineholmsveckan såsom Motor- och Trafiksäkerhetsdagen och Kulturfestivaler.

Privatperson (grupp) 43

Utvecklingen som just nu sker av Fogelstad Kvinnliga Medborgarskola bör framgå tydligare. Organisationerna runt Fogelstad är just nu inne i en utvecklingsskede som handlar om att mobilisera och skapa förutsättningar så att Fogelstad Kvinnliga medborgarskola blir ett spännande besöksmål och en demokratinod i Sverige som hela Julittrakten gynnas och bidrar till. Intresset för Fogelstad Kvinnliga Medborgarskola är stort och redan idag kommer besökare från hela Sverige.

Privatperson 28

Det vore bra att rusta upp det nedstängda elljusspåret i Strångsjö och få mer invånare att röra på sig samt attrahera nya invånare.

Region Sörmland

Region Sörmland ser det gynnsamt att Framtidsplan 2050 så tydligt kopplar samman vikten av det lokala föreningarna och det ideella engagemanget för fritids- och kulturutvecklingen. Under samma tema nämns också att vägledande för val av lokalisering av nya anläggningar och lokaler ska vara dess potential till social integrering. Region Sörmland delar uppfattningen att det är viktigt att arbeta strategiskt med lokaliseringar av olika funktioner för att bidra till ökad inkludering och tillit i samhället.

På s.36 går att läsa: *"Kommunen ska verka för att kommuninvånarnas behov av kultur- och fritidsaktiviteter tillgodoses i samtliga noder"*. Detta är ett ambitiöst åtagande men som senare uttrycks något annorlunda inne i relaterad textmassa (s.37): *"kommuninvånarnas behov av kultur- och fritidsaktiviteter tillvaratas både i befintliga stadsnära områden och i utbyggnadsområden."* Det kan eventuellt finnas anledning att justera och harmonisera dessa texter, samt dess innebörd, för ökad tydlighet om ambitionsnivå samt undvikande av missförstånd; internt och externt.

+Katrineholm

Vi vill även föra fram (från föreningar men även utifrån nuvarande politiska mål) att planen bör besvara eller peka ut hur eller om det ska finnas lokaler som klarar moderna arenakrav. Där kan man ta de 5-15 största sporterna (lokalt eller nationellt) och se till arenakrav som finns för mästerskap/landskamper eller andra elitmatcher. Ska det finnas sådana lokaler? Om de inte finns ska det tydliggöras vilka vi utvecklar för och varför?

Service- och tekniknämnden

Idrott och dess betydelse i vårt samhälle behöver belysas mer i det föreslagna dokumentet. Idrott är en viktig del av vårt välmående, gemenskap och sociala sammanhang. Vi föreslår att vi inkluderar ytterligare aspekter av idrott i tematiska områden inom framtidsplanen.

Kulturnämnden

Ett av de ställningstaganden som anges för temaområdet *Fritid, idrott och kultur* avser kulturförvaltningens biblioteksfilialer. Här anges följande under rubriken *Det här ska vi göra*:

"Filialbiblioteken till Katrineholms bibliotek i noderna ska fungera som mötesplatser för boende i noden och dess omland."

Kulturförvaltningens bedömning är att filialerna i dagsläget fyller en viktig funktion. Förvaltningens bedömning är dock att formuleringarna i planen inte bör binda kulturnämndens verksamheter vid en viss organisering fram till 2050. Kulturförvaltningen föreslår därför att formuleringen stryks.

Både i detta och andra sammanhang ser kulturförvaltningen också en risk med att förslaget till ny översiktsplan i sin helhet delvis är på en ganska detaljerad nivå. Det innebär en risk för att planen kan snäva in och begränsa det framtida handlingsutrymmet. Med ett så långt tidsperspektiv är det den övergripande inriktningen som är det centrala.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har arbetat om temaområdet fritid, idrott och kultur för att tillgodose de inkomna synpunkterna. Generellt har texten genomgått en revidering för att ha tydligare koppling till mark- och vattenanvändningsfrågor, till exempel har det förtydligats hur kommunen genom markanvändning kan bidra till ett levande föreningsliv. Ställningstagandet om att kommunen ska verka för att tillgodose invånarens behov av fritidsaktiviteter har skrivits om för att få tydligare koppling till mark- och vattenanvändning, skrivningen om filialbibliotek har utgått då innehållet bedöms tillgodoses i andra ställningstaganden. Ett nytt ställningstagande om att kommunen ska fortsätta utveckla viktiga nav för kultur, fritid och idrott har tillkommit.

Synpunkter kopplat till temat trafik och resande

Privatperson 1

FRAMTIDA FORDON Vad väntar om hörnet? Om nu planen ska vara en framtidsplan fram mot 2050, då kan vi inte stanna vid dagens kollektivtrafik eller låta drönare vara det mest fantasifulla vi kan tänka ut. Under de senaste åren har vi fått elcyklar, elsparkcyklar mm, vad väntar om hörnet och hur möter vi utvecklingen? Appars möjligheter till samåkning? AI?

Privatperson 5

Lite mer tanke på bilar/bilister vore trevligt. Som det är nu så dör centrum ut på grund av det totalt ogrundade bilhatet i ledningen.

Privatperson 7

1. Jag önskar en rondell till Norr. Vid biltvätten? (nedanför vasabron) knöligt att ta sig ifrån norr vissa tider på dygnet.

3. Jag önskar att kommunen klipper gräset vid alla cykelbanor samt bekämpar dom invasiva växterna på Lövåsen.

6. Se till så tågtrafiken fungerar, så invånare i Katrineholm kan pendla till sina arbeten.

Privatperson 9

En stomlinje med buss - "Gröna Linjen"

Katrineholms Resecentrum - Sportcentrum - Strångsjö - Simonstorp - Åby (vid riksväg 55 vid Kvillinge Brandstation) - Ingelsta - Norrköpings Resecentrum

1 gång i timman. Stöttar upp tågtrafik vid förseningar stadgar kvalitet i pendelstråket Katrineholm - Norrköping.

Boende mellan städerna slipper ta sig in till vardera stadskärna för att sedan vända tillbaka med tåget. Gynnar ungdomens gymnasieval i båda städer. Utbud på helger förstärks då städerna integreras.

Linjen inkluderar Simonstorp i Katrineholms upptagningsområde, idag saknas buss Norrköping till Simonstorp. Kan bli mycket populär linje.

Fastighetsutvecklingen kan ta fart i Strångsjö och Simonstorp och städernas ytterområden närmar sig varandra.

Den "Gröna Linjen" blir ett begrepp och utbytet mellan städerna ökar.

Privatperson 11

Bättre möjligheter att åka buss mellan Katrineholm och Eskilstuna.

Flera avgångar för oss som jobbar o går i skolan i Etuna men bor i Kholm o rimligare tider utan en massa väntan i Äsköping.

Till Ea går en ok buss på morgonen, men hem är det 17-23 min väntan i Äs utom på 17-bussen. Det går dessutom ingen buss kl 15.

Privatperson 17

Cykel och gångväg mot stensätterskolan är otrygg och bilarna kör väldigt fort. En bättre och säkrare gång och cykelväg önskas.

Privatperson 20

Jag skulle också vilja ha en rondell vid Lasstorpskorset.

Privatperson 22

Bort med alla skumma fartgupp, hög farthastigheten vid skolzoner till 40km/h, inför frisbeegolf som kommunens sport, bort med alla minirondeller.

Privatperson 24

Gång och cykelväg till Marmorbyn.

Det är här ny skola byggs och efter mellanstadiet så är det högstadie i Vingåker eller Katrineholm som väljs, även gymnasium senare. Allt fler väljer Katrineholm. Och för att underlätta deras möjligheter till att cykla.

Men även alla vi andra som jobbar i Katrineholm. Vi har ingen bra möjlighet att gå/cykla till staden, utan måste konsekvent använda bilen. Framförallt då alternativet buss i princip är obefintligt.

Privatperson 27

Vill lämna följande synpunkter vad gäller Framtidsplan 2050 och då specifikt för Sköldinge som i planen benämns vara en Bebyggelsenod.

Här vill jag understryka vikten av att som ni skriver barns möjligheter att ta sig till skolan prioriteras och glöm då inte bort vägen till skolan från Vadsbro-hållet som innebär en stor risk och trafikfara i nuläget. Detta har påtalats i många år.

När det gäller bebyggelse så är det viktigt att bra och ändamålsenliga bostäder även för äldre tas fram på orten för att möta efterfrågan från de som vill bo kvar i Sköldinge på äldre dar.

Slutligen, de centrala delarna av orten och då menar jag busshållplatsen. Trasig gammal bussskur, trasiga sittmöbler och planteringar som lämnar mycket att önska. Jämför med Valla som exempel. Här krävs ett rejält grepp för att noden inte ska upplevas som en skamfläck utefter tvärstråket Katrineholm ? Flen.

Privatperson 25

FP låter helt ok, ganska övergripande.

Centrum

Saknar dock en aktiv lösning på att få centrum levande, dvs skulle önska att Mycket folk rör sig på torg, gator, affärer, restauranger över större del av dygn.

Förslag:

Tex Släpp igenom trafik på många av kullerstensgatorna. Givetvis långsamtgående och kanske enkelriktad trafik. Allt för att få lite rörelse och tillgänglighet.

Fartgupp!!!

Förstår syftet och tycker generellt det är ok, men ta bort gupp när man tex kör ur en rondell. Generellt se över.

Privatperson 31

En säker övergång över vägen till Öljevi är superviktigt för att våra barn och ungdomar ska kunna ta sig till och från idrottsplatsen på ett säkert sätt. På idrottsplatsen pågår många olika aktiviteter, så gott som dagligen, och fler är på gång. Dessutom finns möjlighet till spontanidrott utöver de fasta träningstiderna. Till exempel basket, volleyboll, tennis och hinderbana.

Privatperson 35

Kommunikation tåg måste fungera, pendla arbete Stockholm, Eskilstuna, Västerås hem i Katrineholm är under all kritik. Om inte det fungerar kommer Katrineholm mfl orter tyna bort. Ingen vill kan bo i Sörmland utan fungerande kommunikation med när områdena.

Privatperson (grupp) 41

Alla barn/ungdomar som bor på samma sida som Öljevi idrottsplan Äsköping måste korsa landsvägen där det är 80 km/h (utan kamera) två ggr för att kunna cykla till idrottsplatsen. Om det skulle vara cykelväg på samma sida behöver inte vägen korsas alls eftersom de bor på samma sida som idrottsplatsen ligger. Det

är många barn som kommer från Lövåker/Daviken upp på landsvägen och ologiskt nog behöver korsa den på två osäkra platser. Korsningen vid Ica/in till samhället upplevs som en riktigt otäck plats för barnen både gåendes och cyklandes. Åsköping/Julita har ett rikt föreningsliv med planer för ökad verksamhet och sport på Öljeväs område och många barn/ungdomar är redan idag där flera gånger i veckan. Kommunen gynnar cykling och aktiva självständiga barn/ungdomar om det blir säkert att ta sig fram.

Trafikverket

Utbyggnad av verksamhets- och bostadsområden

Översiktsplanen redovisar tydligt var kommunen bedömer det är lämpligt att tätorterna utvecklas. Flera av de redovisade utbyggnadsområdena ligger i anslutning till statlig infrastruktur, främst det statliga vägnätet. I samband med utbyggnad av större verksamhets- och bostadsområden är det viktigt att kommunen i ett tidigt skede ser över hur trafikförsörjningen till och från aktuellt område ska ske. Om ett område är tänkt att byggas ut etappvis är det viktigt att en strategisk plan tas fram som visar hur trafikförsörjningen ska ske när området är fullt utbyggt. I sammanhanget ska prognosår 2040 beaktas liksom den trafik som det fullt utbyggda området beräknas generera. Trafikverket anser att den lokala trafiken i första hand ska hänvisas till det lokala gatunätet och att interna trafiklösningar inom utbyggnadsområdet ska försörja trafikströmmarna. Det övergripande vägnätet ska inte fungera som lokalgata, eftersom det kan innebära att framkomligheten försämras för den regionala trafiken. Sådana lösningar kan också ha negativ inverkan på trafiksäkerheten.

Trafikverket vill även uppmärksamma vikten av att kommunen i ett tidigt skede studera buller- och riskförhållanden. Det är också viktigt att belysa trafiksäkra gc-kopplingar mellan tillkommande bostadsområden och framför allt skola och kollektivtrafik, men även till serviceutbuden i orten. Trafikverket välkomnar tidiga dialoger i de sammanhang då någon av våra vägar och/ eller järnvägar berörs.

Statlig infrastruktur

Reservat för framtida motortrafikled

I dagsläget bygger Trafikverket om väg 56 till mötesseparerad 2+1 väg med mitträcke. Åtgärder som ska öka säkerheten och framkomligheten till alla trafikanter. Vägen byggs om till cirkulationsplats där väg 56 går ihop med väg 52. Då projektet är i produktion finns det inga planer på att dra om väg 56 vid den föreslagna framtida motortrafikleden.

Kollektivtrafik och gång- och cykelvägar

Trafikverket ser det som en grundsten att alltid försöka stärka kollektivtrafiken och förbättra framkomligheten för den. Hållplatser ses kontinuerligt över i samarbete med Sörmlandstrafiken men det är de boende som nyttjar hållplatser och kollektivtrafik samt kommunen som planerar utbyggnad av bebyggelse, som är specialister på området. Trafikverket är därför helt beroende av en kommunikation för att kontinuerligt kunna förbättra förhållandena och ser det av stor vikt att kollektivtrafiken fortsätter att prioriteras högt framförallt när förändringar sker i det befintliga gatunätet.

Pendlarparkeringar ger möjligheter att påverka resmönstret och det är av stor vikt att platserna förankras med de boende för att få ett optimalt utnyttjande. Trafikverket ser mycket positivt på att översiktsplanen redovisar möjliga platser för pendlarparkeringar eftersom samåkning är ett sätt att optimera utnyttjandet av transportsystemet.

Utbyggnad av gång- och cykelvägar utmed statlig väg finansieras via länstransportplanen och kommunen. Åtgärder måste därför prioriteras av både kommunen och Region Sörmland för att de ska genomföras. Gång- och cykelvägar som planeras utmed statlig väg kräver generellt en vägplan, som även den ska finansieras av länstransportplanen.

LRF Katrineholm

För landsbygden är det viktigt att infrastrukturen är på plats och fungerar. Det behövs vägar i gott skick, mobiltäckning, elnät med tillräcklig kapacitet.

Landsbygdens barn och ungdomar behöver ha trygg och rimlig skolväg. Det är svårt att ta sig till och från gymnasieutbildning när det inte finns någon kollektivtrafik.

I samband med att riksvägar byggs om till mötesfri väg är det viktigt att tillse dels att traktorer och andra motorfordon både kan korsa, men även färdas på vägarna på ett säkert sätt. Vid korsningar på mötesfria vägar måste också finnas möjlighet för gående samt cyklar att korsa vägen på ett säkert sätt. Detta saknas i dagsläget t.ex. längs väg 55 i merparten av de korsningar som finns. Framförallt många skolbarn, men även vuxna, som bor längs mötesfria vägar korsar idag vägen med livet som insats på väg till eller från bussen.

I kommunen finns det ett antal landsbygdsvägar som är Trafikverkets ansvar. Några av dessa vägar sköts så undermåligt att det under långa tider påverkar driften av våra lantbruksföretag, trasiga maskiner, transporter till och från företag som inte kommer fram, veterinär som inte vill åka på vägen och personbilar som går sönder. Det här påverkar naturligtvis också boende efter vägarna och är ett hot mot en levande landsbygd. Detta är i grunden inte kommunens ansvar, men vi behöver verkligen ha hjälp och stöttning av kommunen här!

Vi tror att det är farligt för centrumhandeln om det försvinner alltför många parkeringsplatser i centrum. Viktigt för landsbygdsbor att enkelt kunna parkera för att utföra ärenden "på stan".

Försvarsmakten

För att aktuella vägar inom kommunen (riksväg 55, 52 och 56) och rastplatser/trafikplatser ska svara mot behoven hos myndigheterna inom totalförsvarets militära del framför Försvarsmakten följande synpunkter avseende vägens dimensionering och utformning:

- Vägen, broar och cirkulationsplatser ska klara tunga transporter av upplastade stridsvagnar eller motsvarande (totalvikt 100 ton, axeltryck 12 ton, bredd 4,2 m).
- Sidomarkeringsstolparna vid vägrenen ska anläggas minst 0,5 m utanför asfaltsbeläggningen.
- Cirkulationsplatsernas innerdiameter ska vara minst 20 m och ytterdiametern minst 32 m där körfältet(-ens) minsta bredd är 6 m. Alternativt är cirkulationsplatsens mittdel överkörningsbar med tillräckligt bärande lager för 100 ton.
- Om infart i rondell görs vinklad före infarten för att sänka personbilars hastighet, ska även den bromsande refugdelen före rondellen göras överkörbar, med tillräckligt bärande lager för 100 ton.
- Trafikmärkens placering vid och omkring cirkulationsplatser anläggs minst 1,5 m från vägens kant.
- Fri höjd ska minst vara 4,50 m.
- Under byggnationstiden ska ovanstående krav säkerställas på aktuell väg eller omledningsväg.
- Försvarsmakten önskar att planerade farthinder och hastighetsbegränsande åtgärder i anslutning till eller på ovannämnda riksvägar samt kommunala vägar inte utgörs av permanenta fysiska hinder.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Trafiksäkerhet

Länsstyrelsen har tagit del av Försvarsmaktens synpunkter om vägars dimensionering som kommunen bör ha kännedom om, även om Länsstyrelsen inte bedömer att de föranleder någon förändring av planen.

Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning och anser att det är positivt att översiktsplanen tydligt redovisar var det är lämpligt att tätorterna utvecklas. Flera av de redovisade utbyggnadsområdena ligger i anslutning till statliga vägar.

I samband med utbyggnaden av större verksamhets- och bostadsområden behöver kommunen i ett tidigt skede ta ett helhetsgrepp om hur trafikförsörjningen, exempelvis både biltrafik samt gång- och cykeltrafik, till och från området ska ske. Vid planläggningen av ett område ska prognosår 2040 och den trafik som området förväntas generera beaktas. Den lokala trafiken ska i första hand hänvisas till det lokala gatunätet.

Region Sörmland

Region Sörmland bedömer likt kommunen att det är angeläget att skapa ett transportsystem som i första hand bygger på resor till fots, cykel, buss och tåg och noterar den tydliga inriktningen i Framtidsplan 2050. Planen framhåller också vikten av barns möjlighet till mobilitet, hela resanperspektivet och redogör väl för skillnader i förutsättningar samt möjligheter kopplat till de olika transportslagen. I samband med att barns rörelsefrihet avhandlas skulle med fördel även ungdomar kunna nämnas utifrån tolkningen att skrivningarna ofta avser båda grupperna.

Region Sörmland menar att det är framsynt och intressant att drönartrafik adresseras med reflektioner kring möjliga användningsområden, behov och utmaningar som följer i spåren av det nya transportslaget och ställningstagandet att drönartrafiken i första hand ska användas för att stärka samhällsnyttan och komplettera annan samhällsservice.

Utveckling av Cykelinfrastrukturen

Region Sörmland delar Katrineholms bild av cykelinfrastrukturutvecklingen utmed väg 56 till Äs och Åsköping samt uppfattningen att stråket Katrineholm – Vingåker, via Baggetorp, bör utvecklas avseende cykel då väg 52 är ett viktigt regionalt cykelstråk. Utöver det ser Region Sörmland det gynnsamt att kommunen önskar stärka kopplingarna mot grannkommunen genom andra cykelstråk samt en förlängning av cykelstråket mot Flen utmed väg 55/57.

Region Sörmland genomför ett utvecklingsarbete kopplat till rekreationscykling genom Näckrosleden, vilket skapar andra typer av kopplingar mot kringliggande kommuner och besöksmål. Det är angeläget med fortsatt samverkan kring detta.

Utveckling av kollektivtrafiken

Region Sörmland anser det generellt fördelaktigt att utveckla bebyggelse i anslutning till befintliga noder eller kollektivtrafikförsörjda stråk. Såväl infrastruktur som befolkningsunderlag utgör nödvändiga förutsättningar för att kunna upprätthålla en attraktiv kollektivtrafik. Region Sörmland bedömer likt kommunen att denna inriktning ger förutsättningar för att utveckla kollektivtrafiken och stärka dess marknadsandel.

I Framtidsplan 2050 omnämns flera platser och områden på en mer detaljerad nivå. Där förs ibland ett resonemang avseende bebyggelseutveckling i fritidshusområden och utvecklad kollektivtrafik. Uppfattningen att ökad permanentning eller exploatering ger ökat underlag för kollektivtrafik är i regel korrekt, men det krävs i princip alltid en mycket omfattande inflyttning av bofasta för att kunna motivera en snabb och tät kollektivtrafik som upplevs attraktiv. En ambition att verka för en utveckling av befintliga fritidshusområden är således inte med nödvändighet något som innebär att områdena kommer att bli väl försörjda av kollektivtrafik. I detta perspektiv är det viktigt att skilja på kollektivtrafik som en grundläggande service i form av några enstaka turer per dag och en attraktiv kollektivtrafik som innebär resalternativ för daglig pendling. En nyansering i detta avseende efterfrågas särskilt avseende de omnämnda områdena Udden, Loviselund, Ekenäs och Varbro.

Befintliga och föreslagna busslinjer

Visualiseringen av dagens busslinjenät i Framtidsplan 2050 innehåller vissa felaktigheter. Region Sörmland önskar här en fortsatt dialog och föreslår dessutom att det tydliggörs i visualiseringen vilka stråk som har attraktiv kollektivtrafik utifrån Trafikförsörjningsprogrammet definition och vilka stråk som har ett ringa utbud.

Region Sörmland samverkar med Katrineholms kommun om utvecklingen av kollektivtrafiken i kommunen, såväl avseende trafikutbud som linjestreckningar. Det är ett kontinuerligt och viktigt arbete som pågår i enlighet med överenskommelsen om kollektivtrafik i länet. Inom ramen för detta föreslår Region Sörmland att redan påbörjade diskussioner avseende busstråk fram till regionsjukhuset Karsudden fortsätter. Verksamheten vid Karsudden omfattar över 500 anställda och här föreligger ett konkret behov av förbättrad kollektivtrafiktillgänglighet.

Västra stambanan

Framtidsplan 2050 lyfter behov kring Katrineholms resecentrum vilket är bra. Utifrån ett regionalt perspektiv finns behov av att utveckla kapaciteten på västra stambanan i och omkring Katrineholm, t.ex. med vändspårsmöjligheter i Katrineholm. Därför är det viktigt att peka på banans behov av robusthet, ökad kapacitet och trimning för att möta ökad tågtrafik, både gods- och persontrafik.

Passager vid regionala vägar

Kring passager för oskyddade trafikanter utmed de regionala vägarna krävs samverkan framöver mellan kommunen, Trafikverket och Region Sörmland gällande prioriteringar och finansiering.

Centerpartiet i Katrineholm

FRAMTIDA FORDON

Vad väntar om hörnet? Om nu planen ska vara en framtidsplan fram mot 2050, då kan vi inte stanna vid dagens kollektivtrafik eller låta drönare vara det mest fantasifulla vi kan tänka ut. Under de senaste åren har vi fått elcyklar, elsparkcyklar mm. Vad väntar om hörnet och hur möter vi utvecklingen? Appars möjligheter till samåkning? AI?

Socialdemokraterna

Hur kan vi utveckla centrum så att det blir attraktivt att vara i men samtidigt lättillgängligt även för dem som inte går eller cyklar?

- Infrastrukturarbetet måste lyftas fram så att nu när riksvägarna 55 och 56 är snart färdiga med 2+1-väg så är det dags att lyfta fram 52:an från Nyköping-Örebro som ett viktigt utvecklingsområde för oss.
- Vi saknar att det inte i planen lyfts fram hur vi vill att staden ska utvecklas så att det är lätt att transportera sig även i framtiden med bil. Bilen kommer att vara en naturlig del i kommunikationerna även fram till 2050 vilket gör att det måste vara enkelt att transportera sig både med bil, cykel eller gåendes.

Miljöpartiet de gröna

Andra positiva aspekter som lyfts fram är en vilja att stärka kollektivtrafiken och att göra det lättare att ta sig fram till fots och på cykel i kommunen, i det senare fallet inte bara i centralorten utan även mellan kommunens tätorter. Det är också positivt att man på olika sätt ger uttryck för att resande i olika former främst handlar om att lösa ett mobilitetsbehov och indirekt pekar ut delningsekonomi som en lösning när man skriver att man vill "stötta initiativ för delning och samåkning" för att på så sätt hjälpa Katrineholmarna "att minska sitt bilberoende".

Vi vill att det också görs ytterligare insatser för att stärka cyklister och fotgängares möjlighet att ta sig fram säkert i kommunen. Fler gator i centrala Katrineholm borde kunna stängas av för biltrafik under sommarhalvåret, precis som i Stockholm, för att sedan successivt permanentas som gånggator och cykelstråk. Det borde också vara lika självklart att kunna ta med sig cykeln på bussen eller lokaltåget som det i dag är att ta med sig barnvagnen.

När det gäller kollektivtrafiken behöver den på olika sätt möta upp de mobilitetsbehov som Katrineholmarna har. Det handlar dels om att se och anpassa trafiken efter befintliga resvanor, men det handlar också om att möta de behov av mobilitet som uppstår när fler väljer bort egen bil som transportlösning. Det senare gäller inte minst på landsbygden. Det ska vara möjligt att bo även i kommunens mindre tätorter och på ren landsbygd och samtidigt åka kollektivt.

Ett sätt att minska privatbilismen, framför allt i tätbebyggda delarna av kommunen, är att medverka till att bilpooler av olika slag etablerar sig. Vi har vid flera olika tillfällen lyft frågan men än så länge inte fått något gehör för detta. Att slippa de omkostnaderna och den stora resursförbrukning det innebär att äga en egen bil och istället kunna nyttja en bilpoolsbil vid behov skapar inte bara frihet, det ger också en påtaglig klimat- och miljöeffekt.

Vi vill se olika typer av bilpooler i Katrineholm som inte bara erbjuder tillgång till personbilar, utan även lätta lastbilar och minibussar för att täcka in de olika typer av transportbehov som Katrineholmarna har. Kommunens parkeringspolicy bör också anpassas efter en minskad privatbilism i Katrineholms tätort, inte minst för att tillgodose ökade satsningar på mer grönska, fler centrala grönområden som stärker de gröna stråken samt fler centrala/stadsnära odlingar.

Miljöpartiet har vid flera tillfällen lagt fram förslag om att Katrineholms kommun ska arbeta aktivt för att införa olika former av bilpooler för att minska behovet av egen bil. Här har kommunen hittills konsekvent sagt nej, vilket skiljer ut Katrineholm från många andra kommuner. Det är positivt att Framtidsplan 2050 nu öppnar upp för att se resandet som en fråga om mobilitet, inte minst eftersom vi tror att vi inom en relativt snar framtid kommer att se en förändring där det av miljö- och resursskäl blir allt ovanligare äga en egen bil.

Fossila bränslen måste fasas ut. Energiomställningen kräver att vi aktivt strävar efter en minskad energianvändning. Ett teknikbyte – från fossil energi till el – är bara en liten del av lösningen, vi måste framförallt minska ner vårt energibehov. Valet av fordon spelar då en stor roll. Vi tycker att det är mycket positivt att Katrineholm vill bli "Sveriges cykelvänligaste stad". Här vill vi komplettera med satsningar som också stärker och möter en ökad cykelturism i kommunen.

Kristdemokraterna

Kommunikationer som buss, tåg och taxi mellan stad och landsbygd behöver en långsiktig plan där behovet får styra än mer. Kommande klimatförändringar styr vår fordonsflotta. Vi i KD öppnar mer för mer biogas eftersom vi kan vara självförsörjande på detta drivmedel för fordon och uppvärmning.

Service- och tekniknämnden

I *texten till temat "Trafik och resande"* ser vi positivt på en strävan efter att minska bilberoendet och främja hållbara transportalternativ i staden. Detta är bra för miljön och kan även leda till minskad trängsel på vägarna. Samtidigt ser förutsättningarna för alternativa transportalternativ olika ut beroende på var i kommunen man bor. Avstånd till centralorten och tillgången till kollektivtrafik är två parametrar som påverkar möjligheten att välja bort personbilen idag, och sannolikt även i framtiden. Även vid ett minskat personbilsanvändande är det svårt att se att personbilen helt kan ersättas med andra alternativ. Det är därför viktigt att ta hänsyn till hela kommunen och alla invånares behov och förutsättningar när man planerar för framtidens trafik och resande.

Utifrån en drifts- och underhållsperspektiv vill vi lyfta fram att en för tät och kompakt gatumiljö kan försvåra underhåll och skötsel av vägnätet. Det kan även leda till snabbare slitage på vägarna och försämrade trafiksäkerhet. Att ha tillräckligt med utrymme för att underhålla och reparera vägar är nödvändigt för att säkerställa en säker och effektiv transportinfrastruktur. Därför är det viktigt att balansera åtgärder för att minska användandet av bil med att behålla tillräckligt utrymme för vägunderhåll.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att personbilen sannolikt inte helt ersätts med andra resalternativ 2050. Temaområdet Trafik och resande har reviderats för att bättre spegla kommunens förutsättningar. En ny skrivning om "rätt trafik på rätt plats" har tillkommit liksom förtydligande om att planeringen utgår från att alla fyra trafikslag (gång, cykel, kollektivtrafik och bil) ska nyttjas på rätt sätt. Framtidsplan 2050 har som ambition att se på resande som en kombinerad tjänst och att hela resan ska beaktas i planering, däremot har ställningstaganden om att till exempel stimulera bilpooler eller delningstjänster tagits bort då den inte bedöms ha tillräcklig koppling till mark- och vattenanvändning.

När det gäller utvecklingen av fritidshusområden till mer permanent bebyggelse är planens utgångspunkt att områdena redan idag ligger i anslutning till- och kan stärka befintlig kollektivtrafik med ökat resunderlag, detta har förtydligats till granskningsversionen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar också Trafikverkets uppfattning att bullerfrågor och nytillkomna områdens trafiklösningar för gång- och cykel behöver hanteras tidigt i planeringsprocesser, inga ändringar har dock gjorts i planförslaget då dessa synpunkter bedöms framgå tydligt nog.

Trafikverket synpunkter har inte föranlett några förändringar i planförslaget då frågor som rör dimensionering och utformning för RV 52, 55 och 56 bättre hanteras i projekteringsfas än i översiktsplanen.

Vikten av god framkomlighet på väg 52, Nyköping- Örebro, har lyfts fram i texten till kommunikationsstråket KS4 (Katrineholm-Nyköping) samt i texten till kommunikationsstråket KS1 (Katrineholm-Flen-Vingåker).

Översiktsplanen har redan i samrådsversionen pekat ut ett utvecklingsstråk för cykel till Marmorbyn. Även behov av cykelväg mellan Villahagen och skolan i Sköldinge har pekats ut i samrådsförslaget, med hänsyn till barns möjlighet att ta sig tryggt till fots- och med cykel till skolan. Betydelsen av att skolor och förskolor omgärdas av bra förutsättningar för gång- och cykeltrafik har förtydligats ytterligare i temaområdet utbildning. Säkerheten får gång- och cykeltrafik är en viktig utgångspunkt i kommunens trafikplanering, hastighetssäkringarna i form av gupp som finns i stadsmiljön har till syfte att öka framkomlighet och säkerhet för cyklister utan att omöjliggöra framkomlighet för bil.

Kartlagret för kollektivtrafik har reviderats för att ta bort de felaktigheter som identifierats av Region Sörmland. Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att kollektivtrafikens turtäthet och pålitlighet är avgörande för kommunens attraktivitet som boendeort, arbetet med detta pågår ständigt i kommunen men är inte en fråga som rör mark- och vattenanvändning. Texten om järnvägen har kompletterats något för att förtydliga stambanans behov av pålitlighet och robusthet för ökad persontrafik. I kartans text till stråket mellan Katrineholm- Norrköping har potentialen för pendling och kopplingen mellan städerna beskrivits.

Rörande de två synpunkterna om rondeller för ökad framkomlighet görs inga förändringar i planförslaget utan detaljerad planering av trafiklösningar hanteras i projekteringsfas. Synpunkterna skickas vidare till berörda avdelningar inom kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen om att trafiksituationen vid övergången till Öljevi idrottsplats behöver förbättras. Översiktsplanen har redan i samrådsversionen pekat ut trafikplatsen som viktig för utveckling i syfte att skapa säkrare övergångar främst för barn. Översiktsplanen pekar även ut områden runt korsningen för framtida bostadsbebyggelse vilket skulle kunna bidra till att även trafikmiljön ses över. Dialog förs med Trafikverket i frågan. Likaså finns utpekade utvecklingsområden för trafik längs väg 55 vid Valla och Sägmon.

Rubriken som i samrådsversionen hette *Drönare, en framtidsspaning* har bytt namn till framtidsspaning och vidgats för att kommentera digitaliseringens möjligheter att förändra våra transportmönster och behov, med drönartrafik som ett exempel.

Synpunkter kopplat till temat näringsliv och besöksnäring

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Näringsliv och arbetsmarknad

I planens strategi Nyttänkande och företagsam uttrycks en vilja att bredda näringslivet i kommunen. Vidare framgår det att invånarna ska ges bättre tillgång till högre utbildning, och sedan ha goda förutsättningarna för att kunna och vilja stanna kvar i Katrineholm. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om att en stor branschbredd gör den lokala arbetsmarknaden mer robust mot förändring och lågkonjunktur, men konstaterar samtidigt att ett stort fokus ligger på hur redan etablerade näringar ska stärkas och utvecklas.

Översiktsplanen kan med fördel kompletteras med en redovisning om hur Katrineholm till 2050 ska uppvisa en större bredd i entreprenörskap och företagande sett till såväl branscher som könstillhörighet och bakgrund bland företagarna.

Som myndighet med hela länets utveckling för ögonen ser Länsstyrelsen positivt på att kommun tydligt önskar vara en aktiv part i regionala samarbeten om mellankommunala intressen och en stärkt region. Det är därför en styrka att kommunen söker samarbeten och arbetsmarknader i de närliggande kommunerna oavsett vilket län de ligger inom.

Regional utveckling

I bilagt yttrande visar Tillväxtverket uppskattning över att översiktsplanen kopplar an till regionala mål och genomförande av planen. Länsstyrelsen delar verkets bedömning och anser att det i planen bör framgå hur översiktsplanen bidrar till att de regionala målen uppnås. I genomförandet av planen kan fokus på insatser från den egna kommunen kompletteras med vad som krävs av andra aktörer för att uppnå målen.

Region Sörmland

Skrivningen "När mark avsätts för nyetableringar ska en helhetsbedömning göras av hur etableringen bidrar till hållbar utveckling, platsattraktiviteten och sysselsättningen i kommunen." innehåller viktiga perspektiv som skulle kunna förtydligas och kompletteras. Exempelvis skulle näringslivets viktiga roll som konstruktiv samhällsaktör och möjliggörare för bland annat attraktivitet, integration, trygghet, och hållbar utveckling kunna lyftas och förtydligas. Det knyter väl an till vilken typ av investeringar man väljer och letar efter.

Det är positivt att kommunen avser gå i takt med näringslivet inom besöksnäring och ge fler aktörer möjlighet att gå från passion till profession.

Det bör i sammanhanget även nämnas att den regionala Besöksnäringens-strategin kommer uppdateras då nuvarande endast gäller fram till årsskiftet.

I samband med ställningstagandet "*För att stärka den hållbara livsmedelsproduktionen behöver kommunen möta de gröna näringarnas ambition och synliggöra den.*" skulle det kunna förtydligas att kommunen också kan göra stor skillnad genom stöd, service och bemötande. Det gäller flertalet näringar, men i stor utsträckning gröna näringar.

Region Sörmland ser positivt på ambitionen att stötta kommunens gröna näringar och synliggörandet av hur näringslivsutveckling inom näringarna också gynnar kommunens krisberedskap.

Därtill är det glädjande att Framtidsplan 2050 så konkret uttrycker en vilja att landsbygden, livsmedelsproduktion och gröna näringar ska ha en plats i stadsmiljön.

Moderata samlingspartiet i Katrineholm

Det pratas mycket om hållbarhet och bara vi arbetar med det och ger företagen hållbara förutsättningar kommer näringslivet växa. Det är för defensivt. Hållbarhet kommer för företagen att vara en hygienfaktor och visst kommer vi behöva ge dem en del förutsättningar men det lockar som enskild företeelse inte särskilt många företag. Vi måste aktivt erbjuda mer för att stå ut och vara det bättre alternativet i Sörmland för etablering. Hybridkontor och hållbarhet räcker inte. Det erbjuder i stort sett varenda

kommun i Sörmland. Vi behöver något som sticker ut och som vi arbetar långsiktigt med. Nu ska ju en plan som denna i huvudsak beskriva "VAD" och inte "HUR" men en mer framåtlutande skrivning kring detta behövs som tar bäring på både nya och innovativa företag och befintligt näringsliv.

Det skrivs mycket om den fysiska miljön, det ska finnas bra gång- och cykelvägar etc. till nyetableringsområden. Det är säkert bra och viktigt för att få ihop ett hållbart flöde i staden. Men det finns andra frågor som är viktiga för företagen, t ex tillgång till bra infrastruktur, kompetens och lokala /regionala nätverk. Vi behöver möjlighet till kompetensutvecklingshubbar centralt och lokalt beroende på näring. Fiskerikompetens och utveckling kanske i anslutning till Hjälmaran, jordbrukshubb i närheten av Ericssberg och besöksnäringshubb i närheten av etablerade besöksmål. Samtliga med uttalat ansvar och utveckla näringen och skapa rätt kompetens. Det handlar alltså om mer än att det ska vara lätt att ta sig till och från etableringen utan också om att erbjuda ett mervärde utanpå allt annat som beskrivs som gör valet av Katrineholm enkelt.

Vi måste tänka ett steg till. Det räcker inte att erbjuda ett i sig fantastiskt logistikcentrum utan också tänka nästa steg – vilka möjligheter och mervärden kan skapas med just de företag som finns där. Kan företag A's produkter vara komponenter i företag B? Genom att aktivt verka för samverkan kan ett mervärde skapas och attraktiviteten öka

+Katrineholm

Sörmlandsleden utgår ett av Katrineholms och Sörmlands absolut starkaste besöksmål för både invånare och besökare. Den har t.ex. den största mängden sökord utav alla olika platser/destinationer/upplevelser i Sörmland och står sig med andra nationell toppläder som Kungleden. Leden är dock underexploaterad och underutvecklad sett till potential. Mark, tillstånd och andra bedömningar som kan främja service, ställplatser, restauranger, boenden bör främjas. Det bör särskilt gälla vid vattennära miljöer som både har stort skydds- och upplevelsevärde, där utveckling kan ske på ett klimatpositivt sätt eller för att främja naturvärden. Utveckling/Exploatering kan ske proaktivt och gärna tillsammans med skogs- och markägare.

Vi vill därtill framhålla att samma förhållningssätt och en utökad närvaro/prioritering bör sker utifrån Näckrosleden (cykel) Djulöden (cykel) Ridled Sörmland (häst) och Näckrospaddeln (kanot/vatten) med flera. Samt att man inom/vid dessa olika leder utvecklar slagkraftiga koncept tillsammans med föreningar och företagare. Exempelvis: naturrum, klättertorn eller liknande. Vid alla etableringar/utvecklingar behöver man se till nationell högsta standard - utifrån att vi målgruppsmässigt tävlar om och engagerar huvudstaden/storstädernas målgrupp som reser till nationella besöksmål.

Besöksnäringen kan fylla en stor funktion för arbetstillfällen och inflytt sett utifrån platsattraktion och platsutveckling. Den bör särskilt beaktas vid exploatering av olika miljöer. Exempelvis i hur man bedömer strandskydd. Eller utifrån prioritering av kollektivtrafik och cykelbanor. Det är även av yttersta vikt sett till att bibehålla en levande landsbygd.

Djulöområdet bör ses och utvecklas utifrån ett perspektiv som är hela vattenmiljön mellan Krämbol och Forssjö. Hela den stadsnära vattennära livsmiljön utgör ett stort värde idag och en enorm potential för framtiden. Kopplingar blir viktigare. När aktörer hos oss vill utveckla Djulöområdet, så svarar de att det bör ske utifrån ett rekreativt-perspektiv. Det betyder att vi hellre ser en kollektiv bastu/varmbadhus och förlägger mtb-leder eller upplevelsesport till andra platser.

Fiskeboda och Forssjö bör ses som potentiella urbana markörer på landsbygden. Innovationsområden där vi kan fortsätta att utveckla och utmana. Strategiskt viktiga områden är även vattennära livsmiljöer runt Krämbol/Dufveholm/Djulö. Därtill vill vi framhålla ETC Solpark som en potentiell grön testbädd för framtiden. Där biologisk och bakteriell mångfald utforskar inom odling och klimatpositiva hus byggts. Vilket skulle kunna användas som ett verktyg för planens implementering. Vilket i sin tur hade kunnat lyfta lokal stolthet, skapa arbetstillfällen och bidra till flera andra planers strategiska mål.

Mellan Djulö och Dufveholm bör en säker, konceptuell och upplevelserik bro/övergång/undergång byggas. Utifrån hur folk redan idag rör sig mellan herrgårdarna, vilket idag är över en stor väg med högre

hastighet. Ett arbete som drivs med markhållaren Trafikverket, men kan ha stor bäring på hur cykelvänliga (etc) alla de södra boende- och upplevelseområdena.

Näringslivsmässigt bör ett större utåtriktat arbete ske för att säkra etableringar och investeringar. Nationellt och internationellt kapital och satsningar blir alltmer viktiga för att ta Katrineholm in i framtiden. Se fiske/tomat/fabriks-upplägg i ex. Lindesberg som ett exempel på hållbar utveckling och näringslivsinvesteringar.

Fogelstad Kvinnliga Medborgarskola

1. Utvecklingen som just nu sker av Fogelstad Kvinnliga Medborgarskola bör framgå tydligare i Framtidsplanen. Organisationerna runt Fogelstad är just nu inne i ett utvecklingsskede som handlar om att mobilisera och skapa förutsättningar så att Fogelstad Kvinnliga medborgarskola blir ett spännande besöksmål och en demokratinod i Sverige som hela Julitatrakten gynnas och bidrar till. Intresset för Fogelstad Kvinnliga Medborgarskola är stort och redan idag kommer besökare från hela Sverige.

2. Förslag på cykelstråk i Julita: Kultur, trädgård och demokrati

Start vid Fiskeboda camping efter en övernattning i Glampingtält/egen husbil eller tält. Vidare förbi Barnens Ö:s verksamhet som är ett exempel på social hållbarhet. Förbi fina sommarstugeområdet Hjälmsätter och om man redan är fikasugen kan man stanna vid Gårdsbutiken Liljedalen. Sedan kan nästa stop bli den lilla Handelsträdgården i Gimgöl och därefter går färden vidare till Julita gård och deras trädgårdar eller om man har barn med så finns fina lekrområden. Därefter kommer man till Äsköping och ett vandringsstopp på Munkleden och sedan går färden vidare till Fogelstad Kvinnliga Medborgarskola där en intressant utställning pågår och man kan även boka en övernattning i Lilla Ulfåsa där skolan en gång låg. Vill man kan man även cykla ned till sjön Aspen för ett kvällbad.

Service- och tekniknämnden

I texten till temat "Hållbar livsmedelsproduktion och gröna näringar". Föreslår vi följande tillägg: Genom att vi minskar vår köttkonsumtion och äter mer växtbaserat kan vi minska matens klimatpåverkan.

I texten till temat "Det här ska vi göra (näringsliv)" föreslår vi att idrott och fritidsaktiviteter nämns som en del av kommunens attraktionskraft och som bidragande faktorer till ett starkt näringsliv.

LRF Katrineholm

Sveriges Livsmedelsstrategi

Kommunen vill ur hållbarhetssynpunkt att producenterna levererar direkt till förbrukare inom kommunen. Det är en bra tanke, som fungerar bra för producenter av t.ex. grönsaker och frukt. Men inte lika lätt för en spannmåls-, kött- eller mjölkproducent där produkten först ska passera kvarn, slakteri eller mejeri.

Kommunen skulle kunna undersöka vad mat- och energi-producenterna som inte har eller kommer att ha konsumentfärdiga produkter att sälja, utan driver sina företag med primärproduktion som affärsidé, behöver för att stärka sina företag.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Temaområdet näringsliv och besöksnäring har reviderats för bättre disposition och förtydligande av några av ställningstagandena. Sörmlandsledens vikt som draglok för den friluftsbetonade besöksnäringen noteras.

I översiktsplanens digitala karta har en ny kategori för friluftsliv tillkommit, med både befintliga leder och friluftsområden. Syftet med lagren är att ytterligare synliggöra och värna friluftslivets utrymmen för att förhindra intressekonflikter i senare skeden. Samhällsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen om att de vattennära miljöerna i kommunen är en attraktionskraft som kan utvecklas vidare för invånarens livskvalitet och besöksnäring. Det bedöms framgå av sista ställningstagandet i temaområdet samt i ställningstaganden och text i temaområdet sjöar och vattendrag.

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar bilden av att industriell symbios, branschspecifika utvecklingshubbar och kommunens service är framgångsfaktorer för befintliga och nya företag, däremot

bedöms de frågorna lämpa sig bättre i en näringslivsstrategi. Att minska vår köttkonsumtion eller att verka för jämställt nyföretagande bedöms inte ha bäring på kommunens mark- och vattenanvändning.

I kartlagret för cykel har utvecklingsstråket till Julita förlängts till avfarten till Fiskeboda, för att möjliggöra för den typen av kombinerade upplevelsevärden som beskrivs i yttrandet från Fogelstad Kvinnliga Medborgarskola. I översiktsplanens karta har besöksnäringsnoden för Julita kompletterats med att kopplingen till Fogelstad kvinnliga medborgarskola och Fiskeboda camping bör stärkas.

Synpunkter kopplat till temat digitalisering

Privatperson 14

Gratis wifi i sjukhusparken

Post och telestyrelsen

En robust och välutbyggd it-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. It är en central infrastruktur som ligger till grund för många andra områden. En väl fungerande och utbyggd it-infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser vi även att it-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte it-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna. Lagändringen i Plan och bygglagen (PBL) från maj 2011, stärker även detta.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område för ytterligare information.

I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Sedan december 2010 finns ett system för begäran om ledningsanvisning. För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas via <https://www.ledningskollen.se/>

PTS har i tidigare skrivelse (med hemlig bilaga 2012-01-23 dnr: 03-16005) till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet 3 kap 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Om planen innebär uppförande av vindkraftverk, kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkrafts-etableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är. PTS har inga ytterligare synpunkter.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Digital infrastruktur

Länsstyrelsen delar PTS syn på vikten av en robust och välutbyggd ITinfrastruktur för att trygga välfärden, något som Länsstyrelsen anser att planförslaget omhändertar på ett bra sätt.

Region Sörmland

Katrineholms kommun har arbetat framgångsrikt med att skapa möjligheter för kommunens invånare och företag att ansluta sig till fibernät. Nationellt är kommunen ett gott exempel på hur en kommun kan agera för att snabbt höja utbyggnadstakten för ökad konnektivitet. Katrineholm är så framgångsrikt att det nationella målet 2025 om tillgång till 1 Gbit/s redan nu är uppnått (98,9 %).

Kommunen beskriver att Regeringen har som mål att alla hushåll och företag år 2025 ska ha tillgång till minst 30 Mbit/s. Denna skrivning kan upplevas som missvisande. Den nationella målsättningen innebär att 98 % ska ha tillgång till 1 Gbit/s och ytterligare 1,9 % skall ha tillgång till 100 Mbit/s och resterande 0,1 % skall ha tillgång till 30 Mbit/s.

Service- och tekniknämnden

Planen har ringat in många av de områden och utmaningar som finns kring framtida mark och vattenanvändning, där allt fler funktioner behöver rymmas på mindre markyta. I framtiden kommer det ställas än högre krav på verksamheter kring redovisning av ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i

form av bland annat egenkontroller och miljöberäkningar. Där kommer en digital omställning, i än större omfattning, att vara ett avgörande stöd för verksamheterna. En ökad robotisering och digitalisering kommer att ge förändrade förutsättningar för nämndens ansvar gällande skötsel och underhåll. Det är dock svårt att identifiera hur innehållet i Framtidsplanen kommer påverkas av detta.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Temaområdet digitalisering har utökats för att ytterligare förtydliga digitaliseringens möjligheter att effektivisera samhällsbyggnadsprocessen och det kommunala uppdraget. Skrivningen om den nationella målsättningen har reviderats enligt synpunkt från Region Sörmland.

Synpunkter kopplat till temat natur och friluftsliv

Privatperson 1

MILJÖ OCH KLIMAT Framtidsplanen skulle kunna trycka ytterligare på människans behov av grönområden och grönska (sid 34) och på behovet och ansvaret för att möta klimathoten i form av odlingar (regnrabatter) och dammar för att försena och rena dagvatten. Och vad är skillnaden mellan natur och friluftsliv och miljö och klimat, handlar det inte om samma sak i stora stycken?

Privatperson 13

Tillgänglighetsanpassad brygga för möjlighet att meta/fiska önskas vid Djulö. Finns ett bra exempel i Båven

Privatperson 19

Att se över badbryggan i Lövsjön, Värmbol.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Friluftsliv och rekreation

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har för avsikt att bedriva hälsofrämjande planering och därigenom möjliggöra för ökad folkhälsa. Länsstyrelsen anser dock att antalet natur- och friluftslivsområdet verkar vara ojämnt fördelade i kommunen. En del mindre tätorter med förslag på utvecklingen av bebyggelsen saknar utpekade grönområden, till exempel Strängstorp och Sköldinge. Det bör finnas fler områden som nyttjas av friluftslivet, finns det en kommunövergripande kartläggning? Det är svårt att bedöma påverkan av exploatering om inte alla friluftslivsområden är kända och utpekade i översiktsplanen.

För att stärka översiktsplanens vägledande funktion anser Länsstyrelsen att planen kan kompletteras med en mer detaljerad kartläggning över natur- och friluftslivsområden för att bättre kunna tillvarata friluftslivets intressen. Naturvårdsverket har tagit fram en kartläggningsmetod för friluftsliv, som kan användas. Tillgängliga friluftsvärden till exempel badplatser, anordning av friluftsliv, leder för vandring, kanot, ridning och annan infrastruktur för friluftslivet bör redovisas i mark- och vattenanvändningskartan.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har för avsikt att följa principen 3/30/300 för att bibehålla tillgängligheten till gröna områden och öka mängden grönska i stadsrummet, men ser också en risk för det kan vara en utmaning att bevara och utveckla grönområden och samtidigt förtäta Katrineholms stad.

För att kunna uppnå en mer jämlik folkhälsa är det viktigt att alla ska ha tillgång till och kunna nyttja grönområdena. Länsstyrelsen anser därför att det är önskvärt med ett tydligare ställningstagande gällande äldres tillgång till vardagsnära natur. Liknande ställningstagande finns för utformningen av utemiljöer vid skolor.

I kunskapsunderlaget "Vardagsnära natur" på Naturvårdsverkets hemsida finns information om vad en kommun kan göra för att skapa bra förutsättningar för tillgång till vardagsnära natur.

Utvecklingsområdet för verksamheter och eventuellt stickspår för järnvägen sydost om Katrineholm riskerar att påverka Sörmlandsleden och Djulöleden (cykel). I avsnittet om verksamheter och industri – utvecklingsområde V9 framgår det att kommunen har för avsikt att dra om Sörmlandsleden när det förslagna verksamhetsområdet öster om väg 52/55 byggs. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att kommunen tidigt anger ett fullgott alternativ till sträckningen. Hur påverkas Djulöleden?

Opåverkade områden

I kartläggningen över opåverkade områden saknas det flera opåverkade områden som pekats ut i Länsstyrelsens underlag "Handlingsplan för grön infrastruktur". Anser inte kommunen att dessa områden är opåverkade? Områdena ingår också i de underlag som Länsstyrelsen samlat om friluftsliv inom ramen för arbetet med grön infrastruktur.

Region Sörmland

Framtidsplan 2050 visar på en hög medvetenhet kring de värden och funktioner kommunens natur och

friluftslivet bidrar med idag. Region Sörmland ser positivt på att det finns höga ambitioner att fortsatt värna och stärka dessa miljöer samt tillgängliggöra naturupplevelsena för fler. Det är föredömligt att inte enbart traditionella former för friluftsliv omnämns utan att begreppet vidgats till att även omfatta t ex badliv och picknick, vilket innebär ett mer inkluderande förhållningssätt.

Bygg- och miljönämnden

Tema Natur och friluftsliv

Formulering under "Det här ska vi göra" ger intryck av att det redan finns kommunala naturreservat i vår kommun.

Naturskoleverksamheten i kommunen startade under våren 2023.

Naturskyddsföreningen

Först några övergripande synpunkter och kommentarer.

En problematik som vi i Naturskyddsföreningen noterat är att sammanhängande tätortsnära naturområden ofta fragmentiseras vid detaljplanering. Ett aktuellt exempel är planen för Kerstinboda. Denna fragmentisering reducerar både det ursprungliga biologiska och rekreativa värdet och öppnar upp för ytterligare framtida fragmentisering och till slut total förlust av viktiga tätortsnära natur- och grönområden. Det är avgörande att sammanhängande tätortsnära naturområden helt skyddas från exploatering. Vi önskar att sådana områden pekats ut och markeras i detaljplanen (ett exempel på ett område som borde pekats ut är Stora mossen - se vidare nedan).

Enligt statistik från Kolada finns i Katrineholm kommun endast 0,8% skyddad natur mot riksgenomsnittet 6,2%. Utifrån detta faktum anser vi att 100% av det kommunala skogsinnehavet ska förvaltas utifrån rekreativa och miljömässiga målsättningar. Det ska alltså inte alls finnas någon målsättning om ekonomisk avkastning i form av virkesuttag. Vidare är det mycket viktigt att i Framtidsplanen betona betydelsen av de ekosystemtjänster exempelvis våtmarker och stående skog bidrar med både vad gäller vattenkvalitet, hanterande av översvämningsrisker och funktion som kolsänka. En målsättning om att kommunen åtminstone når upp till riksgenomsnittet vad gäller skyddad natur borde finnas i Framtidsplan 2050.

Det har under en längre tid saknats en officiell skogsbruksplan i kommunen och vi anser att det inom det snaraste upprättas en skogsbruksplan i linje med vad som här uttryckts samt att det pekats mot en gällande skogsbruksplan i Framtidsplan 2050.

I förslaget till Framtidsplan 2050 kan hittas ett kartlager som heter natur och friluftsliv. Det finns ingen gradering av områdenas naturvärde eller värde för friluftsliv på kartlagret. Allt markeras i grönt oavsett om det ur natur- och friluftssynpunkt är tämligen ointressant åkermark eller intressant skogsmark. Det vore önskvärt att kartan över grönområdena preciseras utifrån sådana värden. Förslagsvis kan den delas upp i två separata lager där det framgår vilka värden respektive område har. Det vore också bra om existerande naturstigar, vandringsleder och motionsspår markerades i ett lager. Stigarna och lederna är viktiga att skydda eftersom de har så stor rekreativ betydelse. Det är värt att påpeka att en attraktiv natur och grönmiljö gör kommunen mer attraktiv för inflyttare och det ökar chanserna för att de som redan bor här också stannar kvar.

I Framtidsplanen är det inte definierat vad som menas med grönstråk och gröna samband och på vilket sätt de är tänkta att fungera. Gröna stråk går på kartan rakt genom stadsbebyggelse vilket för den oinvigde tycks märkligt. Det borde framgå i planen hur kommunen definierar dessa båda begrepp utifrån deras respektive syfte, utveckling och skydd.

Nedan följer några mer detaljerade synpunkter.

Stora Mossen ingår i planen i ett större sammanhängande område som planeras för "Natur och friluftsliv" vilket är bra. Kommunen skriver: Särskilt värdefulla områden för natur och friluftsliv i anslutning till staden och våra orter. Vi ska bevara, utveckla och tillgängliggöra dessa områden samt stärka sambanden dem i mellan. Med tanke på ovanstående ambition är det bra att justera ett par saker. På kartan nedan vid den blå pilen är ett stråk undantaget från natur- och friluftslivsbedömningen. I stråket planeras en järnväg som löper genom en tallmossa med 150-åriga träd och förekomst av rödlistade arter som tallticka

och spillkråka typiska arter som stjärnstarr, kärrviol samt karaktärsarter som odon hjortron, tranbär och skvattram. Biotopens egenskaper och artsammansättningen gör att tallmossen bör definieras som en natura 2000-naturtyp "Tallbevuxen myr" med kod 91D0. Den planerade exploateringen av detta stråk kommer att fungera som en barriär och bidrar till att fragmentera skogsområdet. Stora Mossen bör lämnas intakt i hela sin sträckning från kraftledningsgatan vid Östra förbifarten och österut. Även inom den röda ellipsen på kartan nedan är naturvärdet högt med skyddsvärd barrskog och blandsumpskog ett stort inslag av död ved och en lång rad naturvårdsarter exempelvis brandticka och grantaggsvamp. Hela det rödmarkerade skogsområdet norr om kraftledningsgatan bör avsättas för natur- och friluftsliv – kanske som det första kommunala naturreservatet i Katrineholm. Ytterligare ett par små kommentarer: • Ett nytt begrepp "blandad bevarandeskog" introduceras utan definition. Hur definieras uttrycket "blandad bevarandeskog" och hur långsiktigt är skyddet? Skyddade skogsområden måste framgå i en transparent skogsbruksplan så att vi medborgare kan kontrollera att inga felaktigheter begås. • "För att skydda natur med höga bevarandevärden ska befintliga kommunala naturreservat utökas och nya skapas". Så skriver kommunen men Katrineholms kommun har inga kommunala naturreservat så formuleringen är vilseledande. Vilka områden avses för att skapa kommunala naturreservat? Finns några konkreta förslag? Tornskogen och Näsnaren är mycket lämpliga att avsätta som kommunala naturreservat av både natur- och friluftsskäl. Likaså området Svartbäcksvägen-Duveholm och lövskogsområdet vid Krämbolstugan.

Katrineholms Orienteringsklubb

Vi i Katrineholms Orienteringsklubb har kollat på Framtidsplan 2050 och är överlag positivt inställda till planen, inte minst att många stadsnära naturområden bevaras.

Vi noterar tre ljusgröna pilar ("gröna stråk i staden") österut från Laggårhult, Stalls Backe och Grusgropen, men saknar ett fjärde i befintlig tunnel under Östra förbileden strax norr om Glysas grav-rondellen. På bifogad karta har vi jämfört Plankartan med vår Hittautkarta och markerat Sörmlandsleden (x2), befintlig grusväg samt nyss nämnda stig på båda kartorna.

Vi ser att det är av yttersta vikt för idrotts- och friluftslivet i Katrineholm att inte tillgängligheten till vildmarken i direkt anslutning till/öster om tätorten på något sätt begränsas av det nästan 2,5 km långa och 0,5 km breda, planerade industriområdet öster om Östra förbileden. Vi anser att detta bäst uppnås genom att även bevara/utveckla det fjärde gröna stråket precis söder om det tänkta industriområdet.

Centerpartiet i Katrineholm

MILJÖ OCH KLIMAT

Framtidsplanen skulle kunna trycka ytterligare på människans behov av grönområden och grönska (sid 34) och på behovet och ansvaret för att möta klimathoten i form av odlingar (regnrabatter) och dammar för att försena och rena dagvatten.

Och vad är skillnaden mellan natur och friluftsliv och miljö och klimat, handlar det inte om samma sak i stora stycken?

Miljöpartiet de gröna

Vi vänder oss också bestämt mot uppfattningen att det går att ersätta eller kompensera för värdefull natur genom att anlägga nya områden när de ursprungliga skövlas. Många arter i exempelvis äldre skogsbiotoper är knutna till träd som måste vara över hundra år. Vill vi stärka och bredda den biologiska mångfalden är det viktigt att vi också låter biotoper med exempelvis gamla träd få finnas kvar.

Bildningsnämnden

Natur och lärande

I stycket "Vi vill därtill skapa en naturskola i kommunen som ska fungera som en viktig resurs i elevers lärande om djur, natur och hållbarhet." (sid 50) föreslås en förändring till "Vi vill därtill fortsätta utveckla den kommunala naturskolan då det är en viktig resurs i elevers lärande om djur, natur och hållbarhet." Detta föreslås med bakgrund av att en naturskola redan startats under året och försöksverksamhet bedrivs för att identifiera lämpliga platser och metoder.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Samhällsbyggnadsförvaltningen delar synpunkten från både Länsstyrelsen och Naturskyddsföreningen om att friluftslivets och naturens förutsättningar förtjänar större plats i planens karta. Till granskningsversionen har en ny kategori för friluftsliv lagts till som synliggör utpekade viktiga friluftsområden, befintliga leder och motionsspår samt badplatser. I texter till de utpekade områdena för friluftsliv har områdenas respektive karaktär och värden beskrivits och ställningstaganden för önskad utveckling av områdena gjorts.

I texten på temaområdet natur och friluftsliv har ändringar gjorts gällande naturreservat och naturskola för att korrigera felaktigheter. Frågan om möjliga områden för kommunala naturreservat, som lyfts i Naturskyddsföreningens yttrande är relevant men det bedöms inte finnas tillräckligt underlag för att i planens kartor peka ut områden utan det strategiska arbetet sker efter planantagandet.

Temaområdet har också arbetats om för att tydliggöra de gröna stråkens karaktär och syfte. Lagret för gröna stråk i planens karta har utvecklats för att visa vilka dragningar som är särskilt viktiga att arbeta med för att stärka grönstrukturen och möjlighet till spridningssamband.

Våtmarksprojekt som sker i kommunen ska inte ses som kompensationsåtgärder som möjliggör exploatering av andra områden. Stora mossen, som nämns specifikt i remissyttranden, är markerad som grönområde och även markerad i lagret för viktiga friluftsområden. Till granskningsskede har omfattningen på grönområdet i markanvändningskartan utökats för att dels bevara grönt släpp mot väg 55 och grönområde på andra sidan vägen för att bevara mossen. Utvecklingsområdet för järnväg, som markerats för att utreda möjligheten till stickspår mot föreslagna verksamhetsområdet längs östra förbifarten är bred och schematisk i kartan. Detaljerade utredningar av förutsättningarna för stickspår sker i kommande planering.

De opåverkade områdena har setts över utifrån Länsstyrelsen handlingsplan för grön infrastruktur och antalet områden har utökats och gränsdragningar justerats. Ställningstagandet under bebyggelseutveckling som handlar om att kompensera exploaterad grönstruktur har nyanserats för att inte ge sken av att alla naturvärden kan kompenseras. Utgångspunkten är också att en exploatering ska föregås av en natur- och trädinventering av platsen.

Utvecklingsområdet för verksamheter sydost om Katrineholm, som lyfts i kommentarer av både Länsstyrelsen, Naturskyddsföreningen och Orienteringsklubben har sedan samrådsversionen delats upp i kartan för att synliggöra viktiga gröna släpp genom området och för att säkra passager till Ramsjöhult. Eventuella om dragningar av Sörmlandsleden och påverkan på andra leder hanteras i detaljplaneskede där fördjupade analyser av områdets förutsättningar sker. Områdena vid Ramsjöhult, Stalls backe/Laggarhultskogen och Knorranområdet har även pekats ut som särskilt viktiga för friluftsliv.

Synpunkter kopplat till temat sjöar och vattendrag

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Vatten

Kommunen har beskrivit principen för hänsynstagande till MKN för vatten på ett bra sätt och tar med strategier för att skydda och förbättra vattenkvalitet i översiktsplanen. Länsstyrelsens slutliga ställningstagande om påverkan på MKN får dock anstå till efterföljande planläggning och prövning.

I miljökonsekvensbeskrivningen anges det att samtliga grundvattenförekomster i kommunen uppnår god kemisk och kvantitativ status. Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att god kemisk status ges för grundvatten även om det inte finns några mätningar. Länsstyrelsens påverkansbedömningar visar att det dock finns risk för att kemisk status är sämre än god i flera grundvattenförekomster, men det finns inte mätningar för att säga om de kemiska ämnesgrupperna finns i grundvattnet eller inte.

Fisk- och musselvatten

Länsstyrelsen påpekar att det bör framgå av planen att Hjälmarens berörs av kraven på MKN för fisk- och musselvatten. Dessa normer är i första hand inriktade på utsläpp från avloppsreningsverk och andra miljöfarliga verksamheter, men kan i vissa fall vara relevanta för exempelvis dagvattenutsläpp från bebyggelse. MKN för fisk- och musselvatten anger gränsvärden eller riktvärden för ett tiotal olika kemiska och fysiska parametrar.

Vattenskyddsområden

Mark- och vattenanvändningskartan behöver kompletteras med en karta över den yttre gränsen av kommunens befintliga vattenskyddsområde och hur de förhåller sig till de tänkta utvecklingsområdena. Om något av utvecklingsområdena sammanfaller med vattenskyddsområdet behöver planens temaområde om teknisk försörjning kompletteras med ett ställningstagande om hur dessa intressen ska samordnas.

I översiktsplanen bör kommunen även länka till en eventuell vattenplan/vattentjänstplan då detta skapar en helhetsbild över kommun.

Flens kommun

I beskrivningen av sjöar och vattendrag anges att det finns 28 sjöar och 36 vattendrag i Katrineholms kommun. Här bör det dock förtydligas att detta gäller de som klassas som vattenförekomster. Utöver vattenförekomsterna tillkommer flera andra sjöar och vattendrag som klassas som "övrigt vatten".

Bygg- och miljönämnden

Tema Sjöar och vattendrag

Uppgiften om antal sjöar och vattendrag bör tas bort eller kompletteras med uppgift att siffrorna avser de sjöar och vattendrag som har fastställda miljö kvalitetsnormer.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

I temaområdet sjöar och vattendrag har formuleringen kring antal sjöar och vattendrag tagits bort i granskningsversionen. För att inte påverka dricksvattenförsörjningen och kommunens grundvatten har utvecklingsområdet för bostäder på Katrineholmsåsen utgått ur planförslaget, i stället pekas området ut för friluftsliv där naturen ska bevaras. Kommunen har valt att inte redovisa vattenskyddsområden i kartan utan har i stället beskrivit att särskild hänsyn ska tas till vattenskyddsområdet i texten för varje enskilt utvecklingsområde i närhet till ett utpekad eller kommande vattenskyddsområde.

Synpunkter kopplat till temat jordbruksmark och skogsbruk

Privatperson 1

ATT ODLA ELLER INTE ODLA? Vad betyder konkret: "Vi stöttar den lokala livsmedelsproduktionen med målet att ha en stark självhushållning och god försörjningsbalans i kommunen."? (Sid 11) Betyder det att det är viktigt att alla former av odling ska ses som viktiga och prioriteras i syfte att så många som möjligt ska kunna äta närodlat? Då är det OK. I ett senare stycke finns följande text: "Vi tar hand om, skyddar och stärker våra naturresurser, till exempel genom en hållbar skogsförvaltning. Vi fortsätter att bryta mark och kommunen är en testbädd för nya hållbarhetslösningar och grön innovation". Ekvationen går inte ihop. Om "bryta mark" ska förstås rent fysiskt, så beskrivs två oförenliga utvecklingar samtidigt. Här krävs ett förtydligande! Senare i texten står det: "Vi ska bevara och utveckla utpekade jordbrukslandskap, natur- och vattenområden och sambanden mellan dessa." Jag tror inte att detta räcker för att försörja Katrineholms framtida befolkning med mat. Vi kommer att behöva skydda mer av den brukningsvärda åkermarken, än "stora jordbrukslandskap". Och vad innebär "utveckla"? Ska jordbrukslandskapet odlas mer intensivt med nya grödor och metoder eller bli till solparker? Här finns ett otydligt, eventuellt framtidstänk. I en annan del av framtidsplanen står det: "Vid all byggnation ska hänsyn tas till landsbygdens gröna näringar, till exempel jord- och skogsbruk." Vad betyder hänsyn? Ska näringen prioriteras eller bara tillfrågas? Är "hänsyn" tillräckligt starkt för att skydda åkermarken från missbruk? Vi behöver all odlingsmark för att försörja invånarna med mat!!

"Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett hållbart skogsbruk." Vilken skogsmark har inte betydelse för skogsnäringen eller skogsägaren? Vilka åtgärder kan det handla om? Att kommunen låter den egna skogen bli en föryngringsyta för skadeinsekter? Att mark tas i anspråk för vägar?

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Jord- och skogsbruk

Jordbruksmarken är av nationellt intresse enligt 3 kap. MB. Detta innebär att både åkermark och betesmark är av nationellt intresse vilket kommer sig av att jordbruksmarken är en ändlig resurs som inte kan nyskapas. I planens temaområde om jordbruksmark och skogsbruk anger kommunen att utvecklingen av bostäder och verksamheter anses vara ett väsentligt samhällsintresse som prioriteras över jord- och skogsbruksverksamhet. Även livsmedelsproduktionen är ett väsentligt samhällsintresse som behöver prioriteras.

Kommunen har lyft fram de gröna näringarna samt jord- och skogsbruk som viktiga att prioritera i kommunens framtida utveckling, både som en viktig näring och viktig för livsmedelsförsörjningen. Länsstyrelsen delar den bedömningen men anser att det finns motsättningar mellan ställningstagandet om jordbruket som näring inklusive markresurserna och den föreslagna exploateringen på jordbruksmark.

För att jordbruket ska kunna utvecklas, behöver jordbruket som näring ha kvar sin allra viktigaste resurs; jordbruksmarken, där betes- och åkermarken är motorn i näringen. Länsstyrelsen konstaterar att kommunen även föreslår exploatering på skogsmark vilket påverkar skogsnäringen negativt. I planens temaområde om jordbruksmark och skogsbruk skriver kommunen "För att inte inskränka på jordbrukets framtida möjligheter att utvecklas är det därför viktigt att vi undviker spridd bebyggelse i jordbrukslandskapet och beaktar behovet av skydds- och hänsynsavstånd". Länsstyrelsen konstaterar dock att översiktsplanen till viss del möjliggör för bebyggelse på jordbruksmark som inte ligger i direkt närhet av ett befintligt samhälle.

För att kunna möta kommande klimatförändring behöver exempelvis lantbrukare på djurgårdar ha en uppemot 20 % större åkerareal med vall som buffert för att klara fodertillgången för betesdjur. Länsstyrelsen anser därför att kommunen i sina ställningstagande om jordbruksmarken behöver ta ställning till att jordbruksmarken stärker landskapets motståndskraft mot nuvarande och kommande klimatförändring.

Planens temaområde om jordbruksmark och skogsbruk bör förtydligas avseende jordbruksmarkens betydelse för ekosystemtjänster samt biologisk mångfald då en stor del av den biologiska mångfalden finns i odlingslandskapet. Länsstyrelsens kartmaterial om grön infrastruktur med värdeattrakterna för skog, ädellöv, naturbetesmarker och andra betesmarker i WebbGIS kan med fördel användas.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har läst översiktsplanen 2030 som handlar om landsbygden. Skrivningen om skogsbruk är bra och budskapet kan följa med till översiktsplan 2050. Vid påverkan på Skogsstyrelsens berörda områdesskydd krävs dispens. På Skogsstyrelsens webb finns Skogens Pärlor där kulturmiljöer och i viss mån, områden med höga naturvärden är inventerade. Det är långt ifrån allt, men kan fungera som underlag. Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Skogsbruk är ett nationellt intresse enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap 4§ miljöbalken. Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL.). Vidare ingår bland Skogsstyrelsens uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

Region Sörmland

Det är angeläget att i största möjliga utsträckning värna om såväl jordbruksmark som skogsbruk, det är därför positivt med de ställningstaganden som gjorts inom temaområdet. Däribland kring hur enskilda förhandsbesked och bygglov på landsbygden ska hanteras, för att skydda jordbruksmark för framtida behov. Dock skulle skrivelsen kunna skärpas genom att se över ordval som exempelvis "intention" (se t. ex meningen "Vår intention är att inga större sammanhängande jordbruksområden ska tas i anspråk för större exploateringar, utveckling sker i huvudsak genom förtätning inom befintliga strukturer").

Det vore även önskvärt med ett förtydligande kring vad som avses med hållbart skogsbruk, exempelvis gällande skogsbruksmetoder. Det är positivt att kommunens eget skogsbruk ska eftersträva att de biologiska och rekreativa värdena graderas högre än den ekonomiska aspekten av att bruka produktionsskog.

LRF Katrineholm

Skydd av jordbruksmark

Det står på flera ställen att det ska tas hänsyn till de gröna näringarna i samband med byggnation och att jordbruks- och skogsmarken ska bevaras och att livsmedelsproduktionen ska gynnas. Samtidigt så står det i klartext att samhällsintresset överväger skyddet av att bevara jordbruksmarken när bebyggelsenoderna behöver utökas. Viktigt att kommunen inte tar jordbruksmark i anspråk för byggnationer, vi kommer att behöva all odlingsbar mark framåt för att försörja en växande befolkning.

Miljöpartiet de gröna

Eftersom det finns en grundläggande samsyn när det gäller att på olika sätt skydda natur och olika typer av biotoper i kommunen föreslår vi att all kommunal skog helt undantas från all bearbetning och att endast nödvändiga åtgärder vidtas, som att säkra stigar och vägar när enstaka träd hotar falla. Ytor som av olika anledningar kalhuggits bör få återhämta sig genom naturlig rewilding.

Vi vill bevara de mossmarker som finns i kommunen på såväl kommunal som privat mark och låta dessa bli naturliga kolsänkor genom att befintliga mossar skyddas och att utdikade mossar återväts i så stor utsträckning som möjligt. Ett exempel är tallmossen i Kerstinboda industriområde som vi vill skydda helt från ytterligare exploatering.

Vi vill att all åkermark som kommunen äger successivt klassas för ekologisk odling. I detta arbete ska åkermark som brukas i anslutning till planerade våtmarker prioriteras.

Centerpartiet Katrineholm

ATT ODLA ELLER INTE ODLA?

Vad betyder konkret: "Vi stöttar den lokala livsmedelsproduktionen med målet att ha en stark självhushållning och god försörjningsbalans i kommunen."? (Sid 11) Betyder det att det är viktigt att alla

former av odling ska ses som viktiga och prioriteras i syfte att så många som möjligt ska kunna äta närodlat? En sådan utveckling står Centerpartiet gärna bakom.

I ett senare stycke finns följande text: "Vi tar hand om, skyddar och stärker våra naturresurser, till exempel genom en hållbar skogsförvaltning. Vi fortsätter att bryta mark och kommunen är en testbädd för nya hållbarhetslösningar och grön innovation". Ekvationen går inte ihop. Om "bryta mark" ska förstås rent fysiskt, så beskrivs två oförenliga utvecklingar samtidigt. Här krävs ett förtydligande!

Senare i texten står det: "Vi ska bevara och utveckla utpekade jordbrukslandskap, natur- och vattenområden och sambanden mellan dessa."

Centerpartiet tror inte att detta räcker för att försörja Katrineholms framtida befolkning med mat. Vi kommer att behöva skydda mer av den brukningsvärda åkermarken, än "stora jordbrukslandskap". Och vad innebär "utveckla"? Ska jordbrukslandskapet odlas mer intensivt med nya grödor och metoder eller bli till solparker? Här finns ett otydligt, eventuellt framtidsänk.

I en annan del av framtidsplanen står det: "Vid all byggnation ska hänsyn tas till landsbygdens gröna näringar, till exempel jord- och skogsbruk." Vad betyder hänsyn? Ska näringen prioriteras eller bara tillfrågas? Är "hänsyn" tillräckligt starkt för att skydda åkermarken från missbruk?

Granbarkborren är visserligen ett gissel i dagens skogsbruk, men nog finns det fler hot mot skogen.

Välj i stället att skriva om skadeinsekter, som är ett vidare begrepp.

"Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett hållbart skogsbruk." Vilken skogsmark har inte betydelse för skogsnäringen eller skogsägaren? Vilka åtgärder kan det handla om? Att kommunen låter den egna skogen bli en föryngringsyta för skadeinsekter? Att mark tas i anspråk för vägar?

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Översiktsplanens roll är att göra ett första ställningstagande i frågor där motstridiga intressen i mark- och vattenanvändning kan föreligga. Ett sådant exempel är att väga intressena mellan att bevara jordbruksmark för levande landsbygd och försörjningsbalans och att bereda mark för exploatering så att kommunen kan växa med ny bebyggelse. Utgångspunkten i översiktsplanens ställningstaganden är både att jordbruksmark ska bevaras och att kommunens orter ska ha möjlighet att växa på ett sätt som stärker orten. I valet mellan områden för exploatering har de områden som bedöms medföra minst påverkan på jordbrukslandskapet valts. I detaljplaneförfarande för respektive område kommer samtliga aspekter bedömas igen och exploaterings omfattning och utformning utredas ytterligare. Översiktsplanens miljökonsekvensbeskrivning gör också bedömningen att jordbruksmark berörs i liten omfattning och konsekvensen bedöms som liten samt att föreslagen utveckling av kommunen är strategiskt övervägd för orternas tillväxt.

Ställningstagandet kring kommunens skogsinnehav har flyttats från natur och friluftsliv till jordbruksmark och skogsbruk samt har formulerats om och delats upp. Kommunen arbetar och kommer fortsätta arbeta aktivt med sitt skogsinnehav för att fortsatt hänsyn ska tas till platsens beskaffenhet och värden, områden för fri utveckling och biologisk mångfald.

Uttrycket "bryta mark" i strategin Robust och klimatsmart var inte tänkt att tolkas ordagrant, men har tagits bort för att undvika missförstånd. Meningen om att minska granbarkborrens angrepp genom blandskog (i temaområdet klimatanpassning, rubrik kollagring och hållbart skogsbruk) har ändrats till skadeinsekters angrepp enligt Centerpartiets synpunkt.

Synpunkter kopplat till temat kulturmiljö

Privatperson 6

Hej, jag har läst lite om planen för kulturvård, nr 29. Området kring Stora Malms kyrka, Stora Malms socken och har frågor och synpunkter.

Varför har kommunen beviljat rivningslov för en gårdsbild (Jättorp som golfklubben vill och ska få riva) som enligt Framtidsplanen bör bevaras? ("Det är väsentligt att befintlig bebyggelse bevaras och underhålles". --- "Ny bebyggelse bör undvikas ..."). Kommunens rivningsbeslut gör att Framtidsplanen inte är trovärdig och stadsbyggnadsförvaltningen oseriös. Är det påtryckningar från golfklubben?

Mina synpunkter är att antingen ska Framtidsplanens intentioner gälla och rivningslovet tas tillbaka eller så ska den del som gäller 29. Området ... strykas. Någon slags konsekvens är väl viktigt?

Länsstyrelsen i Södermanland

Kulturmiljö

Den övergripande planeringsinriktningen innebär att 80 % av bostäderna fördelas inom Katrineholms stad och stadsnära noder och de övriga 20 % inom övriga noder och landsbygden. Inom Katrineholms stad ska bostadsbebyggelsen främst ske genom förtätning på höjden och omvandling av redan ianspråktagen mark i centrumnära lägen. Det är positivt att översiktsplanen tydligt anger att åtgärder som riskerar att medföra påtaglig skada på riksintresset inte tillåts. Länsstyrelsen anser dock att förtätning med höga/stora byggnader riskerar att medföra negativa effekter på stadsilhuetten och riksintresset Katrineholm (D28). För att inte staden ska förlora sin karaktär med riksintressets fokus på och kring stationen och dess omgivning bör bebyggelse hållas nere, med enbart enstaka hus på sju våningar, i övrigt är max fem våningar att rekommendera innanför Katrineholms stadskärna.

Planens temaområde om bebyggelseutveckling behöver kompletteras med ett ställningstagande om höga/stora byggnader i förhållande till riksintresset och stadsilhuetten. Inför granskningen behöver kommunen analysera de kumulativa effekter som riskerar att uppstå på stadsilhuetten genom att höjden på den samlade bebyggelsen ökar, eller om grönstråk som bedöms ha en kulturhistorisk eller biologisk betydelse bebyggs.

Hur och var staden förtätas har stor betydelse för stadens karaktär. Länsstyrelsen anser därför att ställningstagande om riksintresset Katrineholm (D28) behöver kompletteras med en redogörelse för hur den planerade förtätningen ska genomföras utan att stadsmiljön förlorar sitt riksintressanta värde.

Det är bra att översiktsplanen förhåller sig till det nationella målet inom Politik för gestaltad livsmiljö. Att bevara, vårda och på olika sätt tillgängliggöra fornlämningsmiljöer är ett sätt att ta till vara och utveckla ett områdes kulturhistoriska värden som stämmer väl överens med politikområdet gestaltad livsmiljö. Fornlämningar är kulturhistoriska värden som kan tas till vara och utvecklas, och bevarade fornlämningsmiljöer i planområden kan med fördel gestaltas för att bli tillgängliga för alla.

Detsamma gäller även det byggda kulturarvet, och stadens gröna kulturarv. Gestaltningen av den befintliga livsmiljön samt förvaltande och bevarande av de kulturmiljöer som finns är en lika viktig uppgift som tillskapandet av nya områden. Detta talar för vikten av bevarandet av uttrycken för staden och landsbygdens riksintressen.

I översiktsplanens avsnitt om kulturmiljö hänvisar kommunen till kulturmiljöprogrammet från 1988; "Sörmländsk bygd under 7000 år – Kulturminnesårsprogram för Katrineholms kommun". Programmet finns inte tillgängligt digitalt och kan vara svårt att hitta i pappersformat. Länsstyrelsen efterfrågar därför ett aktualiserat kunskapsunderlag som värderar hela kommunens kulturmiljötillgångar; såväl fornlämningar, värdefull bebyggelse, det kyrkliga kulturarvet som riksintressanta kulturmiljöer. Det finns möjlighet att söka medfinansiering till sådant hos Länsstyrelsen.

Fornlämningar

Länsstyrelsen anser att planens temaområde om kulturmiljö behöver kompletteras med ett

ställningstagande om hur kommunen avser att hantera fornlämningar som är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950).

För att stärka översiktsplanens vägledande funktion anser Länsstyrelsen att temaområdet om kulturmiljö bör kompletteras med ett ställningstagande om hur kommunen hanterar planläggning och bygglov på och intill fornlämningar. Det bör även framgå att fornlämningar i första hand ska bevaras tillsammans med sitt skyddade fornlämningsområde för att underlätta vid planläggning och bygglov.

Om fornlämningar beaktas i tidiga skeden av samhällsbyggnadsprocessen kan det effektivisera den efterföljande planläggningen och tillståndsprövningen samt underlätta för den enskilda fastighetsägaren. Länsstyrelsen bedömer att det kan bli aktuellt med krav på arkeologisk utredning inom många av de utvecklingsområde som pekats ut för olika ändamål i översiktsplanen.

Byggnadsminnen/kyrkliga kulturminnen

Antalet statliga och enskilda byggnadsminnen i kommunen är 9. Länsstyrelsen ser positivt på kommunens arbete med att skydda kulturhistoriskt värdefull bebyggelse vid planläggning och bygglov.

I planens temaområde om kulturmiljö skriver kommunen; "kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser tillkomna före 1940 får inte på något väsentligt sätt ändras utan tillstånd från länsstyrelsen". Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att även förändringar som kan påverka upplevelsen av den kyrkliga miljön kräver tillstånd vilket behöver framgå i översiktsplanen.

Kulturminneslagen bytte namn till Kulturmiljölagen 1 januari 2014. Rätt benämning på lagen ska användas.

Sörmlands museum

I det stora hela gör museet bedömningen att de delar i översiktsplanen som gäller kulturmiljöfrågor är väl genomarbetade. ÖP:n tar tydligt ställning för att kulturmiljöfrågor och bevarande är en viktig resurs för framtiden. Detta framgår inte bara i det specifika temaområdet utan även i andra besläktade kapitel som exempelvis bebyggelse på landsbygden, jordbruksmark och goda gestaltade livsmiljöer. Kopplingen till Agenda 2030 i de fyra övergripande strategierna är konstruktiv, eftersom den i många delar främjar bevarande och återhållsamhet med befintliga resurser. Den digitala kartan är informativ och innehållsrik som innehåller både information om riksintressen för kulturmiljövård och det kommunala kulturmiljöprogrammet, vilket förhoppningsvis kommer att öka kännedomen om och förståelse för respektive delar.

Två saker kan emellertid förbättras eller redovisas tydligare:

- Översiktsplanen nämner inget om hur Plan- och bygglagen kan användas som instrument för bevarande, trots att den rent juridiskt ofta trumfar både riksintressen och det kommunala kulturmiljöprogrammet.

- Det kommunala kulturmiljöprogrammet "Sörmländsk bygd under 7000 år..." är nu redan 35 år gammalt och kommer vid ÖP:ns bortre tidshorisont 2050 att vara över 60 år gammalt, vilket är en ansevärd högre ålder. Eftersom kulturmiljöer ständigt förändras och för att kulturmiljövårderna ökar hos yngre byggnader och områden som inte ansågs bevarandevärda när kulturmiljöprogrammet gjordes 1988, vore det lämpligt att den nya ÖP:n redogjorde för när och hur man avser att ta fram ett nytt kulturmiljöprogram.

Kristdemokraterna

Samsyn och samarbetet mellan kommun och länsstyrelse i fråga om ut- och ombyggnad av nya bostäder och fastigheter behöver samverkas bättre inför en tuffare framtid. Vi ser exempel på torghuset där siktlinjen är viktig i ett så kallat riksintresse men beslutades ändå i samsyn med länsstyrelsen. Däremot i nya ÖP2050 markeras den som viktig igen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Som flera remissyttranden poängterat är kommunens gällande kulturminnesvårdsprogram från 1988. Ett nytt kulturmiljöprogram är under framtagande och förhoppningen är att översiktsplanen kan kompletteras med det nya underlaget innan antagande.

Gällande rivningslov för byggnader i området kring Stora Malms kyrka, som pekas ut i kulturminnesvårdsprogrammet, så lämnas den slutliga bedömningen till handläggning av lovet där kulturmiljöprogrammet är ett av underlagen för bedömningen. De utpekade områdena i kulturminnesvårdsprogrammet innebär i sig inget direkt förbud mot åtgärder utan ska ses som ett underlag för vidare bedömning vid ansökningar om till exempel rivningslov eller bygglov.

Kommunens ställningstagande till riksintresset för kulturmiljö D28 har utvecklats med resonemang kring byggnaders volym och höjd och att påverkan ska bedömas i ett större sammanhang. När det gäller antal våningar och hur ny bebyggelse planeras inom riksintresset utreds det närmare i detaljplaneskedet där kulturmiljöutredningar och gestaltningsidéer tas fram.

Temaområdet för bebyggelseutveckling har setts över och kompletterats med ett ställningstagande om höga och stora byggnader. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer inte att det är möjligt att analysera effekterna på stadssiluetten på denna planeringsnivå utan anser det en fråga för en fördjupad översiktsplan för Katrineholm och för arbetet med kommande detaljplaner. På denna nivå bedöms de ställningstaganden som finns i planen om hänsyn till riksintresset och att dess värden ska beaktas i fortsatt arbete vara tillräckligt.

Översiktsplanen har inte den detaljnivån för hur förtätningsområden är tänka att gestaltas och det bedöms att frågan om förtätning i relation till riksintresset för kulturmiljö är en fråga för en fördjupad översiktsplan för Katrineholm samt att bedömningar och analyser görs i detaljplaneskedet, där kommunens ambition är att arbeta med förtätning i ett större sammanhang.

Översiktsplanen har kompletterats med ett ställningstagande kring fornlämningar och innehållet i avsnittet om kyrkliga kulturminnen samt benämning av lagen har setts över till granskningsversionen.

Ett stycke kring möjligheterna med att värna och skydda kulturmiljöer genom detaljplan har lagts till i översiktsplanen.

Synpunkter kopplat till temat omsorgsboenden

Vård- och omsorgsnämnden

I temaområdet *omsorgsboenden* används begreppet funktionsvariation. En mer korrekt benämning utifrån Socialstyrelsens begreppsdefinition skulle vara personer med funktionsnedsättning. Begreppet funktionsvariation används mer och mer och är ett fungerande begrepp för att belysa att alla medborgare har funktionsvariationer. I framtidsplanen används begreppet funktionsvariation nu om den målgrupp som har beslutade insatser utifrån en funktionsnedsättning och i det sammanhanget bedöms just person med funktionsnedsättning vara ett mer korrekt och precist begrepp.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Till granskningsversionen har begreppet funktionsvariation ersatts med funktionsnedsättning enligt Vård- och omsorgsnämndens synpunkt.

Synpunkter kopplat till temat utbildning

Privatperson 12

I am a new resident in Katrineholm and all seems to be good, however I do feel that there must be a university in Katrineholm in future for our kids to go , so that they don't have to go far from home

Privatperson 25

Utbildning.

Satsa mer på utbildning, såsom gymnasier och KY. Det är en väldigt bra väg att få hit lite nytt "blod". För fans det specifika gymnasieutbildningar såsom vullbollgym mm. Mera ungdomar/unga vuxna till stan för det gör stan levande.

Privatperson 26

Stäng av Dalagatan och Kungsgatan för biltrafik längs med skolorna Skogsborg och Järven. Bygg trafiksäkra avlämningsplatser vid Backavallen och Igelkotten där vårdnadshavare kan släppa av eleverna

Region Sörmland

Region Sörmland ser möjlighet att bredda vissa av skrivningarna under detta tema till att även inkludera unga samt vuxna; till exempel i ställningstagandena om tillgång till trygga, utvecklande och hälsosamma miljöer för utbildning samt om skolan som en av de viktigaste arenorna.

Kristdemokraterna

KTS: Katrineholms tekniska skola stängde för många år sedan. Skolan var känd i stort sett i hela Sverige. Katrineholm var en skolstad. Anledningen till nedläggningen var att teknikkompetensen och utvecklingen av program inte fylldes på. Nu har vi samma utgångsläge. Vi har bra möjligheter att utveckla framtidens behov av transport/fordons branschens enorma behov av utbildade förare och mekaniker. Kommunen behöver inte göra allt själv, utan samarbete med lokala eller nationella företag.

Viadidaktnämnden

Viadidakt har varit delaktiga i att ta fram förslaget och ser positivt på det. Bedömningen är att ställningstagandena för nämndens verksamheter är relevanta.

Av Viadidaktnämndens verksamhetsområden beskrivs främst Campus för högre studier och vikten av fortsatt utveckling av samverkan med universitet, högskolor, yrkeshögskolor och näringslivet. På så vis ges invånarna goda möjligheter att utbilda sig och bo kvar i kommunen samt även vara en del av den omgivande arbetsmarknadsregionen.

Eventuellt bör betydelsen som vuxenutbildning och högre studier har för näringslivets och kommunens utveckling förstärkas ytterligare. Genom att kontinuerligt anpassa utbildningsutbudet till näringslivets nuvarande och kommande kompetensförsörjningsbehov bidrar verksamheten till ett välmående näringsliv och ekonomisk tillväxt för kommunen.

Även Strategi Platsvarumärket Katrineholm lyfter vikten av en stark akademi och ett hybridcampus som en av de sex faktorer som stärker platsvarumärket Katrineholm.

Ambitionen att underlätta förutsättningarna för ett växande näringsliv ser nämnden som positivt då det skapar fler lokala arbetstillfällen och ger möjlighet för fler att få anställning och hållbar egen försörjning.

Bildningsnämnden

I de delar där det inte finns redovisade synpunkter samtycker bildningsnämnden till förslaget till Framtidsplan 2050 i sin helhet. Nedan redogörs för de delar där synpunkter finns:

Det här ska vi göra (sid 63)

Avsnittet *"Nya förskolor och skolor ska placeras med en bra geografisk spridning i kommunen."* bör förtydligas då det är otydligt vad "bra geografisk spridning" innebär. Särskilt i relation till ambitionen att lokalisera för- och grundskoleverksamhet till områden där det finns relativt större behov.

Bildningsnämnden betonar vikten av att ta såväl möjligheterna till att organisera skolverksamhet med förutsättningar för god undervisningskvalitet såväl som effektivt resursanvändande i beaktande. *"God*

geografisk spridning” kan skapa förväntningar på lokalisering av skolverksamheter där det är svårmotiverat utifrån ett relativt lägre antal barn och elever i närområdet.

Strategi 1: Nära & Inkluderande (sid 51)

Idag finns det i Katrineholms kommun 26 kommunala förskolor. Kommunen har 13 kommunala grundskolor och 1 friskola. Antalet skolenheter som anges stämmer inte och bör utifrån detta ändras. Vidare är det vanskligt att ange antal skolenheter då detta är förändligt över tid och snabbt blir inaktuellt. Därför bör detta stycke utelämnas ur planen.

Placering av skolor och förskolor (sid 64)

Små barn behöver förskolor nära sin bostad. Även om barn i förskolan inte tar sig till förskolan utan en vuxen är det prioriterat att det finns god tillgänglighet med gång, cykel och kollektivtrafik. Även för äldre barn är det av vikt att skolan ligger inom trafiksäkra gång- och cykelavstånd. Bildningsnämnden anser att stycket bör revideras för att inte skapa förväntningar på att alla kommunens barn kommer ha tillgång till en förskola nära sin bostad oaktat deras bostadsort. Vidare är det inte möjligt att tillhandahålla skolverksamhet på gång- och cykelavstånd för alla äldre barn i kommunen och skolskjuts behöver finnas som komplement.

Utemiljö (Sid 64)

Bildningsnämnden anser att riktvärden kring kvadratmeter friyta per förskolebarn samt per skolelev bör tas bort. Skälet till detta är att dels har rekommendationer kring kvadratmeter friyta per barn från tex. Boverket förändrats över tid och delvis tagits bort och dels finns det ett stort antal andra faktorer som också har stor inverkan på utemiljöns främjande av aktivitet och rörelse. Gårdens utformning, utrustning och schemaläggning av raster är exempel på faktorer som påverkar. Därmed blir det missvisande med specifika riktvärden.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

I text och ställningstagande om gång- och cykelavstånd till skolan har avstånd till busshållplats lagts till för att inkludera barn och unga som har skolskjuts. Stycket om cykelväg till skolan har korrigerats för tydlighet och förkortats något. Samhällsbyggnadsförvaltningen delar också Bildningsnämndens synpunkter om mängd friyta, detta har tagits bort i granskningsversionen och ersatts med att kommunen ska vägledas av Boverkets riktlinjer. Redogörelse för antal skolor och förskolor i kommunen har tagits bort enligt Bildningsnämndens önskemål.

Med utgångspunkt i översiktsplanens syfte att styra mark- och vattenanvändning har text som rör vuxenutbildningens organisation och kvalitet utgått. En mening om hur den fysiska planeringen kan möjliggöra för högre utbildning och vuxenutbildning genom kollektivtrafik och moderna lokaler har tillkommit.

Synpunkter kopplat till temat teknisk försörjning

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Vattenförsörjning

Torrperioder, som blir mer frekventa till följd av klimatförändringen, kan ställa ökade krav på mellankommunal samordning för att säkerställa hushållning av vatten för dricksvatten, bevattning och andra angelägna ändamål. Till behovet av att säkerställa tillgången på vatten som följd av den prognostiserade befolkningstillväxten, bör även det faktum att huvudvattentäkten även försörjer delar av Flens kommun, lämpligen läggas till. Se även Länsstyrelsens synpunkter om vattenförsörjning under rubriken Vattenplanering.

Vattenplanering

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att översiktsplanen belyser dricksvattenförsörjningen. Länsstyrelsen instämmer med miljökonsekvensbeskrivningen om att dricksvattenförsörjningen är en av de viktigaste frågorna som kommunen har att hantera. Kommunen behöver utreda alternativa dricksvattentäkter för ordinarie vattenproduktion men även vattentäkter för reservvatten om befintliga vattentäkter av någon anledning inte kan användas. Vattentäkterna kan med fördel utredas som vattenskyddsområden.

Enligt Vattentäcksarkivet finns det (utöver de allmänna) större enskilda vattentäkter som omfattas av Vattendirektivet artikel 7. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver kontrollera vilka vattentäkter som berörs och vid behov redovisa dessa i mark- och vattenanvändningskartan för att säkerställa att framtida markanvändning inte påverkar vattentäkterna negativt.

Kommunen behöver utreda och säkerställa tillgången på dricksvatten som täcker behovet av den tänkta befolkningsökningen med 12 000 personer till 2050. En annan aspekt att ta i beaktning är ledningsnätets kapacitet och om det är tillräckligt inom kommunen för att leverera vatten till slutkonsument.

Översiktsplanen behöver kompletteras avseende hur ett framtida vattenuttag ska skyddas och om det finns behov av åtgärder, exempelvis inrättande av fler vattenskyddsområden. Länsstyrelsen ställer sig positiv till att ytterligare fördjupning sedan sker i en reservvattenplan och nödvattenplan.

Sörmland Vatten och Avfall AB

Under temaområdet Teknisk försörjning

Punktlistan Det här ska vi göra (Vatten- avlopp och renhållning)

Punkt 3 i punktlistan, ändra texten till *Lokalt omhändertagande av dagvatten ska prioriteras, system för spillvatten och dag-vatten ska succesivt separeras.*

Punkt 6 i punktlistan, ändra texten så den blir lika som under Temaområdet Energiförsörjning punkt 7 i punktlistan för Det här ska vi göra.

Ny text för punkt 6 Teknisk försörjning; *Parallellt med att vi arbetar för ökad biogasproduktion och användandet av biogas ska vi tillse att anläggningarna för produktion rustas upp.*

Punkt 10 i punktlistan ändras texten till;

För att säkra invånarnas tillgång till samhällsviktig infrastruktur, till exempel vatten och avlopp, ska kommunen aktivt arbeta med förnyelse och underhåll av de tekniska anläggningarna.

Under Renhållningen, rubrik Målområden avfallsplan;

Stycket " Insamling av kommunalt avfall sker till stor del i kärl som är placerade vid varje fastighet.

Matavfall sorteras i en separat plastpåse med avvikande färg för efter-följande optisk sortering.

Matavfallet behandlas biologiskt så att energi och näring tas till vara. I Katrineholm finns en återvinningscentral, Vika Avfallsanläggning. Det in-samlade kommunala avfallet transporteras till Vika för omlastning och vidare transport till behandling. Farligt avfall som uppkommit i hushållen kan lämnas till Vika eller till "miljöbilen". I kommunen finns ett antal återvinningsstationer där hushållen kan lämna sitt utsorterade förpackningsavfall. Kommunen har inte ansvaret för insamlingen av förpackningar. Stycket tas bort då det är en beskrivning av nuläget (2023) för insamling och mottagning av avfall, varför den inte

riktigt passar in i framtidsplanen. Efter 1 januari 2024 har kommunen dessutom ansvaret för insamling av förpackningar.

Bygg- och miljönämnden

Tema Teknisk försörjning

Även informationsteknik (IT) hör till den tekniska försörjning som behöver utformas på ett robust sätt för att samhället ska fungera.

Säkrad dricksvattenförsörjning för såväl nuvarande som kommande generationer är ett överordnat intresse. Därför bör grundvattenförekomster som är särskilt viktiga för reservvatten och framtida dricksvattenförsörjning identifieras och skyddas.

Det bör också noteras att kommunens största vattentäkt fortfarande saknar ett formellt fastställt vattenskyddsområde.

Rosenholms avloppsreningsverk är, precis som skrivs i planen, dimensionerat för 53 000 personekvivalenter (pe). Enligt den senaste miljörapporten belastas reningsverket idag med 41 000 pe, vilket innebär att verket inte har fullt så stor marginal till taket som framgår av översiktsplanen.

Kommunen tar över ansvaret för insamling av förpackningar från och med 1 januari 2024.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

I temaområdet för teknisk försörjning har samtlig text omarbetats för bättre tydlighet om att översiktsplanen inte ska styra i frågor där till exempel det kommunala bolaget för vatten och avfall har egna styrdokument som reglerar uppdraget. Viss text i temaområdet har utgått, till exempel text och ställningstaganden om underhåll av tekniska anläggningar, då det inte bedöms vara en fråga för översiktsplanen att hantera. Likaså har stycket om avfallshantering utgått, i enlighet med Sörmland vatten och avfall AB:s synpunkt. Texten *Lokalt omhändertagande av dagvatten ska prioriteras, system för spillvatten och dagvatten ska succesivt separeras* har korrigerats. Frågor om energiförsörjning hanteras i temaområdet för energiförsörjning och ställningstagandet om biogas har därmed utgått från temaområdet teknisk försörjning. Meningen om dimensionering och belastning av Rosenholms reningsverk har ändrats efter Bygg- och miljönämndens synpunkt.

Synpunkter kopplat till temat energiförsörjning

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Energiförsörjning

Till de exempel på mellankommunala frågor som Boverket tar upp i handboken PBL kunskapsbanken om mellankommunal samordning ser Länsstyrelsen att det finns anledning att även betona vikten av samordning kring planering av kommuners energiförsörjning.

Tillräcklig och tillförlitlig tillförsel av el är en viktig förutsättning för att samhället ska fungera. Det är därför positivt att kommunen har identifierat flera viktiga delar i omställningen av energisystemet, bland annat utbyggnad av fjärrvärmenätet och tillgänglig spillvärme samt sol- och vindkraft och laddinfrastruktur. Länsstyrelsen anser dock att det saknas en närmare beskrivning av den föreslagna omställningen och hur kommunens ambitioner ska förverkligas. Översiktsplanen bör även kompletteras med en översiktlig redovisning av kommunens planering för elförsörjning och eldistribution med en hänvisning till kommunens energiplan.

I kommunens planering för el- och energiförsörjning bör det ingå en analys av behoven av markanspråk för ny markanvändning för energiproduktion, - lagring och distribution. Resultatet av en sådan analys bör inkluderas i planen.

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunens viljeinriktning gällande vindkraftsutbyggnad redovisas i översiktsplanen. Planen blir då ett instrument för kommunen att tidigt kunna styra var vindkraften etableras. Om kommunens viljeinriktning framgår av planen kan det effektivisera den efterföljande tillståndsprövningen och underlätta för intressenter, se Boverkets handbok PBL kunskapsbanken för vägledning om planering av vindkraft.

Kommunens ställningstagande om lämpliga områden för vindkraft kan med fördel redovisas i mark- och vattenanvändningskartan.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att planeringen för ett transporteffektivt samhälle behandlas i planen, men anser att redovisningen av planering för laddinfrastruktur bör konkretiseras. Bedömda behov av publika laddningsplatser kan med fördel redovisas i mark- och vattenanvändningskartan. Länsstyrelsens rapport Kunskapsunderlag för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel kan användas som underlag. En uppdatering av rapporten pågår och beräknas vara klar i slutet av 2023.

Region Stockholm har en vägledning med checklista om planering för energiförsörjning som kan användas. Region Sörmland tillhandahåller, i samarbete med övriga regioner i Östra Mellansverige samt Energikontoret i Mälardalen, användbart kunskapsunderlag om kraftförsörjning.

Region Sörmland

Region Sörmland ser positivt på kommunens ambition att satsa på energieffektivisering, öka lokal produktion av förnyelsebar energi, och bygga ut laddinfrastrukturen. Kommunen avser beakta energi- och klimatkrav vid upphandlingar och inköp, samt har positiv inställning till produktion av fossilfri vätgas.

Generellt bör ställningstaganden i temaområdet energiförsörjning vara något mer konkreta för att ge bättre vägledning för den fysiska planeringen i kommunen.

En viktig del som saknas och bör läggas till är beskrivning av förutsättningar för kraftförsörjning och eldistribution i kommunen, samt ställningstaganden kring hur kommunen avser att jobba med frågan. Likväl saknas beskrivningen av utmaningar kring eleffekt- och elkapacitet, samt hur kommunen ser på sin roll i att jobba med dessa utmaningar utifrån fysisk planering. Region Stockholm har tagit fram en checklista och ett kunskapsunderlag kring planering för elförsörjning som ger förslag på hur elförsörjningsfrågorna kan inkluderas i kommunens översiktsplan.

Elförsörjning är en förutsättning för elektrifiering av industrin och transporter. Elkapacitetsbrist innebär allvarliga följder och kan hindra nyetableringar och investeringar i kommunen och regionen, samt hindra

grön omställning. Dessutom påverkar etableringar i kommunen som kräver mycket eleffekt förutsättningarna för närliggande kommuner att hysa elkrävande verksamheter; detta bör bevakas inom ramar för samarbetet med andra närliggande kommuner och med berörda elnätsägare.

Kopplingen till kommunens energiplan bör beskrivas; om den inte är aktuell vore det bra att nämna huruvida kommunen avser att uppdatera planen inom snar framtid. Även kopplingen till den regionala klimat- och energistrategin "Ett klimatneutralt Södermanland 2045" bör redogöras för något mer ingående i avsnittet om energiförsörjning; i nuläget nämns strategin enbart under avsnittet "Övergripande mål".

Det vore fördelaktigt om översiktsplanen omfattade även följande:

- hur kommunen ser på befintlig infrastruktur för distribution av biogas och biobränslen och utveckling av den
- förutsättningar för energiutvinningen från restprodukter och utnyttjandet av spillvärmen i kommunen och hur man kan främja det
- möjligheter till energilagring och hur kommunen ser på det och kan främja den utvecklingen
- möjligheter att ansluta nya bostadsområden och verksamheter till fjärrvärmen (och även fjärrkyla om relevant) och om kommunen avser främja den utvecklingen genom fysisk planering

Det vore även förtjänstfullt att i tillhörande kartverktyg för översiktsplanen peka ut strukturer kring energiproduktion/distribution, till exempel kraftledningar (region/stamnät), anläggningar för produktion av biogas, kraftvärmeverk, vindkraftsverk, större solcellsparker och områden som förses med fjärrvärme.

Energikontoret i Mälardalen

Generella kommentarer

Energikapitlet i förslaget är inte så omfattande i dagsläget. Energiperspektiv, framför allt kopplat till el, blir allt viktigare i och med samhällets omställning. Olika kommuner har löst det på olika sätt, Gällivare kommun har två tematiska tillägg kopplat till vindkraft och eldistribution. Strängnäs Förslag till reviderad översiktsplan, som också är ute på remiss just nu, har ett omfattande energiavsnitt. Ett annat sätt att ta upp energifrågan är att i ÖP hänvisa till en kommunal energiplan. Finns det någon plan på att uppdatera energiplanen i Katrineholm? Eftersom den nuvarande är från 1994 känns det inte relevant att hänvisa till den. Ifall det finns planer på att förnya energiplanen så kan kommentarer från det här remissvaret tas med till den processen. Ni har som ägare av Energikontoret även möjlighet att köpa hjälp med energiplansarbete från oss.

En del som inte tas upp alls i nuvarande förslag på ÖP är eldistribution. Denna fråga blir allt viktigare i takt med att samhället elektrifieras. I rapporten Eleffekts- och elkapacitetsproblematik i Södermanland (Energikontoret, 2021) nämner Katrineholms kommun att brister i elnätskapacitet har hämmat expansion av verksamheter, men inte bostadsbyggande. Hur ser situationen ut idag? Framför allt lyfts området kring Amazon som ett område där det funnits problem med att ansluta nya kunder till nätet. I rapporten nämns även att lokalnäten i Sörmland haft problem med utökade abonnemang mot regionnätet. Ökad överföringskapacitet i överliggande nät är lika viktigt som lokal produktion. Kanske till och med viktigare i och med att det också möjliggör överföring från kommunen till andra nätområden, vilket motiverar elproduktionsetableringar i kommunen.

Kommentar till yttrandet: I kapitlet *Energiförsörjning* har energikontoret föreslagit tillägg i texten samt gjort kommentarer för kommunen att ta ställning till. Dessa redovisar inte här, men kommer arbetas med till granskningen. Yttrandet i sin helhet finns att ta del av.

Svenska kraftnät

I översiktsplanen nämns att kommunen ska främja en hållbar och lokal energiförsörjning med bland annat utbyggnad av vindkraft. Vid planering av vindkraftsanläggningar krävs ett visst säkerhetsavstånd mellan vindkraftverk och våra anläggningar.

Avståndet får inte vara sådant att ett vindkraftverk skulle kunna falla över en kraftledning vid ett haveri. Avstånden måste även vara tillräckliga för att möjliggöra en säker flygbesiktning samt tillräckliga mellan kraftledningens jordpunkter och jordpunkter i vindkraftsanläggningens uppsamlingsnät.

För att upprätthålla en god flygsäkerhet vid besiktningar rekommenderar Transportstyrelsen att vindkraftverk och master med stag med en totalhöjd lägre än 50 meter placeras minst 100 meter från kraftledning. Vindkraftverk och master med stag med en totalhöjd över 50 meter bör placeras minst 200 meter från kraftledning.

Avståndet beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns periferi. För verk med en rotordiameter på 100 meter eller mer bör avståndet mellan torn och ledning vara större än 250 meter.

I kommunen finns produktionsanläggningar som är viktiga för den nationella elförsörjningen. I närheten av anläggningar inom det svenska elsystemet såsom exempelvis värmekraftverk, gasturbinanläggning och vattenkraftstationer, kan det föreligga intressen för elsystemet och elberedskapen. Buller kan förekomma från dessa anläggningar vilket behöver beaktas vid bostadsförtätning i närområden kring dessa. Det är viktigt att översiktsplanen tar hänsyn till infrastrukturen kopplad till dessa anläggningar. Därför är det av stor vikt att alla planer och beslut rörande dessa områden samråds med Svenska kraftnät. Svenska kraftnät önskar därför vara samrådspart i exploateringar eller andra planer som kan påverka infrastrukturen i områdena kring produktionsanläggningarna.

Elförsörjningen är ett prioriterat område för totalförsvaret, vilket medför att såväl transmissionsnät som region- och lokalnät utgör essentiella delar av totalförsvaret.

Svenska kraftnäts beredskapsarbete riktar sig till att bidra till Försvarmaktens förmåga, men även till att säkerställa elförsörjningen i det civila samhället. Som elberedskapsmyndighet verkar Svenska kraftnät för att hela den svenska elförsörjningen har beredskap för händelser som krig, terrorhandlingar och jordbävningar.

Förändringar i elförsörjningen är anmälningspliktiga enligt elberedskapslagen (1997:288). Med förändring i elförsörjningen menas när en anläggning eller ledning uppförs, förändras eller raderas. Svenska kraftnäts föreskrift om elberedskap (SvKFS 2013:2) anger vilka anläggningar som omfattas av anmälningsskyldigheten.

Den planerade förändringen ska i ett så tidigt skede som möjligt anmälas till Svenska kraftnät för att Svenska kraftnät i egenskap av elberedskapsmyndighet ska kunna vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa en robust elförsörjning i Sverige.

Försvarmakten

Försvarmakten noterar att översiktsplanen pekar ut områden för etablering av vindkraft.

För att säkerställa att eventuella etableringar av vindkraft inte hamnar i konflikt med riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) måste en förfrågan alltid ställas till Försvarmakten i kommande skeden.

Vattenfall

Vattenfall Eldistribution har elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät och lokalt elnät med en spänningsnivå på 0,4 kV till 130 kV, både ledning i luft och ledning i mark inom Katrineholms kommun.

Vattenfall lämnar följande synpunkter vad gäller elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät:

- Vid behov av ombyggnad av ledningar inom regionalt elnät vilka är linjekoncessionspliktiga ledningar är det troligt att ny koncession behöver sökas vilket är tidskrävande.
- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå upp till 55 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 10 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.

- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå över 55 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 20 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk samt ur ett underhållsperspektiv.
- Utöver detta säkerhetsavstånd (20 m) tillkommer tillämpningen av försiktighetsprincipen för frågan kring elektriska och magnetiska fält (EMF). Vattenfall Eldistribution rekommenderar att ny bebyggelse där människor stadigvarande kan antas vistas, tex bostäder och kontor, inte uppförs närmare än 50 meter från ledningens närmaste anläggningsdel. Detta för att minimera eventuell framtida oro etc. hos de boende.
- Vid etablering av större solenergianläggningar och vindenergianläggningar krävs sannolikt ombyggnad av befintliga elnätanläggningar och utbyggnad med nya elnätanläggningar. Vattenfall Eldistribution AB önskar att vara remissinstans när det planeras för sol- eller vindkraftsparker.

Vattenfall lämnar följande synpunkter vad gäller elnätanläggningar med beteckningen lokalt elnät:

- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå upp till 24 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 10 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.
- Nya exploateringar medför ett behov av både nya ledningar och nya nätstationer för elförsörjning. Nya ledningar är i stort sett alltid markförlagda kablar i tätbebyggt område men kan vara både markförlagda kablar och ledningar byggda i luft på landsbygden.
- För att undvika magnetfält ska avstånd från station till stadigvarande vistelse vara minst 5 meter.
- För att undvika brandrisk ska avstånd mellan station och brännbart material vara minst 5 meter.

För regionnätet finns det pågående och planerade projekt som måste tas hänsyn till.

Pågående projekt:

1. Areaförstärkning, 130 kV
2. Stationsåtgärder
3. Ny 130 kV ledning
4. Ny 130 kV ledning
5. Anslutning av produktion, 130 kV
6. Stationsåtgärder, anslutning av produktion

Planerade projekt:

7. Stationsförnyelse

För lokalnätet finns pågående plan att bygga om hela underliggande nät i Björkvik. Detta förväntas bli klart 2027. Det finns även nätutvecklingsplan för underliggande nät i Bettna som förväntas vara färdig till år 2028.

Vattenfall Eldistribution AB vill informera om följande:

- Eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av exploitören.
- Beställning/förfrågan ledningsflytt görs på Vattenfall Eldistributions hemsida. Blanketter och formulär | Vattenfall Eldistribution
- Inför anslutning av ny byggnad till befintligt elnät måste beställning av offert på el-servis beställas i mycket god tid. Offert på el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via Anslutning - Vattenfall Eldistribution eller på telefon: 020-82 10 00
- Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Se Så undviker du avgrävningar på din egen tomt med Ledningskollen

- När du ska bygga, fälla träd, schakta eller spränga nära våra ledningar så glöm inte att beställa bevakning. Då är vi med på plats under arbetets gång och ser till att inga skador uppstår Beställ tjänst - Vattenfall Eldistribution
- Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av genomförandet.
- Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls

Miljöpartiet de gröna

När det gäller eventuella framtida placeringar av stora solcellsparker kan dessa i undantagsfall göras på odlingsbar mark, om detta görs på ett sätt som innebär att marken kan återställas helt och återtas för odling och att inga föroreningar har tillåtits kontaminera marken. Uppförandet ska dock ske på ett sådant sätt att marken även kan användas för odling, alternativt bete under den tid som solcellsparken är i drift.

Vi vill dock påpeka att vi mycket hellre ser att solceller integreras i befintlig byggnation – på hustak, som fasadbeklädnad – än att externa anläggningar byggs. Ett krav vid uppförande av exempelvis flerfamiljshus och byggnader för offentliga verksamheter, samt för industri och handel borde vara att så långt det går integrera solceller i tak och fasader.

Vi anser också att det är helt orealistiskt att förespråka – och ge sken av att det är möjligt att tillgodose – ett ständigt ökande energibehov. För oss har det alltid varit självklart att vi lever på en planet med begränsade resurser, att det finns tydliga planetära gränser som till slut sätter stopp för orealistiska resursuttag och inte minst föreställningen om ständig ekonomisk tillväxt. De olika kriser vi ser allt tydligare tecken på runt omkring oss är intimt förknippade med att vi redan överskridit eller håller på att överskrida flertalet av de planetära gränser som påverkar jordens stabilitet.

Bygg- och miljönämnden

Tema energiförsörjning

Den vindpark med 11 verk som nämns är nedmonterad och bidrar inte med någon energiproduktion.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Temaområdet för energiförsörjning har arbetats om för att i högre grad ta ställning i frågor som rör markanvändning. Energisystemet är under förändring och hur framtidens energisystem kommer vara uppbyggt är svårt att veta. I granskningsversionens text har vi förtydligat att vi ser positivt på ökad produktion av förnybar energi samt energilager och att utveckling av distributionsnätet för energi ska ske i samarbete med nätägare. Formuleringen kring antalet vindkraftverk har justerats enligt Bygg- och miljönämndens synpunkt. Vid eventuell utredning av lämplighet för vindkraft kommer hänsyn att tas till avstånd till ledningsnät, enligt svenska kraftnäts synpunkt. Svenska Kraftnät kommer även fortsättningsvis bjudas in som samrådspart vid planer som kan påverka Svenska Kraftnäts intressen.

Frågor om eleffekt och elkapacitet, koppling till regional energiplan, biogas, fjärrvärme och tillvaratagande av spillvärme kommer inkluderas och utvecklas i kommunens energiplan vilken är under framtagande. I temaområdet för regionala samband har energi lagts till som ett område för kommunerna att samordna sitt arbete i. Ett avsnitt om distribution av el har lagts till i temaområdet.

Enligt Region Sörmlands synpunkt om samverkan med elnätsföretagen har ställningstagandet "vi ska samverka med elnätsföretagen för att säkerställa att det finns rätt förutsättningar för en god elnätsförsörjning samt att utveckling av kommunen i närheten av elnätsanläggningar inte påverkar säkerhet eller människors hälsa" tillkommit.

Samhällsbyggnadsförvaltningen noterar också Försvarmaktens synpunkter och kommer ta hänsyn till dessa vid framtida utbyggnad av vindkraft.

Synpunkter kopplat till temat miljö- och riskfrågor

Privatperson 1

Miljöavsnittet borde också innehålla ett avsnitt om PFAS, som är ett stort hot mot människan. Dessutom, vi kan inte, vilket görs på sidan 55, lägga skulden på klimatförändringarna, det är människan som bär skulden.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Farligt gods

Trafikverket redogör, i bilagt yttrande, för aktuella rekommenderade transportleder för farligt gods på väg och järnväg. Länsstyrelsen delar verkets bedömning av att det är viktigt att kommunen i samband med all planering inom 150 meter från dessa transportleder gör en riskbedömning tidigt i processen.

För att stärka översiktsplanens vägledande funktion bör aktuella rekommenderade transportleder för farligt gods redovisas i mark- och vattenanvändningskartan.

I planens temaområde om miljö- och riskfrågor, farligt gods, hänvisar kommunen till en rapport och en riskanalys; "rapport om riskhantering av farligt gods på väg i Katrineholm" och "riskanalys järnvägen genom Katrineholm", som båda är daterade 2013. Kommunen bör ta ställning till om underlaget fortfarande är representativt för situationen idag och i framtiden.

Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att Boverket har kommit ut med en ny vägledning för planläggning och prövning vid farligt gods som kan fungera som stöd vid planläggning och lovgivning.

Trafikbuller och vibrationer

Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning om att kommunen i ett tidigt skede vid planläggning och lovgivning för bostäder behöver utreda bullersituationen. För att stärka översiktsplanens vägledande funktion behöver planens temaområde om miljö- och riskfrågor kompletteras med ett ställningstagande om att trafikbuller alltid ska utredas vid planläggning och lovgivning för bostäder oavsett storleken på angränsande kommunikationsstråk.

Geotekniska säkerhetsfrågor, ras, skred och erosion

Länsstyrelsen ställer sig, vad gäller geotekniska säkerhetsfrågor, ras, skred och erosion, bakom yttrandet från SGI.

Den översiktliga stabilitetskarteringen som MSB tog fram 1996 och som nämns i planens temaområde om miljö- och riskfrågor, ras, skred och erosion, är relativt gammal och redovisar bara stabiliteten i utvalda bebyggda områden. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att i stället hänvisa till SGUs karta över "Förutsättningar för skred i finkornig jordart"⁹ som är kommuntäckande oavsett om det finns bebyggelse eller inte. För att stärka översiktsplanens vägledande funktion bör planens temaområde om miljö- och riskfrågor, ras, skred och erosion, kompletteras med en beskrivning av hur identifierade risker kan upphöra eller minska.

I översiktsplanen hänvisar kommunen till en extern karttjänst som redovisar ras, skred samt erosion, och som är framtagen av SGI i samverkan med SGU och andra myndigheter. För att stärka planens vägledande funktion bör identifierade riskområden för ras, skred och erosion redovisas i mark- och vattenanvändningskartan.

Länsstyrelsen delar i likhet med SGI, kommunens ställningstagande om att geotekniska bedömningar eller utredningar ska tas fram för ny bebyggelse i områden med risk för ras, skred och erosion vid planläggning, lovgivning och förhandsbesked. Det är dock viktigt att påpeka att ras, skred och erosion kan uppstå även i andra områden beroende på vad exploateringen avser. Kommunen bör därför alltid göra en bedömning av ras, skred och erosion i samband med planläggning.

Översvämning

Länsstyrelsen anser att översiktsplanens temaområde om miljö- och riskfrågor, översvämning, behöver fördjupas och kompletteras med ett ställningstagande om hur kommunen tänker sig det fortlöpande

arbetet med att förebygga olycksrisker och skador till följd av översvämning och erosion.

I planen hänvisar kommunen till en översiktlig översvämningsskartering som Räddningsverket gjorde 2002 för Nyköpingsån. Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att MSB har tagit fram en ny översvämningsskartering för Nyköpingsån (2015) som kan användas. Utöver översvämningsskarteringen från 2015 har MSB även tagit fram två vägledning om skyfallshantering och översvämningshantering som kan användas som stöd vid planläggning och lovgivning.

Radon

Länsstyrelsen rekommenderar att planens temaområde om miljö- och riskfrågor kompletteras med beskrivningar och ställningstagande om radon, UV-strålning och elektromagnetiska fält.

Förorenade områden

Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanen förmedlar goda ambitioner vad gäller hantering av förorenade områden, men att temaområdet om förorenade områden behöver kompletteras för att öka planens användbarhet.

Länsstyrelsen anser att mark- och vattenanvändningskartan behöver kompletteras med en karta över eller en hänvisning till kartmaterial över potentiellt förorenade områden, och en beskrivning av var ytterligare material kan inhämtas vid planläggning av förorenade områden. På länsstyrelsens webbportal för vägledning och information EBH-portalerna finns underlagsmaterial som kan användas.

Om utpekade utvecklingsområden för bebyggelse ligger inom områden som är konstaterat förorenade och som utmärker sig gällande föroreningsgrad, typ av förorening och föroreningarnas farlighet behöver detta beskrivas i planens temaområde om miljö- och riskfrågor, förorenade områden.

Kommunen kan även beskriva hur det interna arbetet samordnas vid planläggning och lovgivning inom misstänkt eller konstaterat förorenade områden samt hur det säkerställs att kompetensen hos den lokala tillsynsmyndigheten för förorenade områden nyttjas i lämplig omfattning.

Markföroreningar riskerar att spridas till yt- och grundvatten. Planens temaområde om förorenade områden behöver därför kompletteras med information om hur risken för påverkan på grundvatten från förorenade markområden avses hanteras samt hur kommunen arbetar med eventuellt förekommande förorenade sedimentområden. Om det finns förorenade områden som löper risk för att frisätta föroreningar vid översvämningar, skyfall och erosion bör planen översiktligt redogöra för om och hur kommunen avser att arbeta förebyggande med den sortens problematik.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har tagit fram en handlingsplan för arbetet med förorenade områden. Planen kan kompletteras med en länk till handlingsplanen samt en kort summering av handlingsplanens innehåll. Särskilt kan det beskrivas hur kommunen arbetar med tillsyn av förorenade områden, eftersom tillsynen är ett verktyg för kommuner i arbetet med att bidra till miljömålet Giftfri miljö.

Flyghinder

Länsstyrelsen ställer sig bakom yttranden från LFV, MSB och Försvarsmakten och anser att anvisningen om flyghinderanalys i översiktsplanen lämpligen kompletteras i enlighet med myndigheternas yttranden.

Jord- och skogsbruk

Länsstyrelsen anser att planens temaområde om miljö- och riskfrågor, beredskap i samhällsplanering, behöver kompletteras med ett ställningstagande om jordbruksmarken och tillhörande livsmedelsproduktion som en del av beredskapen i samhällsplaneringen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) lyfter här några viktiga aspekter som kan vara av intresse att beakta i länsstyrelsens yttrande till Katrineholms kommun.

Riskhantering

Kommunen bör i översiktsplanen redovisa en samlad bild över risker i sin kommun som allmänt intresse enligt 2 kap PBL. I detta ingår exempelvis naturolyckor, transportvägar för farligt gods och större anläggningar som kan orsaka tekniska olyckor, bland annat så kallade 2:4 anläggningar.

Värmekartering

MSB har tagit fram en värmekartering över Sverige. Värmekarteringen ger ett övergripande planeringsunderlag för att identifiera var höga temperaturer är vanliga inom ett län eller kommun. Planeringsunderlaget kan vara till hjälp för att analysera och utreda var klimatanpassningsåtgärder kan behöva genomföras, för att skydda mot höga temperaturer där behovet är som störst. Karttjänsten nås via www.msb.se/naturolyckor

För alla naturrelaterade händelser bör kommunen redovisa hur den förväntade klimatförändringen påverkar sannolikhet för eller konsekvenser av extrema naturhändelser. I detta fall kan det också vara av intresse att belysa hur kommunen kan drabbas av storm, stora skogsbränder, värmebölja och andra typer av naturhändelser som inte alltid kan ges en geografisk placering.

Vägledning om samhällsplanering och Sevesoanläggningar

MSB har tagit fram en vägledning som beskriver hur storskalig kemikaliehantering och dess risker kan hanteras vid etablering av de storskaliga kemikaliehanterande verksamheterna och exploatering i nära anslutning till dessa. I vägledningen förslås bl.a. att ett riskhanteringsavstånd kring storskaliga kemikaliehanterande anläggningar bör finnas som ett planeringsunderlag för kommunens översiktsplan. Vägledningen beskriver hur ett sådant kan tas fram.

Krisberedskap

Kommunerna, länsstyrelserna och MSB arbetar tillsammans för att öka samhällets krisberedskap på lokal nivå.

Samtliga statliga myndigheter, kommuner och regioner ska göra en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). För kommuner finns skyldigheten reglerad i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Regionala och kommunala risk- och sårbarhetsanalyser ska ha tagits fram under 2019 och kan vara ett viktigt underlag i arbetet med översiktsplaneringen.

Arbetet med att stärka samhällets funktionalitet och samhällsviktig verksamhet lägger grunden för samhällets försörjningsberedskap. Det är förmågan att upprätthålla kontinuitet och funktionalitet vid störningar, kriser och krig. Identifiering av samhällsviktiga verksamheter kan användas som underlag för att arbeta med säkerhetsfrågor i fysisk planering.

I oktober 2020 tog MSB tillsammans med andra aktörer fram en förenklad och tydligare definition av samhällsviktig verksamhet. Den uppdaterade definitionen lyder: "Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

Vägledning för totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen

MSB har med stöd av Länsstyrelsen i Västra Götaland, Forsvarsmakten samt Boverket tagit fram en vägledning för totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen.

Vägledningen riktar sig till de aktörer som genom att ta fram planeringsunderlag, planer eller fattar beslut ska bevaka totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen. Vägledningens fokus är totalförsvarets civila intressen i fysisk planering. Texten riktar sig till samhällsplanerare och beredskapssamordnare med målet att stärka kunskapen om beredskapsfrågorna inom samhällsplaneringen genom tydligare och bättre processer för detta.

Totalförsvarets civila delar

Totalförsvaret och samhällets robusthet är viktiga frågor att belysa i översiktsplaner. Samhällets beredskap bör framgå i översiktsplanen i den mån den fysiska planeringen berörs, exempelvis vad gäller reservvattentäkter och viktig infrastruktur i övrigt.

Kommunens tillgång till befintliga skyddsrum är en sådan fråga som ska belysas i översiktsplanen, de är också ett allmänt intresse enligt 2 kap PBL. Skyddsrummen kan påverkas av ianspråktagande av mark i närheten. En karta över landets skyddsrum finns på https://gisapp.msb.se/apps/kartportal/enkel-karta_skyddsrum/

Kommunen och länsstyrelsen är ansvarig för totalförsvarets civila delar på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen bör stötta kommunen i bedömning av vilka mark och vattenområden som är av intresse för Totalförsvarets civila delar på regional nivå och som är viktiga att beakta i den översiktliga planeringen. Med detta avses bland annat stöd i tolkningen av vilka mark och vattenområden som avses i 3 kap 9 § första stycket MB inom länet. MSB arbetar kontinuerligt med att identifiera mark eller vattenområden som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila delar.

Trafikverket

Farligt gods

Det finns ett antal vägar och järnvägar som är utpekade primära leder för farligt gods inom Katrineholms kommun är vägarna 52,55,56 och 214. Det medför att det är angeläget att kommunen i samband med all planering inom 150 meter från detta nät gör en bedömning av riskbilden. Det är bra om översiktsplanen kompletteras med ett material som tydliggör detta behov.

Västra Sörmlands räddningstjänst

Västra Sörmlands räddningstjänst (VSR) styrker den framtagna framtidsplan 2050 för Katrineholms kommun men vill belysa följande:

- Enligt kapitel 7.6.3 åtgärder i framtagna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bör bostadsbebyggelse nära transportvägar och uppställningsplatser för farligt gods undvikas. Enligt MKB bör dessa frågor ges särskild prioritet i Katrineholms tätort för bebyggelse nära järnvägen där konsekvenserna vid en tågolycka med farligt gods kan bli mycket stora. Trots detta har ett flertal markytor i direkt anslutning till järnväg inom Katrineholms tätort angetts för markanvändning som inkluderar bostäder.

Statens geotekniska institut

Geologiska och geotekniska förutsättningar inom kommunen:

Topografin inom kommunen är relativt flack och enligt SGU:s jordartskarta består de ytliga jordlagren av både morän och mer finkorniga jordar som glacial lera. Flera rullstensåsar finns också i området med huvudsaklig utsträckning NV-SO och NS riktning. Berg i dagen förekommer mer sparsamt. Enligt kartunderlaget *förutsättningar för skred i finkornig jordart* (på SGU:s webb) finns det många områden inom kommunen med förutsättningar för skred.

I översiktsplanen har kommunen redogjort för en översiktlig stabiliseringskartering genomförd av MSB 1996 och nämner områden som identifierats i karteringen. Kommunen hänvisar också till den vägledning med kartvisningstjänst som SIG tagit fram i samverkan med andra myndigheter om planeringsunderlag om ras, skred, erosion.

Redovisning av geologiska och geotekniska förutsättningar:

Den översiktliga stabiliseringskarteringen som MSB tagit fram 1996 gällde då utvalda bebyggda områden. Karteringen är relativt gammal och en uppdatering med hänsyn till tillkommen bebyggelse och modernare metodik kan vara relevant. SIG rekommenderar att kartunderlaget *förutsättningar för skred i finkornig jordart* (på SGU:s webb) används i ÖP då det är kommuntäckande oavsett om det finns bebyggelse eller ej. ÖP saknar beskrivningar av hur identifierade risker kan upphöra eller minska, vilket den bör kompletteras med.

Vi vill framhålla vikten av att vid prövning av markens lämplighet för avsett planändamål måste livslängd hos bebyggelse, anläggningar etc vara utgångspunkten och därför behöver förväntade effekter av ett

förändrat klimat beaktas. Klimatscenarierna indikerar att för de kommande 100 åren kan ökad nederbörd förväntas leda till ökade flöden och förhöjda nivåer i mark och vattendrag. Detta kan öka riskerna för ras, skred, erosion och översvämningar, vilket bör värderas vid bedömning av framtida markanvändning (för såväl befintlig som tillkommande bebyggelse). Översvämningsförebyggande åtgärder, t ex. uppfyllnader och vallar kan medföra geotekniska konsekvenser vilket också måste beaktas.

Kommunens ställningstaganden:

Kommunen anger att "vid detaljplanering, bygglov och förhandsbesked för ny bebyggelse i områden med risk för ras, skred eller erosion ska geotekniska bedömningar eller utredningar tas fram". SIG instämmer i detta men vill också påpeka att risker kan uppstå även i andra områden beroende på vad exploateringen avser. Vi vill här trycka på att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL.

Centerpartiet Katrineholm

Miljöavsnittet borde också innehålla ett avsnitt om PFAS, som är ett större hot mot människan än granbarkborrar. Dessutom, vi kan inte, vilket görs på sidan 55, lägga skulden på klimatförändringarna, det är människan som bär skulden.

Bygg- och miljönämnden

Tema Miljö- och riskfrågor

I samband med exploatering av nya områden men även vid utveckling och förtätning av befintliga områden uppstår ofta stora mängder schaktmassor av olika slag. För att minska behovet av långa transporter och deponering av rena massor behöver provtagning och andra undersökningar genomföras tidigt i planeringsprocessen. Behov av tillfälliga massupplag, anpassning av höjdsättning och massbalans bör analyseras inför detaljplaner och byggprojekt.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Temaområdet behandlar förorenad mark på ett övergripande plan och för planens hållbarhet över tid är bedömningen att den tjänar på att inte benämna specifika ämnen när vi inte vet vilka ämnen vi i framtiden behöver göra riktade insatser för att förebygga.

Till granskningsversionen har kategorin för särskild hänsyn i översiktsplanens karta kompletterats med transportleder för farligt gods.

Riskanalyserna för farligt gods på väg och järnväg, från 2013 används som underlag i översiktsplanen men detaljerade utredningar av risker som sker i kommande planering får ta hänsyn till dagens situation mer detaljerat.

Ett ställningstagande om utredning av trafikbuller vid exploatering för bostäder har lagts till i temaområdet. Till granskningsversionen har kartlager för skredrisk i finkorning jordart och strandnära områden lagts till i planens karta, under kategorin särskild hänsyn, som utgår från SGUs underlag. Stycket som länkar till SGI/SGUs vägledning för ras, skred, erosion har utgått. Hänvisningen till översvämningskartering för Nyköpingsån har uppdaterats med MSB:s nyare underlag. I utpekade utvecklingsområden som ligger inom konstaterat förorenade områden har detta noterats för respektive utvecklingsområde i översiktsplanens karta. Frågor om naturrelaterade händelser till följd av ett förändrat klimat hanteras i temaområdet för klimatanpassning. Vid fråga om exploatering längs järnväg kommer detaljerade riskbedömningar att genomföras i detaljplaneskede.

Nya avsnitt gällande radon, UV-strålning och elektromagnetiska fält samt ställningstaganden kopplat till dessa risker har lagts till i översiktsplanen.

Synpunkter kopplat till temat riksintressen

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Riksintressen 3 kapitlet miljöbalken (MB)

Naturvård 3 kap. 6 § MB

Översiktsplanen behöver kompletteras med en redogörelse för vilka hänsyn som krävs för att bevara riksintressena och hur områdenas bevarandevärden ska säkerställas. Vidare anser Länsstyrelsen att kommunens ställningstagande om riksintresset för naturvård i planens temaområde om riksintressen är för översiktligt formulerat och därför inte ger någon närmare vägledning för efterföljande planering och lovgivning.

Yrkesfiske 3 kap. 5 § MB

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte i tillräcklig grad visar hur riksintresset ska tillgodoses. Översiktsplanens temaområde om riksintressen behöver kompletteras med en redogörelse för vilka hänsyn som krävs för att bevara riksintresset och hur bevarandevärdet ska säkerställas. Det bör gärna framgå hur kommunen arbetar med yrkesfiske och vattenbruk samt hur näringarna föreslås utvecklas till 2050.

För framtida insatser för att stärka förutsättningarna för hållbart nyttjande för yrkesfiske, fritidsfiske och vattenbruk rekommenderas kommunen ta del av Jordbruksverkets strategier för utveckling av vattenbruk¹ respektive fiske.

Kulturmiljövård 3 kap. 6 §

Tåkenön (D24), Flodabygden (D26), Granhed (D27), Ericsberg (D29)

Kommunens tolkningar och ställningstagande av riksintressena och motiveringen till dem redovisas tydligt. Länsstyrelsens slutliga ställningstagande om påverkan på riksintressena får anstå till efterföljande prövning.

Julitabygden ((D25)

Länsstyrelsen anser i likhet med miljökonsekvensbeskrivningen att den föreslagna utvecklingen av Äsköping riskerar innebära att påtaglig skada på riksintresset uppstår om föreslagen utveckling av bebyggelsenoden Äsköping genomförs. Den föreslagna utvecklingen är inte samstämmig med kommunens tolkningar och ställningstagande för riksintresset Julitabygden.

Utöver det som framförs ur fornlämning- och landskapssynpunkt behöver kommunens tolkningar och ställningstagande av riksintresset och motiveringen till dem redovisas tydligt. Länsstyrelsens bedömning av påverkan på riksintresset får anstå till kommande prövningar.

Katrineholm (D28)

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte i tillräcklig grad visar hur riksintresset ska tillgodoses och påtaglig skada undvikas. Den föreslagna förtätningen av stadskärnan och då framför allt området runt järnvägsstationen och järnvägsparken riskerar innebära att påtaglig skada på riksintresset uppstår om höga byggnader och förtätning av grönområden tillåts.

En kompensation för grönområdena bedöms inte vara tillräckligt för att undvika påtaglig skada på riksintresset.

I översiktsplanens temaområde om bebyggelseutveckling anger kommunen att det finns fyra nivåer av täthet av bebyggelsen inom de utpekade utbyggnadsområdena. Länsstyrelsen kan bara återfinna tre täthetskategorier i planen. Detta behöver förtydligas.

Kommunikation 3 kap. 8§ MB

Länsstyrelsen har tagit del av Trafikverkets yttrande och understryker verkets påpekande om hänsynstagande vid planering som angränsar till riksintressen för kommunikation inte får medföra en negativ påverkan på den nuvarande eller framtida användningen av de riksintressanta järnvägarna och

riksvägarna. För att stärka översiktsplanens vägledande funktion behöver planens temaområde riksintressen kompletteras med ett ställningstagande om detta.

Riksväg 56

Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning om att föreslaget utvecklingsstråk mellan väg 52 och väg 56 inte längre är aktuellt och därför bör tas bort från mark- och vattenanvändningskartan.

Eldistribution 3 kap. 8 § MB

Planens temaområde om energiförsörjning behöver kompletteras med information om att ledningsanläggningar för 400 kV inom Södermanlands län är utpekade som riksintresse för energidistribution.

Länsstyrelsen ställer sig bakom SVK:s yttrande och delar bedömningen av behovet att i översiktsplanen tydliggöra vilka ledningar som tillhör SVK:s transmissionsnät och vikten av att tillräckligt utrymme behålls längs ledningarna. Mark- och vattenanvändningskartan behöver kompletteras med en redovisning av SVK:s transmissionsledningar. I bilagt yttrande framgår det att det finns ett behov av ledningsförnyelse vilket behöver redovisas i kartan. Se SVK:s yttrande för information om vilken ledning det rör.

Totalförsvarets militära del 3 kap. 9 § MB

Länsstyrelsen har tagit del av Forsvarsmaktens yttrande och delar bedömningen om att översiktsplanen inte i tillräcklig grad visar hur riksintresset ska tillgodoses och påtaglig skada undvikas. Riksintresset är inte korrekt redovisat i planens temaområde om riksintressen. I mark- och vattenanvändningskartan saknas en redovisning av "påverkansområde övrigt".

Riksintressets värdebeskrivning reviderades 2023/4, vilket behöver beaktas i översiktsplanen. Rätt värdebeskrivning ska användas.

Kommunen bör ha beredskap och bevakning på vad som sker inom området totalförsvaret och vad en återuppbyggnad av detta samt ett stundande NATO-medlemskap kan innebära för kommunens planering.

Totalförsvarets civila del 3 kap. 9 § MB

I kommunen finns det inga områden som omfattas av riksintresset för totalförsvarets civila del.

Länsstyrelsen vill dock framföra att planens temaområde miljö- och riskfrågor, beredskap i samhällsplanering, bör kompletteras med bedömningar om totalförsvaret, samhällets robusthet och beredskap vid en kris. Risker och behov av att skydda samhällsviktiga verksamheter såsom infrastruktur av stor betydelse och bebyggelse där viktiga samhällsfunktioner finns, till exempel sjukhus, vattenverk och reningsverk, bör uppmärksammas och analyseras i översiktsplanen.

MSB arbetar kontinuerligt med att identifiera mark eller vattenområden som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila delar, vilket kan användas som underlag för kommunens bedömning i översiktsplanen.

MSB har tagit fram en vägledning om hantering av totalförsvarets intressen i samhällsplanering, som kan användas.

Riksintressen 4 kapitlet miljöbalken (MB)

Natura 2000 4 kap. 8 § MB

Länsstyrelsen anser att planens temaområde om riksintressen behöver kompletteras för att det ska gå att bedöma om riksintressena tillgodoses. Det behöver framgå hur översiktsplanen påverkar bevarandestatusen för de värden som ska skyddas inom Natura 2000-områden. Vidare behöver konsekvenserna av planens sammanlagda (kumulativa effekter) påverkan på Natura 2000-områden redovisas och bedömas. Det behöver framgå hur förbindelser och spridningsvägar mellan och från Natura 2000-områden kan tryggas.

Trafikverket

Riksintressen

Trafikverket har pekat ut de mark- och vattenområden som verket enligt 3 kap 8 § miljöbalken bedömer vara riksintressen för kommunikationer. Inom Katrineholms kommun utgör Västra stambana, Södra stambanan, Katrineholms kombiterminal med anslutande gator

(Fabriksgatan/Trädgårdsgatan/Fågelgatan/Industrivägen samt vägarna 55, 52/56 riksintresse för kommunikation, vilket framgår av planförslaget. Riksintressen ska enligt 3 kap 8 § miljöbalken skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Med det avses att funktionen hos transportsystemet ska säkerställas. Ny bebyggelse får inte negativt påverka nuvarande eller framtida användning av anläggningen. Ny exploatering får inte heller påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av dessa.

Försvarsmakten

Riksintressen för totalförsvarets militära del bedöms inte vara korrekt redovisade och beskrivna i översiktsplanen då det kartunderlag som redogör för kommunens riksintressen saknas en gestaltning av *påverkansområde övrigt* som finns i kommunen. Texten bifogad till yttrandet samt riksintressekatalogen för Södermanlands län med tillhörande kartunderlag kan användas som stöd för redovisning och beskrivning av riksintressen för totalförsvarets militära del. Försvarsmakten förutsätter att kommunen i granskningshandlingen av översiktsplanen tydligt redovisar riksintressen för totalförsvarets militära del samt tydligt beskriver hur dessa avses tillgodoseas. I annat fall bedöms planen medföra risk för skada på riksintressen för totalförsvarets militära del.

Försvarsmakten vill betona att det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarsmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen (FM2019-26734:1). Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Kommunens ställningstagande till riksintresse för naturvård finns kopplat till varje område i kartan sedan innan. Texten i ställningstagandet har setts över och utvecklas något till granskningsversionen.

Ställningstagandena gällande riksintresse för kulturmiljövård D25 och D28 har setts över utifrån Länsstyrelsens synpunkter. För riksintresse D25 gör kommunen bedömningen att riksintressets värden inte väsentligt skadas av de föreslagna utbyggnadsområdena. En formulering har lagts till gällande Äsköping om att samhällsintresset för utveckling med bostäder och verksamheter prioriteras över bevarande av jordbruksmark i utpekade utvecklingsområden. Ett förtydligande har även gjorts i beskrivningen för utvecklingsområdena kring hänsyn till riksintresset. De södra områdena vid Äsköping har tagits bort som utvecklingsområden eftersom områdena redan är detaljplanlagda för bostäder sen tidigare. Vidare har MKB:n bedömt att föreslagen utbyggnad av Äsköping inte innebär påtaglig skada på riksintresset. Föreslagen utveckling vid Öljevi IP ses som inramad av strukturer vilket gör att den delen inte har någon inverkan på stora vidsträckta utblickar i jordbrukslandskapet. Kommunens ställningstagande till riksintresse D28 har kompletterats kring volym och höjd ska bedömas i ett större sammanhang samt att särskild hänsyn ska tas till befintliga parker, alléer och trädplanteringar i staden.

Ställningstaganden och beskrivningar av Natura 2000 har setts över till granskningsversionen. Ställningstagandet har kompletterats med hur vi ska arbeta med kontroll och förbättringsåtgärder samt att Länsstyrelsens underlag för grön infrastruktur kan användas i bedömningar. Till granskningsversionen har översiktsplanen kompletterats med ett lager för områden viktiga för friluftslivet och Näsnarens Natura 2000-område sammanfaller med ett sådant område och det bedöms ge området extra tonvikt. I miljökonsekvensbeskrivningen fokuseras främst på vattenkvalitet kopplat till Natura 2000, då översiktsplanen särskilt har betydelse för hur utbyggnad kan ske på ett sätt utan att det medför belastning på vatten med Näsnaren som recipient. Att analysera förbindelser och spridningsvägar mellan och från Natura 2000-områden skulle kräva ett mer detaljerat underlagsmaterial som identifierar ingående arters krav för funktionella spridningsmöjligheter. Det har bedömts vara allt för omfattande för översiktsplanen.

Redovisning av riksintressen för totalförsvaret har setts över och ställningstagandena kring det har utvecklats till granskningsversionen. Ställningstaganden kopplat till riksintresse för kommunikationer och yrkesfiske har setts över och utvecklats. Riksintresse för flygplatser har lagts till i texten samt områden för inflygning har lagts till i kartan.

Kommunens anser föreslaget utvecklingsstråk mellan väg 52 och väg 56 som en möjlighet för utvecklingen av verksamheter och bostäder i västra delen av Katrineholm och behåller det i översiktsplanens karta. Information om att ledningsanläggningar för 400 kV är utpekade som riksintresse beskrivs redan i framtidsplanen, men har tydliggjorts i ställningstagandet till granskningsversionen och transmissionsledningarna har lagts till i kartan.

Synpunkter kopplat till temat övergripande mål

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Planens temaområde om övergripande mål och/eller genomförande kan med fördel kompletteras med en sammanfattande beskrivning av hur planen bidrar till minskad klimatpåverkan, med bidraget satt i relation till de nationella klimatmålen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats med hur översiktsplanen bedöms uppnå de nationella miljö- och klimatmålen, hur planen bidrar till minskad klimatpåverkan får helheten av planen uttrycka.

Synpunkter kopplat till temat genomförande

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen påpekar vikten av att kontinuerligt följa upp om översiktsplanens inriktningar, ställningstaganden och ambitioner får genomslag i den fysiska planeringen. I flera fall behövs det dock ytterligare konkretisering av de ambitioner som finns redovisade i översiktsplanen för att möjliggöra uppföljningen. Länsstyrelsen ser därför positivt på att kommunen har för avsikt att ta fram en understödjande plan för genomförandet av översiktsplanen.

Med årligen reviderade genomförandeplaner kopplade till budgetprocessen ges en möjlighet att jobba aktivt med översiktsplaneringen. Det kan vara en fördel när snabba förändringar sker som kommunen behöver anpassa sig till, inte minst inom klimat- och energiområdet. Det är dock viktigt att i den årliga uppföljningen vara uppmärksam på om planens planeringsinriktningar följs, särskilt om planen ger tydligt stöd för att hantera målkonflikter.

Bygg- och miljönämnden

Uppföljning och konkretisering

Av översiktsplanen framgår att en genomförandeplan ska tas fram för att säkerställa att översiktsplanens intentioner också får ett brett genomslag i prioriteringar, beslut och budgetarbete. Det framgår inte när genomförandeplanen ska finnas på plats.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

Arbetet med en genomförandeplan ska påbörjas året efter att översiktsplanen har antagits och detta har förtydligats i temaområdet för genomförande. Ambitionen är att planen ska följas upp varje år för att fånga upp förändringar och resultatet av uppföljningen kommer utgöra ett underlag för kommande planeringstrategi.

Synpunkter kopplat till miljökonsekvensbeskrivningen

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen instämmer i de åtgärdsförslag som presenteras i miljökonsekvensbeskrivningens avsnitt om klimatpåverkan och energihushållning. Länsstyrelsen delar konsekvensbeskrivningens bedömning om att kommunen särskilt bör komplettera översiktsplanen med vägledande underlag för planering av vindbruk och energiförsörjning.

Miljökonsekvensbeskrivningen saknar konsekvensresonemang gällande hur översiktsplanen ska hantera fornlämningsmiljöerna i kommunen utan nöjer sig med att hänskjuta hanteringen av denna del av kulturarvet till detaljplaneskedet. Miljökonsekvensbeskrivningen borde ha analyserat fornlämningsmiljöerna på ett sådant sätt att fornlämningarna sattes i sitt sammanhang och värderats utifrån det.

I miljökonsekvensbeskrivningens avsnitt om kulturmiljö och landskapsbild framgår det att kommunen parallellt med översiktsplanen uppdaterar sina kulturmiljöunderlag som komplement till kulturmiljöprogrammet från år 1988. Något kommande kulturmiljöunderlag nämns inte i översiktsplanen.

Ett nytt kunskapsunderlag med värderingar av kulturmiljöerna i kommunen skulle ge värdefull vägledning vid såväl planläggning som lovgivning på landsbygden, och i synnerhet för de riksintressen där kommunen föreslår olika utvecklingsområden.

Klimatpåverkan

För en växande kommun är det en utmaning att inte öka klimatpåverkande utsläpp eller att ta värdefull natur i anspråk. Länsstyrelsen anser att det är positivt att översiktsplanen kopplar till Agenda 2030-målen och hänvisar till de nationella miljö- och klimatmålen. Agenda 2030 och de nationella klimatmålen är en utgångspunkt för bedömningen i miljökonsekvensbeskrivningen. Dock framgår det inte hur genomförandet av planen bedöms påverka möjligheten att uppnå de nationella miljö- och klimatmålen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar

En analys av fornlämningsmiljöerna satta i sitt sammanhang har inte ansetts möjligt i detta planeringsskede. Att kunskapsunderlaget gällande kulturmiljö är under framtagande har lagts till under temaområdet kulturmiljö i översiktsplanen.

Texten i avsnittet för miljömål i miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterat utifrån synpunkter från Länsstyrelsen.

Del 4 – Ändringar till granskningsversionen

Nedan finns alla ändringar som gjorts i översiktsplanen sedan samrådsversionen. Utöver det tillkommer redaktionella ändringar som till exempel rättade stavfel och ändrade meningsupbyggnader.

Ändringar i översiktsplanens digitala miljö

- En ny puff som heter "Process, dialog och dokument" har lagts till på den digitala startsidan. Under den har vi samlat tillhörande dokument och bakgrundsinformation om dialog och processen. Länken till miljökonsekvensbeskrivningen har flyttats hit från att tidigare ha legat under puffen "Temaområden". Och här finns nu även samrådsredogörelsen att läsa.
- Tydligare information om granskningen och hur synpunkter lämnas har lagts till på startsidan.
- Två minimaps har lagt till under temaområdet "Natur och friluftsliv".
- På startsidan har planens rubrik ändrats för att tydliggöra att det är Katrineholm kommuns översiktsplan.

Ändringar i översiktsplanens karta

- Ställningstagandena för besöksnäringarnoderna Julita och Fiskeboda har förtydligats med vikten av kopplingen mellan noderna.
- Texten kring kommunikationsstråket KS2 har uppdaterats till att omfatta Finspång som målpunkt.
- Ställningstagandet kring kommunikationsstråket KS1 och KS4 har uppdaterats med betydelsen av satsningar på att utveckla väg 52.
- Ställningstaganden för riksintresse naturvård har utvecklats och ligger som tidigare klickbart för varje område i kartan.
- Ställningstagande för riksintressena för kulturmiljö, D25 och D28 har utvecklats.
- Ställningstagandet till riksintresse för yrkesfiske har utvecklats och nya texter har lagts till kartan och tematexten.
- Ställningstagandet till riksintresse för friluftsliv har arbetats om.
- Riksintresse för totalförsvaret har fått rätt benämning och ny beskrivning.
- Svenska kraftnäts transmissionsledningar har lagt till i kartan under "Särskild hänsyn".
- MSA/TAA ytor för flygplatsernas inflygningsområden har lagt till i kartan för riksintressen.
- LIS-områdets avgränsning har justerats för att stämma överens med ursprungavgränsningen i översiktsplan 2030.
- Beskrivning och ställningstaganden har förtydligats i de klickbara texterna till LIS-områdena.
- Beskrivningar och ställningstaganden för fritidshusområdena har uppdaterats utifrån kommunens nya vattentjänstplan.
- Stora opåverkade områden har bytt namn till opåverkade områden och antal områden har utökats samt avgränsningar justerats utifrån Länsstyrelsens handlingsplan för grön infrastruktur.
- Farleder i Hjälmarens har lagts till och redovisas under kartkategorin Särskild hänsyn.

- En ny kartkategori med benämningen "Friluftsliv" har lagts till den digitala kartan. Här redovisas nu leder, badplatser samt att särskilt viktiga områden för friluftsliv har pekats ut och beskrivits.
- Lagret för natur och friluftsliv har utökats något inom verksamhetsområdena i västra Katrineholm.
- I lagret Natur och friluftsliv har ett område pekats ut i anslutning till Strängstorp samt området vid Trolldal har utökats.
- Ett utvecklingsområde (GP2) för park och grönområden har lagts till i södra delarna av Katrineholm.
- De gröna stråken för staden har dragits om något och kompletterats med nya sträckningar. De har även delats upp så sträckor där vi behöver arbeta med att förstärka stråken har särskilt från befintliga gröna stråk.
- Områdena SB2, SB4, SB11 och SB12 i samrådsversionen har utgått som utvecklingsområden då detaljplaner för projekten har vunnit laga kraft. Därmed har även numreringen för alla kvarvarande utvecklingsområdena ändrats.
- Verksamhetsområde V7 har utgått då detaljplanen har vunnit laga kraft samt verksamhetsområde V8 söder om Katrineholm har utgått då det inte anses aktuellt för fortsatt planering inom översiktsplanepreioden.
- Område SB13 vid Glysas grav har tagits bort i kartan och ersatts av ett område söder om vägen.
- Utvecklingsområdena i södra delarna av Åsköping (SB26 och SB27) och Valla (SB32 och SB33) har ändrats till att omfattas av användningen sammanhängande bostadsbebyggelse då de redan är planlagda för bostäder i befintliga detaljplaner.
- Grundkartans vy i den digitala kartan har utökats till att även omfatta Norrköping och Kolmården.
- Utvecklingsstråket för cykel har utökats från Julita gård till anslutande väg till Fiskeboda och Läppe.
- Kartan för bussnätet har ändrat för att stämma bättre överens med hur bussarna går idag.
- Färgsättningar och raster har generellt setts över och ändrats för att kartan ska bli tydligare.

Ändringar i översiktsplanens texter inom de olika temaområdena

- Texterna till strategierna *Inbjudande och hälsosam* samt *Nära och inkluderande* har korrigerats något för att synliggöra idrottens betydelse för invånares hälsa och välmående.
- Definitionen för servicenoder har kompletterats med skrivning om potentialen till kontor för distansarbete under temaområdet "Utvecklingsinriktning".
- Energiförsörjning har lagts till som en viktigt mellankommunal fråga under temaområdet "Regionala samband".
- Temaområdet "Bebyggelseutveckling" har kompletterats kring social hållbarhet och barns rättigheter.
- Temaområdet "Bebyggelseutveckling" har utvecklats för att förtydliga kommunens intentioner om befolkningstillväxt.
- Under temaområdet "Bebyggelseutveckling" har ett ställningstagande lagt till gällande höga och stora byggnaders påverkan på riksintresset för kulturmiljö.
- Under temaområdet "Bebyggelseutveckling" har ett ställningstagande som berör trångboddhet lagts till.
- Ställningstagandena under "Bebyggelse på landsbygden" har ändrats något och förtydligats.

- Fritidshusområdenas förutsättningar för omvandling har setts över under "Bebyggelse på landsbygden" och har nu uppdaterats och samordnats med kommunens vattentjänstplan.
- Ställningstaganden och texten under temaområdet "Gestaltad livsmiljö" har förtydligats och formuleras om med fokus på klarspråk och tydlighet.
- Temaområdet "Grönområden, parker och lek" har förtydligats och för specifika ställningstaganden har skrivits om lite mer generella.
- Temaområdet Klimatanpassning har reviderats och då framför allt ställningstagandena, som nu inkluderar text om att planeringen och kommande projekt ska ta hänsyn till hur människor påverkas av värmeböljor, torka och skyfall.
- Temaområdet "Fritid, idrott och kultur" har reviderats för att förtydliga hur kommunens markanvändning kan bidra till ett levande föreningsliv.
- Ställningstagandet om filialbibliotekens roll i temaområdet "Fritid, idrott och kultur" har utgått då dess intention bedöms tillgodoses igenom övriga ställningstaganden om mötesplatser i noder.
- I temaområdet "Fritid, idrott och kultur" har nytt ställningstagande om att kommunen ska fortsätta utveckla viktiga nav för kultur, fritid och idrott tillkommit.
- Temaområdet "Trafik och resande" har uppdaterats med förtydliganden om hur de fyra trafikslagen (gång, cykel, kollektivtrafik och biltrafik) ska komplettera varandra samt arbetats om för bättre stringens och tydlighet.
- Ställningstagande om hållbart resande i tidigt planskede har tillkommit i temaområdet "Trafik och resande".
- Rubriken i temaområdet "Trafik och resande" som hette *Drönare, en framtidsspaning* har bytt namn till framtidsspaning och vidgats för att kommentera digitaliseringens möjligheter att förändra våra transportmönster- och behov, med drönartrafik som ett exempel.
- Temaområdet "Näringsliv och besöksnäring" har utvecklats med fokus på hur vi stöttar alliansnäringar och utvecklar logistikcentrum.
- Temaområdet "Näringsliv och besöksnäring" har bytt namn till "Näringsliv".
- Temaområdet "Digitalisering" har utökats för att ytterligare förtydliga digitaliseringens möjligheter att effektivisera samhällsbyggnadsprocessen och det kommunala uppdraget. Skrivningen om den nationella målsättningen har reviderats.
- Temaområdet "Natur och friluftsliv" har kompletterats med en minimap över kartlagret för friluftsliv samt opåverkade områden.
- Texten i temaområdet "Natur och friluftsliv" har arbetats om och utökats med beskrivningar av de gröna stråkens syfte och utformning. Felaktigheter kring kommunala naturreservat och skolskogar har åtgärdats.
- Ställningstagandet kring promenadstråk runt kommunens sjöar har kompletterats med att dem ska vara tillgänglighetsanpassade under temaområdet "Natur och friluftsliv".
- Avsnittet kring stora opåverkade områden under temaområdet "Natur och friluftsliv" har bytt namn till opåverkade områden och formulerats om.
- Ställningstagandet kring kommunens skogsinnehav har flyttats från "Natur och friluftsliv" till "Jordbruksmark och skogsbruk".
- I temaområdet "Sjöar och vattendrag" har formuleringen kring antal sjöar och vattendrag tagits bort.
- Ställningstagandet om kommunens skogsinnehav i temaområdet "jordbruk och skogsbruk" har ändrats och består nu av två ställningstaganden som reglerar andel av kommunens skog som ska förvaltas som bevarandeskog samt att skogen ska förvaltas med målet om hög andel blandskog.

- I temaområdet "Jordbruk och skogsbruk" har ställningstagandet om kommunägd skog formulerats om för att ge mer utrymme för platsbaserade lösningar.
- Ett nytt ställningstagande kring fornlämningar har lagts till under temaområdet "Kulturmiljö".
- Texten under rubriken kyrkliga kulturminnen har justerats under temaområdet "Kulturmiljö".
- Ett nytt avsnitt gällande hur kulturmiljö kan hanteras i detaljplan har lagt till under temaområdet "Kulturmiljö".
- Temaområdet "Omsorgsboenden" har förtydligats så att det framgår att befolkningsprognosen för de närmaste åren inte föranleder behov av nya äldreboenden på landsbygden.
- Texten kring framtida behov av vårdplatser, för att inte innefatta specifika antal, samt formuleringarna kring befolkningsprognos har justerats under temaområdet "Omsorgsboenden".
- Begreppet funktionsvariation i temaområdet "Omsorgsboenden" har bytts ut till funktionsnedsättning och stycket som rör bostäder för personer med funktionsnedsättning har utvecklats något.
- Temaområdet "Utbildning" har reviderats och utvecklats (tagit bort antal skolor i kommunen, tagit bort delar om friyta, förtydligats gällande gång- och cykelavstånd till skola där vi lagt till busshållplats).
- I temaområdet "Utbildning" har en mening om hur den fysiska planeringen kan möjliggöra för högre utbildning och vuxenutbildning genom kollektivtrafik och moderna lokaler har tillkommit.
- Temaområdet för "Teknisk försörjning" har reviderats för att i högre utsträckning hantera frågor som rör mark- och vattenanvändning. Viss nulägesbeskrivning har utgått.
- Meningen om dimensionering och belastning av Rosenholms reningsverk har ändrats med avsikt på siffran för belastning under temaområdet "Teknisk försörjning".
- Frågor om energiförsörjning hanteras i temaområdet för energiförsörjning och ställningstagandet om biogas har därmed utgått från temaområdet "Teknisk försörjning".
- Temaområdet "Energiförsörjning" har reviderats för bättre stringens och för att i högre utsträckning hantera frågor som rör mark- och vattenanvändning. Den övergripande inriktningen har kompletterats med att vi ska arbeta för att vara oberoende av fossila bränslen senast 2045.
- Ställningstaganden under temaområdet "Energiförsörjning" har utvecklats med hänsyn till samverkan med elnätsföretagen för god elnätsförsörjning.
- Temaområdet "Energiförsörjning" har arbetats om för att synliggöra de tre aspekterna; produktion, distribution och användning. Nulägesbeskrivningar har delvis tagits bort inom temaområdet.
- Under temaområdet "Miljö- och riskfrågor" har avsnittet gällande beredskap i samhällsplaneringen utvecklats något gällande krig som en riskfaktor i planeringen.
- I temaområdet för "Miljö- och riskfrågor" har ett ställningstagande om utredning av trafikbuller vid nybyggnation av bostäder tillkommit.
- Stycket som länkar till SGI/SGUs vägledning för ras, skred, erosion har utgått ur temaområdet "Miljö- och riskfrågor" då underlag uppdaterats i kartan.
- I temaområdet "Miljö- och riskfrågor" har texten om underlag för översvämningskartering uppdaterats till MSB:s kartering från 2015, denna finns även sen samrådet redovisad i översiktsplanens karta.
- Nya avsnitt gällande radon, UV-strålning och elektromagnetiska fält har lagt till under temaområdet "Miljö- och riskfrågor". Ställningstaganden gällande att hänsyn ska tas i detaljplanering och bygglov kopplat till risker med radon och elektromagnetiska fält samt ett ställningstagande kring skuggiga platser kopplat till UV-strålar har lagts till.

- Ett ställningstagande om bedömning av risker vid plan- och byggärenden intill störande verksamheter har lagt till under temaområdet "Miljö- och riskfrågor". Och ställningstagandet "Risker vid tekniska och sociala olyckor ska minska genom ökad beredskap" har tagits bort.
- Beskrivningen av riksintresse för totalförsvaret har ändrats samt ställningstagandet har utvecklats och även lats till i texten under temaområdet "Riksintressen", men ligger även kvar i kartan.
- Riksintresset för eldistribution har kompletterats med ett ställningstagande under temaområdet "Riksintressen".
- Ställningstagande till riksintresse för kommunikationer har utvecklats sen samrådsversionen och lagt till i texten under temaområdet "Riksintressen", då linjerna i kartlagret kan vara svåra att klicka upp.
- Temaområdet "Riksintressen" har kompletterats med att beskriva riksintresse för flygplatser och ett ställningstagande kring detta samt kring höga objekt har lagts till.
- Kommunens ställningstagande gällande Natura 2000 områden har utvecklats under temaområdet "Riksintressen" samt i kartan.
- Temaområdet "Genomförande" har förtydligats med när en genomförandeplan ska påbörjas.

Ändringar i miljökonsekvensbeskrivningen

- Kartor i figur 8, 9, 13, 14 och 15 har reviderats utifrån ändringar i översiktsplanens karta.
- 7.5.2. Konsekvenser planförslag (kulturmiljö). Justeringar i texten efter att plankartan har ändrats. Visar tydligare att utveckling endast föreslås på den inramade marken vid Öljevi IP.
- 9.2. Texten gällande planens hänsyn till relevanta miljömål i detta kapitel har ändrats.
- I övrigt har justeringar gjorts i texterna utifrån omformuleringar i översiktsplanens texter för att stämma överens.